Digitally signed by Ministry of Digital Governance
Date: 2025.09.11 13:27:13 EEST
Reason:
Location: Athens

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ , ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/νση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
E-mail: depek_spoudon@minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Χ. Δρόσου
Ε. Σπαθοπούλου
Π. Τσολάκου
Τηλέφωνο: 210 344 3276
210 344 3309

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

Μαρούσι, 11-09-2025
Αριθ. Πρωτ.: Φ3/110463/Δ4

ΠΡΟΣ:
- **Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης**
- **Συμβούλους Εκπαίδευσης (*μέσω των Δ/νσεων Δ.Ε.*)**
- **Επαγγελματικά Λύκεια**
- **Σιβιτανίδειο Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων Θεσσαλονίκης 151, 176 10, Καλλιθέα info@sivitanidios.edu.gr**

ΚΟΙΝ.:
- **Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης**
- **Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής Αν. Τσόχα 36, 115 21, Αθήνα**

ΘΕΜΑ: Ύλη και Οδηγίες για τη διδασκαλία του μαθήματος Επιλογής «Αγωγή Υγείας» της Α΄ τάξης ΕΠΑ.Λ., των Τεχνολογικών-Επαγγελματικών μαθημάτων του Τομέα Υγείας-Πρόνοιας-Ευεξίας της Β΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. και των μαθημάτων ειδικότητας των Ειδικοτήτων του Τομέα Υγείας-Πρόνοιας-Ευεξίας της Γ΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. σχ. έτους 2025-2026

Σε συνέχεια των σχετικών εισηγήσεων του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Πράξεις 35/26-06-2025, 38/10-07-2025 και 44/07-08-2025 του Δ.Σ. Ι.Ε.Π.), σας αποστέλλουμε την ύλη και τις αντίστοιχες οδηγίες για τη διδασκαλία:

- του μαθήματος επιλογής «**Αγωγή Υγείας**» της Α΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.,
- των **Τεχνολογικών-Επαγγελματικών μαθημάτων** του Τομέα ΥΓΕΙΑΣ-ΠΡΟΝΟΙΑΣ-ΕΥΕΞΙΑΣ της Β΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. και
- των **μαθημάτων ειδικότητας** των ειδικοτήτων του Τομέα ΥΓΕΙΑΣ-ΠΡΟΝΟΙΑΣ-ΕΥΕΞΙΑΣ της Γ΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.

για το σχολικό έτος 2025-26.

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ & ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑ.Λ.		
Α/Α	**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**	**ΩΡΕΣ**
1	Αγωγή Υγείας	2

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ & ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑ.Λ.			
ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΟΝΟΙΑΣ - ΕΥΕΞΙΑΣ			
Α/Α	**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Ανατομία-Φυσιολογία Ι	3Θ	3Θ
2	Πρώτες Βοήθειες	2Ε	2Ε
3	Υγεία και Διατροφή	2Θ	2Θ
4	Διαπροσωπικές Σχέσεις	2Θ	1Θ
5	Εργασιακό Περιβάλλον Τομέα	2Ε	2Ε
Α/Α	**ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Μικροβιολογία Ι	1Θ+4Ε	1Θ+3Ε
2	Νοσηλευτική Ι	1Θ+4Ε	1Θ+3Ε
3	Δημιουργική Απασχόληση στην Προσχολική Ηλικία Ι	1Θ+4Ε	1Θ+3Ε
4	Σύγχρονη Αισθητική Ι	1Θ+4Ε	1Θ+3Ε
5	Εισαγωγή στη Φυσικοθεραπεία Ι	1Θ+4Ε	1Θ+3Ε
6	Βασικές Εφαρμογές Κομμωτικής Ι	5Ε	4Ε
7	Οδοντοτεχνία Ι	1Θ+4Ε	1Θ+3Ε
8	Φαρμακευτική Τεχνολογία Ι	1Θ+4Ε	1Θ+3Ε
9	Ακτινοτεχνολογία Ι	1Θ+4Ε	1Θ+3Ε

Γ΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ & ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑ.Λ.			
ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ - ΕΥΕΞΙΑΣ			
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Βοηθός Νοσηλευτή			
Α/Α	**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Ανατομία-Φυσιολογία ΙΙ	3Θ	3Θ
2	Υγιεινή	2Θ	2Θ
3	Νοσηλευτική ΙΙ	2Θ+10Ε	2Θ+8Ε
4	Στοιχεία Παθολογίας	2Θ	2Θ
5	Χειρουργική – Τεχνική Χειρουργείου	2Ε	2Ε
6	Στοιχεία Μαιευτικής-Γυναικολογίας	2Θ	1Θ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Βοηθός Ιατρικών – Βιολογικών Εργαστηρίων			
Α/Α	**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Ανατομία-Φυσιολογία ΙΙ	3Θ	3Θ
2	Υγιεινή	2Θ	2Θ
3	Μικροβιολογία ΙΙ	2Θ+3Ε	2Θ+2Ε
4	Αιματολογία	2Θ+3Ε	1Θ+2Ε
5	Κλινική Βιοχημεία	1Θ+4Ε	1Θ+4Ε
6	Ανοσολογία	1Θ+2Ε	1Θ+2Ε

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Βοηθός Βρεφονηπιοκόμων			
Α/Α	**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Ανατομία-Φυσιολογία ΙΙ	3Θ	3Θ
2	Υγιεινή	2Θ	2Θ
3	Παιδαγωγικό Περιβάλλον Βρεφονηπιακού Σταθμού	4Ε	3Ε
4	Αγωγή Βρέφους & Νηπίου	2Θ+2Ε	2Θ+2Ε
5	Στοιχεία Γενικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας	2Θ	2Θ
6	Δημιουργική Απασχόληση στην Προσχολική Ηλικία ΙΙ	4Ε	3Ε
7	Μουσικοκινητική Αγωγή	2Ε	2Ε
8	Λογοτεχνία Προσχολικής Ηλικίας	2Θ	1Θ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Βοηθός Φυσικοθεραπευτή			
Α/Α	**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Ανατομία-Φυσιολογία ΙΙ	3Θ	3Θ
2	Υγιεινή	2Θ	2Θ
3	Κινησιολογία	3Ε	3Ε
4	Φυσικοθεραπεία	2Θ+3Ε	2Θ+2Ε
5	Πρακτική Φυσικοθεραπεία	1Θ+2Ε	1Θ+2Ε
6	Μάλαξη	2Ε	2Ε
7	Φυσικά Μέσα και Εφαρμογή τους	2Θ+3Ε	1Θ+2Ε

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Βοηθός Οδοντοτεχνίτη			
Α/Α	**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Ανατομία-Φυσιολογία ΙΙ	3Θ	3Θ
2	Υγιεινή	2Θ	2Θ
3	Οργάνωση – Εξοπλισμός- Υλικά Οδοντοτεχνικού Εργαστηρίου	2Θ	2Θ
4	Οδοντοτεχνία ΙΙ	1Θ+2Ε	1Θ+2Ε
5	Ακίνητη Προσθετική	1Θ+3Ε	1Θ+2Ε
6	Ακίνητη Προσθετική και Πορσελάνη	2Θ+4Ε	1Θ+3Ε
7	Στοιχεία Ορθοδοντικής	1Θ+2Ε	1Θ+2Ε

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Βοηθός Ακτινολογικών Εργαστηρίων			
Α/Α	**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Ανατομία-Φυσιολογία ΙΙ	3Θ	3Θ
2	Υγιεινή	2Θ	2Θ
3	Ακτινοπροστασία	2Θ	2Θ
4	Νεώτερες Απεικονιστικές Μέθοδοι	3Θ	2Θ
5	Ακτινοτεχνολογία ΙΙ	1Θ+8Ε	1Θ+6Ε
6	Ακτινοανατομική	1Θ+2Ε	1Θ+2Ε
7	Δεοντολογία Επαγγέλματος	1Θ	1Θ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Βοηθός Φαρμακείου			
Α/Α	**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Ανατομία-Φυσιολογία ΙΙ	3Θ	3Θ
2	Υγιεινή	2Θ	2Θ
3	Συνταγολογία – Νομοθεσία – Βιβλία Φαρμακείου	2Θ	2Θ
4	Φαρμακευτική Τεχνολογία ΙΙ	1Θ+2Ε	1Θ+2Ε
5	Κοσμητολογία	1Θ+2Ε	1Θ+2Ε
6	Στοιχεία Φαρμακογνωσίας	2Θ+2Ε	1Θ+2Ε
7	Φαρμακολογία-Τοξικολογία	6Θ	4Θ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Αισθητικής Τέχνης			
Α/Α	**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Ανατομία-Φυσιολογία ΙΙ	3Θ	3Θ
2	Υγιεινή	2Θ	2Θ
3	Μακιγιάζ	3Ε	3Ε
4	SPA και Λουτροθεραπεία	1Θ+2Ε	1Θ+2Ε
5	Σύγχρονη Αισθητική ΙΙ	1Θ+6Ε	1Θ+5Ε
6	Αισθητική Άκρων-Ονυχοπλαστική	3Ε	2Ε
7	Κοσμητολογία – Τεχνολογία Υλικών	2Θ	1Θ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Κομμωτικής Τέχνης			
Α/Α	**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ**	**ΩΡΕΣ (Ημερ.)**	**ΩΡΕΣ (Εσπερ.)**
1	Ανατομία-Φυσιολογία ΙΙ	3Θ	3Θ
2	Υγιεινή	2Θ	2Θ
3	Υγιεινή Κόμης Τριχωτού Κεφαλής- Τοξικολογία- Δερματολογία	2Θ	2Θ
4	Εργαστήριο Τεχνικών Εργασιών	5Ε	4Ε
5	Καλλιτεχνικά Χτενίσματα	4Ε	4Ε
6	Τεχνολογία Υλικών	2Θ	2Θ
7	Βασικές Εφαρμογές Κομμωτικής ΙΙ	5Ε	3Ε

Α΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

Γενικές οδηγίες διδασκαλίας

Οφείλει ο/η εκπαιδευτικός να χρησιμοποιήσει κάθε διδακτικό υλικό που προτείνεται αλλά και πρόσθετο, συμπληρωματικό εγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό που συνδέεται με το Α.Π.Σ. Επίσης με τον εμπλουτισμό του μαθήματος με πρόσθετο πληροφοριακό υλικό κρατά σε εγρήγορση τους μαθητές/μαθήτριες.

Για την αξιοποίηση των διαδραστικών συστημάτων μάθησης στη διδασκαλία του εκάστοτε μαθήματος του Τομέα Υγείας – Πρόνοιας - Ευεξίας, ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι σε θέση να συνδέει την διδακτέα ύλη με συναφείς ηλεκτρονικές πηγές, προκειμένου να επιτευχθούν οι μαθησιακοί στόχοι και να αναπτυχθούν-καλλιεργηθούν οι επιθυμητές δεξιότητες και ικανότητες των μαθητών/τριών.

Γενικές οδηγίες διδασκαλίας για τα εργαστηριακά μαθήματα

Θα πρέπει να γίνεται προσπάθεια ώστε να καλύπτεται ολόκληρο το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις δύναται να γίνονται επιλογές ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες που υπάρχουν, όπως γνωστικό επίπεδο μαθητών, ύπαρξη ή μη εργαστηριακού εξοπλισμού κλπ. Σε αυτή την περίπτωση, ο εκπαιδευτικός οφείλει να καλύπτει την βασική στοχοθεσία κάθε κεφαλαίου και να μην αφήνει ακάλυπτη εξ΄ ολοκλήρου μια θεματική ενότητα. Επίσης κατά τη διάρκεια του μαθήματος καλό είναι να δίνονται συνοπτικά από τους διδάσκοντες οι απαιτούμενες θεωρητικές γνώσεις.

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ 64/τ.Β΄/22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο «**ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ**» (ΚΑΣΑΠΙΔΟΥ ΖΩΗ, ΣΦΗΚΑ ΔΗΜΗΤΡΑ)

ΑΞΟΝΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
1. Διαπροσωπικές σχέσεις – Ψυχική Υγεία (Θεματολογία Κορμού)	Ο εαυτός μου- Η σχέση μου με τους άλλους Η σχέση μου με το περιβάλλον Αυτοεκτίμηση, Ατομική ταυτότητα, Συναισθήματα, Επικοινωνία, Ενεργητική ακρόαση, Κοινωνικός αποκλεισμός – Ίσες ευκαιρίες, Ισότητα των δυο φύλων, Ρατσισμός, Βία, Αντιμετώπιση πένθους, Αντιμετώπιση άγχους (σχολικού – εργασιακού)
2. Πρόληψη Χρήσης Εξαρτησιογόνων ουσιών-εξαρτήσεων	Ναρκωτικά, Αλκοόλ, Τσιγάρο, Διαδίκτυο
3. Κατανάλωση και υγεία Διατροφή και διατροφικές συνήθειες,	Παχυσαρκία, Καρδιαγγειακά νοσήματα, Στοματική Υγιεινή, Γενετικά τροποποιημένα προϊόντα κ.α.
4. Σεξουαλική Αγωγή – Διαφυλικές σχέσεις	Σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα, AIDS, Ηπατίτιδα Β, Πρόληψη σεξουαλικής κακοποίησης, Σεξουαλική παρενόχληση

5. Φυσική Άσκηση και Υγεία Ελεύθερος χρόνος και προσωπικά ενδιαφέροντα	Ποδηλασία, κολύμβηση, περπάτημα, χορός, ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο, ηλεκτρονικά παιγνίδια κ.α.
6. Κυκλοφοριακή Αγωγή – Ατυχήματα Οδική συμπεριφορά των μαθητών-πεζών,	Κράνος και Ζώνη ασφαλείας, Αρνητικές επιπτώσεις της χρήσης αλκοόλ πριν και κατά την οδήγηση, Παιδιά στο αυτοκίνητο, Μαθητές ως οδηγοί μοτοποδηλάτων, όλα όσα πρέπει να γνωρίζουν, Μαθητές ως επιβάτες σχολικών λεωφορείων, αεροπλάνων, πλοίων και άλλων μέσων όλα όσα πρέπει να γνωρίζουν.
7. Περιβάλλον και Υγεία	Καρκίνος, Έκθεση σε τοξικές ουσίες και στην υπερβολική ηλιακή ακτινοβολία, Μόλυνση περιβάλλοντος.
8. Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων	(ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αντιμετώπιση του άγχους, του φόβου, κ.λπ.) Σεισμοί, Πλημμύρες

Ο πρώτος άξονας **«*ψυχική υγεία – διαπροσωπικές σχέσεις*»** αποτελεί τη βασική θεματολογία κορμού. Οι υπόλοιποι άξονες περιλαμβάνουν ειδικά θέματα όπως διατροφή, στοματική υγιεινή, σεξουαλική αγωγή − διαφυλικές σχέσεις, πρόληψη χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, πρώτες βοήθειες, κυκλοφοριακή αγωγή, ατυχήματα κ.ά.

Η βασική θεματολογία κορμού επικεντρώνεται στην επεξεργασία των ψυχοκοινωνικών παραγόντων που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά και αναλύεται σε τρεις υποάξονες: ο εαυτός μου, η σχέση μου με τους άλλους, η σχέση μου με το περιβάλλον. Τα θέματα που αναπτύσσονται στη βασική θεματολογία κορμού αποτελούν την ενιαία βάση για την επεξεργασία των επιμέρους ειδικών θεμάτων

ΒΑΣΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΟΜΑΔΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ**
Ι. Διαπροσωπικές σχέσεις – Ψυχική Υγεία	
Α. Ο εαυτός μου (Ατομική ταυτότητα και αυτοεκτίμηση)	*1.1. Α* ▸ Ο ρόλος της προσωπικής μου ιστορίας στη διαμόρφωση της ατομικής μου ταυτότητας (σημαντικά πρόσωπα, σημαντικά γεγονότα). ▸ Η επίδραση θετικών και αρνητικών μηνυμάτων στην εικόνα που έχω για τον εαυτό μου. ▸ Πώς θα ήθελα να με βλέπουν οι άλλοι. ▸ Οι αλλαγές στην εφηβεία. ▸ Ομοιότητες και διαφορές στο βαθμό και το ρυθμό αλλαγής σε σχέση με τους άλλους. Πώς αισθάνομαι γι' αυτές τις αλλαγές. ▸ Οι προσωπικές μου ανάγκες, οι επιθυμίες μου, τα ενδιαφέροντα μου, ▸ Οι προσωπικές μου φιλοδοξίες. ▸ Αναγνωρίζω τα συναισθήματα μου. ▸ Εκφράζω τα συναισθήματα μου. ▸ Αντιμετωπίζω καταστάσεις που προκαλούν "δύσκολα" συναισθήματα (απώλεια, σύγκρουση). ▸ Η εικόνα που έχω για μένα, για το σώμα μου, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μου, τις ικανότητες μου. Πώς

	διαμορφώνεται σταδιακά αυτή η εικόνα και κατά πόσο επηρεάζει τις σχέσεις μου με το άλλο φύλο και τη συμπεριφορά μου γενικότερα (τη διατροφή μου, το ντύσιμο μου, τα ενδιαφέροντα μου, τις επιλογές μου). ▸ Τα συναισθήματα που συνοδεύουν τις αλλαγές που βιώνω σε σχέση με τον εαυτό μου, το άλλο φύλο, τις καθημερινές μου ασχολίες και τους μελλοντικούς μου στόχους. ▸ Επιθυμίες, αναστολές, απαγορεύσεις, κανόνες και όρια. Καταστάσεις θυμού, άγχους, απόρριψης, θλίψης, έρωτα, μοναξιάς. ▸ Κάτω από ποιες συνθήκες δημιουργούνται και πώς τις αντιμετωπίζω. ▸ Οι προσωπικές μου αξίες (ηθικές, θρησκευτικές, ιδεολογικές), τα δικαιώματα μου και οι υποχρεώσεις μου. ▸ Οι φιλοδοξίες μου, τα όνειρα μου και οι μελλοντικοί μου στόχοι. Οι μεταβαλλόμενες ανάγκες μου και κατά πόσο αυτές ικανοποιούνται.
Β. Η σχέση μου με τους άλλους	*1.1.Β* ▸ Οι προσδοκίες των ενηλίκων (γονείς, καθηγητές). Πώς επηρεάζουν την συναισθηματική κατάσταση και τις επιλογές μου. ▸ Ο ρόλος μου στην οικογένεια, οι σχέσεις μου με τα μέλη της. ▸ Η σχέση μου με τους συνομηλίκους (επιλογή, προσέγγιση, προσδοκίες). ▸ Η σχέση μου με το άλλο φύλο (επιλογή, προσέγγιση, προσδοκίες). ▸ Προβλήματα επικοινωνίας στην οικογένεια, το σχολικό και το φιλικό περιβάλλον. Αντιμετώπιση άγχους. ▸ Αντιμετώπιση των συγκρούσεων, της βίας, της άρνησης, της κριτικής (φυγή, επίλυση). ▸ Πώς επικοινωνώ με τους άλλους μέσα σε διάφορες καταστάσεις. Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία. ▸ Παράγοντες που επηρεάζουν την επικοινωνία στην οικογένεια, στο σχολείο, στην παρέα των συνομηλίκων. ▸ Παραδείγματα και περιπτώσεις αποδοχής, αμφισβήτησης, κριτικής και απόρριψης. Συμπάθειες, αντιπάθειες, φιλίες και έρωτας. ▸ Τα αίτια των συγκρούσεων και της βίας στις διαπροσωπικές μας σχέσεις. Πόσο μπορούμε να ακούμε, να κατανοούμε και να σεβόμαστε τους άλλους. ▸ Οι επιρροές που δέχομαι από τους άλλους όταν πρόκειται να πάρω μια απόφαση. ▸ Σε ποιο βαθμό μπορούμε να διαφοροποιούμαστε από τους άλλους, να λέμε "όχι" και να διεκδικούμε το δικαίωμα της γνώμης μας

Γ. Η σχέση μου με το περιβάλλον	1.1.Γ ▸ Πώς οι αλλαγές επηρεάζουν τη συναισθηματική μας κατάσταση. (Αλλαγή σχολείου, πόλης, κ.λπ.) ▸ Σε ποιους ρόλους καλούμαι να ανταποκριθώ (μαθητής, κόρη / γιός, αδερφός/-ή, μέλος ομάδας κ.λπ.) ▸ Ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. και της διαφήμισης στη ζωή μας (στόχοι των διαφημιστικών μηνυμάτων, τεχνικές επιρροής, τρόποι διαμόρφωσης της κοινής γνώμης, των στάσεων και συμπεριφορών). ▸ Δυνατότητες που προσφέρονται από το περιβάλλον μου για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου. Πώς διαχειρίζομαι τον ελεύθερο χρόνο μου. ▸ Κοινωνικές και πολιτισμικές αξίες στην εποχή μας. Πρότυπα, στερεότυπα και προκαταλήψεις που επηρεάζουν τις απόψεις μου και τον τρόπο ζωής μου. ▸ Ίσες ευκαιρίες, Ισότητα των δυο φύλων. ▸ Κοινωνικός αποκλεισμός, ▸ Οι διαστάσεις του κοινωνικού ρατσισμού και της βίας. ▸ Δυνατότητες μόρφωσης, αθλητισμού και ψυχαγωγίας που μου προσφέρει το περιβάλλον μου.

Παρατηρήσεις

Επικουρικά προτείνεται το εκπαιδευτικό υλικό «Στηρίζομαι στα πόδια μου», που διατίθεται από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (υπεύθυνοι Αγωγής Υγείας ή σχολικών δραστηριοτήτων), από το ΕΠΙΨΥ και τον ΟΚΑΝΑ.

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΟΝΟΙΑΣ - ΕΥΕΞΙΑΣ

Β΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

Γενικές οδηγίες διδασκαλίας των μαθημάτων του τομέα:

Για την αξιοποίηση των διαδραστικών συστημάτων μάθησης στη διδασκαλία του εκάστοτε μαθήματος του Τομέα Υγείας – Πρόνοιας - Ευεξίας, ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι σε θέση να συνδέει την διδακτέα ύλη με συναφείς ηλεκτρονικές πηγές, προκειμένου να επιτευχθούν οι μαθησιακοί στόχοι και να αναπτυχθούν-καλλιεργηθούν οι επιθυμητές δεξιότητες και ικανότητες των μαθητών/τριών.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΝΑΤΟΜΙΑ - ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 2292/τ. Β΄/31.12.1999

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΑΝΑΤΟΜΙΑ-ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ**», (Αιγυπτιάδου, Κορφιάτη, Κουρσούμη, ΟΕΔΒ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1^{Ο}	Κυτταρική Ομοιοστασία	I, II
6^{Ο}	Το μυοσκελετικό σύστημα	I, II,III
7^{Ο}	Το νευρικό σύστημα	I, II,III, IV
8^{Ο}	Το αυτόνομο νευρικό σύστημα	I, II
9^{Ο}	Η φυσιολογία των αισθήσεων	I, II,III, IV, V

Παρατήρηση

Ο Άτλαντας Ανατομίας προτείνεται ως επιπλέον εποπτικό υλικό, το οποίο εφόσον κρίνει ο εκπαιδευτικός απαραίτητο και κατάλληλο, θα παρέχεται στους μαθητές/τριες και θα συνοδεύει το σχολικό εγχειρίδιο και θα αποτελεί σημαντικό βοήθημα στην συνολική διδασκαλία και μελέτη του μαθήματος ΑΝΑΤΟΜΙΑ – ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Ι & ΙΙ) στις δύο τάξεις ΕΠΑ.Λ..

ΜΑΘΗΜΑ: ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο «**ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ**» (ΜΑΚΟΣ Κ., ΜΠΑΡΛΑΣ Κ., ΧΕΙΛΑΡΗΣ Σ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
	Εισαγωγικά στοιχεία του μαθήματος	• Τι σημαίνει πρώτες βοήθειες • Πως ενεργούμε σε επείγουσες καταστάσεις • Πως γίνεται η διερεύνηση του συμβάντος-Εκτίμηση της κατάσταση • Πως γίνεται η Κλήση του ΕΚΑΒ – αριθμού 112 • Πως γίνεται η Προφύλαξη από μολυσματικά νοσήματα • Τι Περιλαμβάνει το Φαρμακείο Πρώτων Βοηθειών
8^{Ο}	Βασική υποστήριξη ζωτικών λειτουργιών	8, 8.1, 8.2
10^{Ο}	Απώλεια συνείδησης	10, 10.2 (10.2.1, 10.2.2, 10.2.4, 10.2.5, 10.2.6 (δηλ. αγγειοκινητικά αίτια, επιπλοκές σακχαρώδη διαβήτη, επιληψία, δηλητηριάσεις, κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις)
6^{ο}	Αιμορραγίες	6, 6.1, 6.2, 6.3
3^{ο}	Εγκαύματα	3, 3.1, 3.2, 3.3
4^{ο}	Αντιμετώπιση ακραίων θερμοκρασιών του σώματος	4, 4.1, 4.2

2ο	Πρώτες βοήθειες σε νοσήματα του αναπνευστικού	2, 2.1 (μόνο Ανωτέρου αναπνευστικού), 2.7, 2.5
7ο	Βασική υποστήριξη της αναπνοής σε βρέφη και παιδιά	7, 7.1
5ο	Αντιμετώπιση του πνιγμού	5, 5.1
9ο	Υποστήριξη της αναπνοής και της κυκλοφορίας	9, 9.1, 9.2
1ο	Πρώτες βοήθειες σε οξύ καρδιακό νόσημα	1, 1.1, 1.2

Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων είναι αναρτημένο εκπαιδευτικό υλικό (Οδηγός Εργαστηριακών Ασκήσεων) για το μάθημα «Πρώτες Βοήθειες». Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό είτε επιλέγοντας τον υπερσύνδεσμο Οδηγός Εργαστηριακών Ασκήσεων για το μάθημα «ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ» ή, εναλλακτικά, μέσω του αρχικού μενού της ιστοσελίδας του Υπουργείου Παιδείας www.minedu.gov.gr και ακολουθώντας τη διαδρομή *ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/Επαγγελματική Εκπαίδευση/Διδακτικό Υλικό*. Επισημαίνεται ότι το δημοσιευμένο εκπαιδευτικό υλικό είναι ενδεικτικό και όχι ενδεδειγμένο/εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π). Συνεπώς οι εκπαιδευτικοί καλούνται να αξιοποιήσουν όποια στοιχεία των προτάσεων κρίνουν ότι ταιριάζουν στις εκπαιδευτικές ανάγκες και προτιμήσεις των μαθητών/μαθητριών τους

ΜΑΘΗΜΑ: ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 175/τ. Β'/18-02-2002

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ**», (ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ Μ., ΚΑΡΜΙΡΗ Β., ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ Χ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ	ΣΕΛΙΔΕΣ
1ο	Διατροφή και Υγεία	σελ. 15-20
2ο	Βασικές αρχές διατροφής	2.3 από σελ. 35-42 (μέση). ΟΧΙ οι πίνακες 2.3 στη σελ. 35 και 2.5 στη σελ. 37 Από την υποενότητα «όρεξη-πείνα-κορεσμός» μόνο τους αντίστοιχους ορισμούς στα πλαίσια στη σελ. 43 Σελ. 45-48 (ερωτήσεις κ.λπ.)
3ο	Διατροφικές απαιτήσεις στα στάδια της ζωής	3.1 ολόκληρη σελ. 51-57 3.2 από σελ. 58-61 (τέλος) και από 63 (ισορροπημένη δίαιτα στο θηλασμό)-65 3.3 από σελ. 66-67 και από 70 (ισορροπημένη δίαιτα στη βρεφική ηλικία)-72 , ΟΧΙ οι διατροφικές απαιτήσεις στη βρεφική ηλικία σελ. 67(τέλος)-70 3.4 σελ 73-74 (μέση) και από 76 (ισορροπημένη δίαιτα)-78, ΟΧΙ οι διατροφικές απαιτήσεις στην παιδική ηλικία σελ. 74-76 3.5 σελ. 79-80 (μέση) και από 82 (ισορροπημένη δίαιτα)-85 ΟΧΙ οι διατροφικές απαιτήσεις στην εφηβεία σελ. 80-82

		3.6 σελ. 86 και σελ 88 (από ισορροπημένη δίαιτα για ενήλικες)-90 3.7 σελ. 91-92 (αρχή) και σελ. 94 (ισορροπημένη δίαιτα για ηλικιωμένους)-95 Σελ.96-99
4ο	Κακοσιτισμός	4.1. σελ. 103 έως γενικό ιστορικό 4.2 σελ. 112-118 (αρχή) και 119 (από επιπτώσεις της παχυσαρκίας)-125 4.3 σελ. 126-133 και σελ. 137 4.4 σελ 138-143 ΟΧΙ ο πίνακας 4.8 στη σελ. 143 4.5. σελ. 149-154 Σελ. 155-158
6ο	Ειδική διατροφή για παθήσεις	6.1 σελ. 182-186 ΟΧΙ οι πίνακες 6.1 και 6.2 6.2 σελ. 187-190 6.3 σελ. 191-193 6.6 σελ. 202-204 6.9 σελ. 213-215

ΜΑΘΗΜΑ: ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**» (ΒΙΘΥΝΟΣ Μ., ΠΑΠΑΜΑΥΡΟΥ Ε., ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ Κ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ
1ο	1.1
2ο	2.1- 2.16
3ο	3.1- 3.7
4ο	4.1- 4.14
5ο	5.1- 5.2
6ο	6.1- 6.6

Οδηγίες διδασκαλίας

Το μάθημα «Επικοινωνία και Διαπροσωπικές Σχέσεις» πρέπει να έχει ως βασικό σκοπό να εφοδιάσει τον μαθητή με τις απαραίτητες δεξιότητες, ώστε να ενταχθεί ως ολοκληρωμένη προσωπικότητα στο κοινωνικό σύνολο και να ανταποκριθεί επιτυχώς στο ρόλο του στην ενεργό κοινωνική ζωή.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μελλοντικός εργαζόμενος του ευαίσθητου Τομέα Υγείας Πρόνοιας-Ευεξίας οφείλει να έχει βασικές γνώσεις επικοινωνίας ώστε να φέρει σε πέρας το δύσκολο έργο του, ιδιαίτερα θα δοθεί προτεραιότητα στα εξής:

1. Ευαισθητοποίηση του μαθητή σχετικά με τις σχέσεις επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων, καθώς και τον προβληματισμό του σε θέματα αυτογνωσίας. Γνωρίζοντας τον εαυτό του, κατ' επέκταση γνωρίζει και το περιβάλλον του.
2. Απόκτηση θεωρητικών γνώσεων σχετικά με μεθόδους οι οποίες οδηγούν σε αποτελεσματική επικοινωνία, γεγονός το οποίο αποτελεί σημαντικότατο βοήθημα για την ανάπτυξη σχέσεων τόσο στην εργασία του όσο και στους υπόλοιπους τομείς της ζωής του.

3. Εκπαίδευση σε συγκεκριμένες δεξιότητες και τεχνικές επικοινωνίας.
4. Διαμόρφωση αντίληψης του μαθητή ως μονάδα και ως μέλος του κοινωνικού συνόλου.
5. Εξοικείωση με στοιχεία ομαδικής επικοινωνίας μέσω διαφόρων μορφών τέχνης.
6. Ενημέρωση για τον ρόλο των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας.

Σύμφωνα με το παραπάνω πλαίσιο το μάθημα αυτό πρέπει να διαθέτει τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Να είναι μαθητοκεντρικό, προσαρμοσμένο στις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών, όπως αυτές καθορίζονται από την ηλικία τους και το σύγχρονο τρόπο ζωής.
2. Να χρησιμοποιεί μέσα και μεθόδους που ανταποκρίνονται στην ενεργό συμμετοχή στη μάθηση και που διεγείρουν το ενδιαφέρον των μαθητών.

Για την επίτευξη των παραπάνω χαρακτηριστικών, αλλά και για την επιτυχή μετάδοση των γνώσεων του μαθήματος, είναι προφανές ότι πρέπει να υπάρχει αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ διδάσκοντος και διδασκομένων.

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάπτυξη μιας σύγχρονης μεθοδολογίας υλοποίησης των εκπαιδευτικών στόχων, η οποία μπορεί να στηρίζεται στα ακόλουθα:

1. Υλοποίηση ατομικών-ομαδικών εργασιών.
2. Συζήτηση σε υπο-ομάδες.
3. Καταιγισμός ιδεών (brain-storm).

Ο/Η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε εσπερινό ΕΠΑΛ προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με εκείνη του μαθήματος «Διαπροσωπικές Σχέσεις» της Β΄ τάξης Ημερήσιου ΕΠΑ.Λ., η οποία αναφέρθηκε ανωτέρω στην παρούσα εγκύκλιο, ώστε οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος.

ΜΑΘΗΜΑ: ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΜΕΑ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 2325/ τ. Β΄/31-12-1999.

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο «**ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**» (ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ Α., ΜΑΣΤΟΡΑΚΗ Ε.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	• Εργασία και Σύγχρονη Κοινωνική Πραγματικότητα • Η έννοια και το Περιεχόμενο του Εργασιακού Περιβάλλοντος
ΜΕΡΟΣ Ι Κεφ.1ο	Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΜΑΣ	1,2,3,4.
Κεφ.2ο	Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Εισαγωγή, 1,2,3,4.
Κεφ.3ο	Η ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1,2,3,4.
ΜΕΡΟΣ ΙΙ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ	Εισαγωγή, Ι, ΙΙ,ΙΙΙ, ΙV
-	ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ	Αντί επιλόγου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ	1. ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ 2. ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Ι**», (ΜΑΡΙΝΗΣ Ε., ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗΣ Ε., ΓΚΙΚΑ Ε.)

ΘΕΩΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 1ο	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	§ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5
Κεφ. 2ο	Η ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΒΙΩΝ ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ	§ 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11
Κεφ. 3ο	ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	§ 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5
Κεφ. 4ο	ΙΟΙ	§ 4.1, 4.2, 4.3, 4.4
Κεφ. 5ο	ΜΥΚΗΤΕΣ	§ 5.1, 5.2, 5.3
Κεφ. 6ο	ΡΙΚΕΤΣΙΕΣ	§ 7.1, 7.2, 7.3

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 9ο	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ	§ 9.1, 9.2, 9.3
Κεφ. 10ο	ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ - ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ	§ 10.1, 10.2, 10.3, 10.4
Κεφ. 11ο	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	§ 11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 11.5, 11.6, 11.7, 11.8, 11.9, 11.10, 11.11, 11.12
Κεφ. 12ο	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΜΙΚΡΟΒΙΩΝ	§ 12.1, 12.2, 12.3, 12.4
Κεφ. 13ο	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ	§ 13.1, 13.2, 13.3
Κεφ. 14ο	ΧΡΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΩΝ	§ 14.1, 14.2, 14.3, 14.4
Κεφ. 15ο	ΑΝΤΙΒΙΟΓΡΑΜΜΑ	§ 15.1, 15.2, 15.3, 15.4

Οδηγίες διδασκαλίας

Θα πρέπει να γίνεται προσπάθεια ώστε να καλύπτεται ολόκληρο το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις δύναται να γίνονται επιλογές ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες που υπάρχουν, όπως γνωστικό επίπεδο μαθητών, ύπαρξη ή μη εργαστηριακού εξοπλισμού κλπ. Σε αυτή την περίπτωση, ο εκπαιδευτικός οφείλει να καλύπτει την βασική στοχοθεσία κάθε κεφαλαίου και να μην αφήνει ακάλυπτη εξ΄ ολοκλήρου μια θεματική ενότητα.

Παρατήρηση Ο/η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, όπως αναφέρεται ανωτέρω, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ**» (ΓΚΟΥΡΓΟΥΛΗ Ε. ΚΙΣΟΥΔΗ Α., ΛΥΚΟΣΤΡΑΤΗ Α., ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ Ε.)

Οδηγίες διδασκαλίας

Σκοπός του μαθήματος είναι, οι μαθητές και μαθήτριες να έλθουν σε επαφή με ορισμένα γνωστικά αντικείμενα της νοσηλευτικής και να αποκτήσουν στοιχειώδεις γνώσεις και δεξιότητες εφαρμογής της βασικής νοσηλευτικής φροντίδας.

ΘΕΩΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	Ιστορία της Νοσηλευτικής	
2ο	Δεοντολογία	
3ο	Βασική Νοσηλευτική	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11 (εισαγωγή), 3.11.α, 3.12 (εισαγωγή), 3.12.α, 3.12.β, 3.12.γ, 3.12.δ, 3.16.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1 ο	Βασική νοσηλευτική φροντίδα αρρώστου Στρώσιμο κρεβατιού - Γενικές αρχές	1.α, 1.β.
3 ο	Ειδικές θέσεις Αρρώστου	3.α, 3.β, 3.γ, 3.δ, 3.ε.
10 ο	Αποστείρωση	10.α, 10.β, 10.γ, 10.δ.
2 ο	Λήψη ζωτικών σημείων και ενημέρωση θερμομετρικού διαγράμματος	2.α, 2.β, 2γ, 2.δ, 2.ε.
11 ο	Εφαρμογή στον άρρωστο θερμών ή ψυχρών επιθεμάτων	11.α, 11.β, 11.γ.
16 ο	Τεχνική νοσηλευτικών διαδικασιών κατά τη χορήγηση φαρμάκων στον άρρωστο	16.α, 16.β, 16.γ, 16.δ, 16.ε, 16.στ (από το 16.στ θα διδαχθούν μόνο τα : Διάλυση φαρμάκων για ένεση, Ενδομυϊκή ένεση, Υποδόρια ένεση)

Παρατήρηση Ο/η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, όπως αναφέρεται ανωτέρω, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος.

ΜΑΘΗΜΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ Ι

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

1. «**ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ & ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ**» (ΜΑΝΕΤΑ Μ., ΣΚΟΥΜΥΔΗ Σ.)
2. «**ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**» (ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ ΑΛΚ., ΒΑΟΣ ΑΝΤ., ΜΠΑΧΟΥΜΑ Α.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΕΝΟΤΗΤΑ	ΒΙΒΛΙΑ
Εισαγωγή	Μέθοδοι Δημιουργικής Απασχόλησης &Τεχνικά Εποπτικά Μέσα Μαριάννα Μανέτα -Σεβαστή Σκουμύδη
Κεφ.1 Εικαστικές Δραστηριότητες στον παιδικό σταθμό.	
Κεφ.2 Χρώματα-Μείξεις Χρωμάτων.	
Κεφ.3 Ζωγραφική-Παιδικό Σχέδιο	
Κεφ.6 Κολάζ	
Κεφ.7 Πλαστική	
Κεφ.8 Άχρηστο Υλικό	
Κεφ. 9 Γιορτές	
Κεφ. 1 Θέατρο και Θεατρικές παραστάσεις. 1.5. Θέατρο και αγωγή. 1.5. Επίσκεψη ηθοποιού 1.5.2. Παράσταση στον Παιδικό Σταθμό ή Νηπιαγωγείο 1.5.3. Επίσκεψη των Παιδιών σε Θέατρο ή παρακολούθηση θεατρικής παράστασης 1.5.4. Μεγάλο βιβλίο με εικόνες περί θεάτρου (κολλάζ) 1.5.5. Έκθεση προσωπείων (μάσκας) 1.5.6. Συλλογές Θεατρικών αντικειμένων 1.5.7. Γωνιά Θεάτρου ή Μουσείο Θεάτρου στο σχολείο 1.5.8. Εργασία με αφίσες σχετικές με το Θέατρο	Αισθητική Αγωγή Άλκηστις Κοντογιάννη, Αντώνης Βάος, Αγγελική Μπαχούμα
Κεφ.2. Δραματική τέχνη στην εκπαίδευση 2.1 Ο ρόλος της Δραματικής Τέχνης στην Εκπαίδευση. 2.2 Η Δραματική Τέχνη στην Εκπαίδευση και η σημασία της για το παιδί. 2.3 Ασκήσεις και Τεχνικές της Δραματικής Τέχνης στην Εκπαίδευση.	
Κεφ.13 Κούκλες Κουκλοθέατρου 13.1. Η κούκλα στο χώρο και στο χρόνο 13.4 Τύποι κούκλας κουκλοθέατρου 13. 6 Κατασκευή διαφόρων τύπων κούκλας κουκλοθέατρου.	Μέθοδοι Δημιουργικής Απασχόλησης &Τεχνικά Εποπτικά Μέσα Μαριάννα Μανέτα -Σεβαστή Σκουμύδη
Παιδί και Μουσείο Κεφ. 1. Ο κόσμος του Μουσείου	Αισθητική Αγωγή Άλκηστις Κοντογιάννη

1.2. Το Μουσείο, γενικά και το Μουσείο τέχνης, ειδικά, ως παράγοντας ανάπτυξης της αισθητικής και καλλιτεχνικής αγωγής. 1.3. Εμψύχωση και Εμψυχωτές στα Μουσεία. Κεφ. 2 Σχεδιασμός και εφαρμογή της επίσκεψης σε Μουσεία. 2.1. Μουσείοο και Παιδί-Μαθητής 2.2. Προετοιμασία για την επίσκεψη σε Μουσείο Προεργασία-Οργάνωση-Προγραμματισμός 2.3. (Α) Στάδιο πριν την Επίσκεψη Προετοιμασία στην τάξη του σχολείου 2.4. (Β) Στάδιο Επίσκεψη στο Μουσείο Επίσκεψη-Ξενάγηση-Αναζήτηση 2.5. (Γ) Στάδιο μετά την επίσκεψη στο Μουσείο Επεξεργασία των εμπειριών στην τάξη-Προεκτάσεις 2.6. Μουσειοβαλίτσα / Μουσειοσκευή Θετικές και Αρνητικές πλευρές.	Αντώνης Βάος Αγγελική Μπαχούμα
Κεφ. 15 Επιτραπέζια Παιδαγωγικά Παιχνίδια	Μέθοδοι Δημιουργικής Απασχόλησης &Τεχνικά Εποπτικά Μέσα Μαριάννα Μανέτα -Σεβαστή Σκουμύδη
Κεφ. 14 Βιβλία • 14.4. Ερεθίσματα για τη δημιουργία βιβλίων • 14.5. Ιδέες για κατασκευή βιβλίων	

Οδηγίες διδασκαλίας

Ο/η μαθητής/τρια μετά το τέλος της διδασκαλίας θα πρέπει να:

- είναι ικανός/ή να εκφράζεται δημιουργικά μέσα από τις εικαστικές δραστηριότητες.
- έχει αναπτύξει πρωτότυπη και ευέλικτη σκέψη.
- γνωρίζει και να οργανώνει δραστηριότητες δημιουργικής έκφρασης.
- γνωρίζει τις ιδιότητες και τις χρήσεις των υλικών, τις δυνατότητες που αυτά παρέχουν και να εφαρμόζει τεχνικές που κινητοποιούν και καλλιεργούν τις δημιουργικές δυνάμεις των παιδιών.
- Να κατανοεί την έννοια και τη σημασία του Θεατρικού παιχνιδιού
- Να γνωρίζει τη σημασία και τη σπουδαιότητά τους για την δημιουργικότητα και την ωρίμανση του παιδιού, τόσο στον τομέα της πράξης, όσο και στον τομέα της σκέψης και της συμπεριφοράς.

Παρατήρηση Ο/η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, όπως αναφέρεται ανωτέρω, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος.

ΜΑΘΗΜΑ: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ Ι

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

1. **ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ** (Αρβανιτίδου Σ., Βαφειάδου Γ., Βιβιλάκη Ε., Γιαννακοπούλου Ε., Δαλιάνη Β., Θεοδωροπούλου Μ., Παλαιοδήμου Λ., Παπαδογεώργου Σ., Σταμπολάκη Χ.)
2. **ΜΑΚΙΓΙΑΖ Ι** (Βιβιλάκη Ε., Θεοδωροπούλου Μ., Κυργίου Κ ., Μανιάς Κ., Χονδρορίζου Ι.)

1) ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Κεφάλαιο/Ενότητες/Παράγραφοι	Παρατηρήσεις
Α. Το αντικείμενο της Αισθητικής προσώπου και σώματος Ιστορικά στοιχεία Αρχαιότητα –Μεσαίωνας – Αναγέννηση 1.1 Προετοιμασία αισθητικού 1.2 Προετοιμασία πελάτη/τισσας 1.3 Μετρήσεις σώματος 1.4 Είδη μετρήσεων 1.5 Σύγχρονα μηχανήματα ανάλυσης σώματος	Ολόκληρο το κεφάλαιο.
3ο Κεφάλαιο: Μάλαξη Προσώπου 3.1 Τύποι μάλαξης – Ωφέλειες της μάλαξης 3.2 Ασκήσεις χεριών για Αισθητικούς 3.3 Κλασική Ηρεμιστική Μάλαξη Προσώπου *3.3.1 Βασικοί μύες λαιμού και προσώπου* *3.3.2 Προϊόντα μάλαξης* *3.3.3 Τεχνική και κινήσεις της μάλαξης*	Από την υποενότητα **3.3.3** να διδαχθούν οι χειρισμοί της μάλαξης αναλυτικά καθώς και **μόνο** οι κινήσεις **1 έως 7** του πρωτοκόλλου ηρεμιστικής μάλαξης . Το ολοκληρωμένο πρωτόκολλο ηρεμιστικής μάλαξης για το πρόσωπο θα διδαχθεί αναλυτικά στην Γ’ τάξη.
8ο Κεφάλαιο: 8.1 Απλός καθαρισμός προσώπου (ντεμακιγιάζ) 8.2 Εφαρμογή 8.3 Εφαρμογή λοσιόν 8.4 Καθαρισμός ματιών 8.5 Καθαρισμός χειλιών 8.6 Αφαίρεση καλλυντικών προϊόντων από το πρόσωπο 8.7 Απλή Ενυδάτωση με κρέμα 8.8 Αντιηλιακή προστασία	Ολόκληρο το κεφάλαιο.
11ο Κεφάλαιο: Μάλαξη Σώματος 11.1 Μάλαξη σώματος και άκρων 11.2 Βασικοί μύες σώματος	Από την ενότητα **11.8** να διδαχθούν οι χειρισμοί της μάλαξης αναλυτικά καθώς και **μόνο** οι παρακάτω κινήσεις πρωτοκόλλου ηρεμιστικής μάλαξης:

11.3 Υγιεινή της μάλαξης 11.4 Ωφέλειες της μάλαξης 11.5 Προϊόντα μάλαξης 11.6 Ασκήσεις χεριών για Αισθητικούς 11.7 Στάση σώματος Αισθητικού 11.8 Τεχνική και κινήσεις μάλαξης.	1. για τα άνω άκρα (κινήσεις **1 έως 10**) , 2. για την πρόσθια επιφάνεια των κάτω άκρων **μόνο** των κινήσεων **1 έως 14** (για τις κινήσεις **1, 2, 3, 13** και **14** η εφαρμογή θα γίνεται **μόνο** από το πέλμα μέχρι το γόνατο και **όχι** στο μηρό) και 3. για την οπίσθια επιφάνεια των κάτω άκρων μόνο των κινήσεων **1 έως 8** (για τις κινήσεις **1, 2** και **3** η εφαρμογή θα γίνεται **μόνο** από το πέλμα μέχρι το γόνατο και **όχι** στο μηρό). Το ολοκληρωμένο πρωτόκολλο ηρεμιστικής μάλαξης για όλο το σώμα θα διδαχθεί αναλυτικά στην Γ' τάξη.

2) ΜΑΚΙΓΙΑΖ Ι

Κεφάλαιο/Ενότητες/Παράγραφοι	Παρατηρήσεις
Κεφάλαιο 1ο : Ιστορία του Μακιγιάζ	Ολόκληρο το κεφάλαιο.
Κεφάλαιο 2ο : Προϊόντα Εξοπλισμός-Prochart Μακιγιάζ	Ολόκληρο το κεφάλαιο.
Κεφάλαιο 3ο : Προετοιμασία Εφαρμογής Του Μακιγιάζ-Υγιεινή Εργαλείων	Ολόκληρο το κεφάλαιο.
Κεφάλαιο 4ο : Προσωπολογία – Μορφολογία προσώπου	Ολόκληρο το κεφάλαιο.
Κεφάλαιο 5ο : Χρωματικές Εξουδετερώσεις Και Φωτοσκιάσεις	Ολόκληρο το κεφάλαιο

Οδηγίες διδασκαλίας

Το μάθημα «Σύγχρονη Αισθητική Ι» αποτελείται από το θεωρητικό και το εργαστηριακό μέρος έτσι λόγω του περιεχομένου του, απαιτεί μια συνολική και συνθετική θεώρηση. Είναι μάθημα που προσφέρεται για ουσιαστικό διάλογο (όχι επιμέρους μονολόγους) αλλά και για διερευνητική - αποκαλυπτική μάθηση. Επιπλέον καλλιεργεί την ενσυναίσθηση και δίνει την δυνατότητα στους μαθητές να ανακαλύψουν καλλιτεχνικές αλλά και άλλες χειρωνακτικές δεξιότητες.

Παρατήρηση Ο/η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, όπως αναφέρεται, ανωτέρω, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος.

ΜΑΘΗΜΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ Ι

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Από τα προγράμματα σπουδών των μαθημάτων «Εισαγωγή στη Φυσικοθεραπεία» (ενότητες 1 έως και 9, Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016 «Ηλεκτροθεραπεία Ι» (ενότητες 1,3,4,6,7,8,9,10 Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016και «Μάλαξη» (ενότητες 1 έως και 9 Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016της ειδικότητας βοηθών Φυσικοθεραπευτή της Β΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. και από τα προγράμματα σπουδών των μαθημάτων «Φυσικά Μέσα» (ενότητες 1 έως και 5 ΦΕΚ 201/τ.Β΄/21-02-2002) και «Ηλεκτροθεραπεία ΙΙ» (ενότητες

1,,5,6,7,8,9,10 ΦΕΚ 201/τ.Β΄/21-02-2002) της ειδικότητας βοηθών Φυσικοθεραπευτή της Β΄ τάξης Α΄ κύκλου Τ.Ε.Ε.

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

«**ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ**», (ΔΑΛΑΚΑ Α., ΠΑΣΣΑΣ Δ., ΔΑΝΑΣΚΟΣ Φ.)

«**ΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ**» , (ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ Ε. – ΚΟΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Χ. – ΡΟΥΣΒΑΝΙΔΟΥ Δ.)

Οδηγίες διδασκαλίας

Οι εκπαιδευτικοί δύνανται συμπληρωματικά να αξιοποιούν εγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό.

ΘΕΩΡΙΑ

Α΄ ΜΕΡΟΣ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ	1.1, 1.2, 1.3
2ο	ΝΕΡΟ	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11 (η ενότητα 2.10 να διδαχθεί συνοπτικά και να δοθεί έμφαση στην ενότητα 2.11)
3ο	ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13 (οι ενότητες 3.3, 3.4, 3.5 να διδαχθούν συνοπτικά και να δοθεί έμφαση στις ενότητες 3.6 και 3.7)
4ο	ΚΡΥΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9

Β΄ ΜΕΡΟΣ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ (η ενότητα να διδαχθεί συνοπτικά)
2ο	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	2.1. 2.2 (οι ενότητες να διδαχθούν συνοπτικά)
4ο	ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ – ΑΡΘΡΩΣΗ	4.1, 4.2
7ο	ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΞΟΝΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ – ΘΕΣΕΙΣ	7.1, 7.2
6ο	ΕΥΡΟΣ ΤΡΟΧΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΘΡΩΣΗΣ	6.1, 6.2 (οι ενότητες να διδαχθούν συνοπτικά)
4ο	ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ – ΑΡΘΡΩΣΗ	4.3, 4.4 (η ενότητα 4.4 του κεφαλαίου να διδαχθεί συνοπτικά)
5ο	ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ- ΜΥΣ	5.1, 5.2
8ο	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	8.1, 8.2

9ο	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	9.1, 9.2, 9.3
10ο	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	10.1, 10.5

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Α΄ ΜΕΡΟΣ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ	1.3
2ο	ΝΕΡΟ	2.10, 2.11 (η ενότητα 2.10 να διδαχθεί συνοπτικά και να δοθεί έμφαση στην ενότητα 2.11)
3ο	ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ	3.6, 3.7,3.8 Εργαστηριακό τμήμα
4ο	ΚΡΥΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	4.5, 4.6, 4.7, 4.8, Εργαστηριακό τμήμα

Β΄ ΜΕΡΟΣ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ

4ο	ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ – ΑΡΘΡΩΣΗ	4.4 (η ενότητα να διδαχθεί συνοπτικά) Εργαστηριακό μέρος
5ο	ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ – ΜΥΣ	5.1, 5.2 Εργαστηριακό μέρος
8ο	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	8.2, 8.3, 8.4 Εργαστηριακό μέρος
9ο	ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	9.2 Εργαστηριακό μέρος
10ο	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	10.2, 10.3, 10.4, 10.5 Εργαστηριακό μέρος

Παρατήρηση Ο/η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, όπως αναφέρεται ανωτέρω, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος.

ΜΑΘΗΜΑ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ Ι

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016 (Υ.Α Φ2/5298/Δ4/15-1-2016)

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο «**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ Ι**», (ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ Χ., ΜΑΝΙΑΣ Κ., ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Δ.)

Οδηγίες διδασκαλίας

Θα πρέπει να γίνεται προσπάθεια ώστε να καλύπτεται ολόκληρο το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις δύναται να γίνονται επιλογές ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες που υπάρχουν όπως γνωστικό επίπεδο μαθητών, ύπαρξη ή μη εργαστηριακού εξοπλισμού κλπ. Σε αυτή την περίπτωση, ο

εκπαιδευτικός οφείλει να καλύπτει την βασική στοχοθεσία κάθε κεφαλαίου και να μην αφήνει ακάλυπτη εξ' ολοκλήρου μια θεματική ενότητα.

Οι μαθητές, ολοκληρώνοντας την αναλυτική στοχοθεσία ανά κεφάλαιο/θεματική ενότητα, θα πρέπει να είναι ικανοί να επιλέγουν τα κατάλληλα εργαλεία και προϊόντα ανά περίπτωση, να τα εφαρμόζουν σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής που προτείνει ο κατασκευαστής και να επιλέγουν τις ιδανικές τεχνικές εφαρμογές, κατά επιλογή τους, ώστε να αποδίδουν το μέγιστο δημιουργικό αποτέλεσμα.

Είναι απαραίτητο να **δοθεί ιδιαίτερη έμφαση** στις παρακάτω επιλεγμένες ασκήσεις (σημειωμένες με έντονα γράμματα), από το σύνολο των σαράντα πέντε (45) εργαστηριακών ασκήσεων που εμπεριέχονται στο Α.Π.Σ, γιατί παρέχουν γνώσεις που είναι σημαντικές για την διδασκαλία του μαθήματος **«Βασικές Εφαρμογές Κομμωτικής ΙΙ »**, της Γ' τάξης.

Παρατήρηση Ο/η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, όπως αναφέρεται ανωτέρω, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος.

Ενδεικτικές δραστηριότητες

1.	Οργάνωση του χώρου ενός κομμωτηρίου σε πραγματικό περιβάλλον
2.	Μηχανήματα κομμωτικής
3.	Εργαλεία κομμωτικής
4.	Προϊόντα κομμωτικής
5.	Αποστείρωση και Απολύμανση χώρου και εργαλείων κομμωτικής
6.	Διάγνωση ποιότητας μαλλιών
7.	Διάγνωση ερεθισμών και ασθενειών μαλλιών
8.	Ανάλυση τρίχας με χρήση τριχοσκόπιου ή μικροσκοπίου
9.	Τεστ ελαστικότητας μαλλιών
10.	Εφαρμογή δακτυλικής πίεσης - μασάζ στο τριχωτό του κεφαλιού
11.	Ο σκοπός της δημιουργίας υπεραιμίας στην κομμωτική τέχνη
12.	Εφαρμογή λουσίματος για τον καθαρισμό του τριχωτού
13.	Εφαρμογή λουσίματος πριν την περμανάντ
14.	Εφαρμογή λουσίματος μετά τη βαφή
15.	Αξιολόγηση ειδών λουσίματος
16.	Είδη χειροκινήσεων
17.	Εφαρμογή οριζόντιων νεροκυματισμών
18.	Εφαρμογή κάθετων νεροκυματισμών
19.	Εφαρμογή κροσκέρ από τη ρίζα
20.	Εφαρμογή κροσκέρ από την άκρη
21.	Εφαρμογή κροσκέρ από τη μέση
22.	Κρεπάρισμα μαλλιών
23.	Εφαρμογή τυλίγματος ρόλλευ χωρίς χωρίστρα και προς τα μέσα

24.	Εφαρμογή τυλίγματος ρόλλευ με χωρίστρα και προς τα μέσα
25.	Εφαρμογή τυλίγματος ρόλλευ χωρίς χωρίστρα και προς τα έξω
26.	Εφαρμογή τυλίγματος ρόλλευ με χωρίστρα και προς τα έξω
27.	Εφαρμογή κλασικής μπούκλας με ηλεκτρικό ψαλίδι
28.	Εφαρμογή μπούκλας φλου με ηλεκτρικό ψαλίδι
29.	Εφαρμογή μπούκλας σπιράλ με ηλεκτρικό ψαλίδι
30.	Εφαρμογή τοστιέρας
31.	Εφαρμογή κεραμικής πρέσας μαλλιών
32.	Εφαρμογή κοτσίδας rope
33.	Εφαρμογή κοτσίδας στριφτή
34.	Εφαρμογή κοτσίδας ψαροκόκαλο
35.	Εφαρμογή κοτσίδας αράχνη
36.	Εφαρμογή κοτσίδας γαλλική
37.	Εφαρμογή κοτσίδας οριζόντια
38.	Εφαρμογή κοτσίδας ολλανδική ή ανάγλυφη
39.	Είδη ρίζας σε χτένισμα με ηλεκτρικό πιστολάκι
40.	Είδη άκρης σε χτένισμα με ηλεκτρικό πιστολάκι
41.	Εφαρμογή συνδυασμών ρίζας - άκρης με ηλεκτρικό πιστολάκι
42.	Εφαρμογή μπουκλαρίσματος με ηλεκτρικό πιστολάκι και μία βούρτσα
43.	Εφαρμογή μπουκλαρίσματος με ηλεκτρικό πιστολάκι και δύο βούρτσες
44.	Χρήση φυσούνας
45.	Εφαρμογή αυτοκόλλητων ρόλλευ σε χτένισμα με ηλεκτρικό πιστολάκι

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΑ Ι

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

1.**ΚΙΝΗΤΗ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ**, (ΜΕΝΕΓΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΑΞΙΩΤΑΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, ΤΣΟΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ)

2.**ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΔΟΝΤΙΩΝ** (από το ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ: Γαλιατσάτος Α. Αριστείδης)

Σημειώνεται ότι το βιβλίο υπάρχει διαθέσιμο και στο διαδίκτυο: www.kallipos.gr

https://repository.kallipos.gr/handle/11419/969

Οδηγίες διδασκαλίες

Καθώς η ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΑ Ι αποτελεί το ειδικό μάθημα που εισάγει τους μαθητές/τριες στον κόσμο του Οδοντοτεχνικού Εργαστηρίου, προτείνεται να προηγηθεί η γνωριμία με το συγκεκριμένο χώρο, τη δομή και την οργάνωσή του και να γίνει μια σύντομη αρχικά αναφορά στο είδος των εργασιών που επιτελούνται, καθώς και ό,τι αναφέρεται στην ασφάλεια και υγιεινή του χώρου.

Θεωρείται σκόπιμο και αναγκαίο ανάλογα με την πορεία των εργασιών στο εργαστηριακό μέρος των γνωστικών αντικειμένων : Στην Μορφολογία δοντιών και στην Κινητή Προσθετική, να γίνεται σταδιακά η παρουσίαση των υλικών, των εργαλείων και του απαραίτητου εργαστηριακού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιείται για κάθε εργασία.

Θεωρείται αναγκαίο να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του/ της εκπαιδευτικού, να δίνονται στους μαθητές/μαθήτριες ως σημειώσεις ή ως επιπλέον υλικό, τα ακόλουθα:

• Από το μάθημα: **Οργάνωση και εξοπλισμός εργαστηρίου** – κεφ. 7

• Από το μάθημα: **Οδοντοτεχνικά υλικά** – κεφ. 3, 4, 6, 7

Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές/τριες μπορούν να γνωρίσουν σταδιακά και παράλληλα με την πορεία του μαθήματος της κινητής προσθετικής:

1. Τα είδη των μηχανημάτων και των εργαλείων που χρησιμοποιούνται στο οδοντοτεχνικό εργαστήριο
2. Τα είδη και τη σημασία των σύγχρονων αισθητικών αποκαταστάσεων.
3. Την ποικιλία και τις δυνατότητες των οδοντοτεχνικών υλικών.

Η γνώση τόσο της **μορφολογίας των δοντιών** όσο και της λειτουργίας του στοματογναθικού συστήματος θεωρείται προαπαιτούμενη γνώση και προϋπόθεση για την περαιτέρω προσέγγιση όλων των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων της ειδικότητας Β. Οδοντοτεχνίτη. Για το λόγο αυτό δίνεται η αντίστοιχη βαρύτητα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο από την Β' Τάξη ΕΠΑ.Λ .

Από το προτεινόμενο εγχειρίδιο - που παρέχει ιδιαίτερα λεπτομερή προσέγγιση - συστήνεται να εστιάσουμε μόνο στα κυριότερα / βασικά σημεία τόσο του κεφαλαίου για τα γενικά στοιχεία του οδοντικού φραγμού όσο και αυτών της ειδικής μορφολογίας των δοντιών της άνω και της κάτω γνάθου.

Ο/Η εκπαιδευτικός δύναται να διοργανώνει διδακτικές και εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επαγγελματικούς χώρους (οδοντοτεχνικά εργαστήρια).

Παράλληλα προτείνεται:

- να προβάλονται επιμορφωτικά βίντεο ή άλλο κατάλληλο ψηφιακό υλικό
- να αναδεικνύεται ο ρόλος της εφαρμοσμένης ψηφιακής τεχνολογίας και στην οδοντοτεχνία
- να αξιοποιούνται οι εικόνες και οι πίνακες των προτεινόμενων εγχειριδίων
- να δημιουργηθεί σχετικό γλωσσάριο με την ελληνική / αλλά και αγγλική ορολογία των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων
- να αξιοποιείται η υπάρχουσα βιβλιογραφία στην αναζήτηση πιο εξειδικευμένων γνώσεων

Παρατήρηση

Ο/η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος.

Τα κεφάλαια των ανωτέρω βιβλίων που θα διδαχθούν είναι:

ΒΙΒΛΙΟ	**ΚΕΦΑΛΑΙΟ**	**Παρατηρήσεις**
Κινητή Προσθετική	1,2,3,4,5,6,7	Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64 /τ. Β/22-01-2016
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ	**1. Γενικά στοιχεία οδοντικού φραγμού και δοντιών**	Από τα προτεινόμενα κεφάλαια επιλέγουμε τα βασικά σημεία.

	1.1 Ανατομικά στοιχεία της στοματικής κοιλότητας 1.2 Γενικά για τα δόντια 1.3 Ιστολογία των δοντιών **2. Κοινά μορφολογικά χαρακτηριστικά των δοντιών** 2.1 Γενικά 2.2 Διαίρεση των δοντιών σε τριτημόρια 2.3 Κωδικοποίηση – Αρίθμηση των δοντιών **3. Ειδική μορφολογία των μονίμων δοντιών της άνω γνάθου** **3.1 Τομείς άνω γνάθου** 3.1.1 Κεντρικός τομέας άνω γνάθου 3.1.2 Πλάγιος τομέας άνω γνάθου **4. Ειδική μορφολογία των μονίμων δοντιών της κάτω γνάθου** **4.1 Τομείς κάτω γνάθου** 4.1.1 Κεντρικός τομέας κάτω γνάθου 4.1.2 Πλάγιος τομέας κάτω γνάθου **5. Μορφολογία κυνοδόντων άνω και κάτω γνάθου** 5.1 Κυνόδοντες 5.1.1 Κυνόδοντας άνω γνάθου 5.1.2 Κυνόδοντας κάτω γνάθου **6. Μορφολογία πρώτου και δεύτερου προγομφίου της άνω γνάθου** 6.1 Γενικά 6.1.1 Πρώτος προγόμφιος άνω γνάθου 6.1.2 Δεύτερος προγόμφιος άνω γνάθου **7. Μορφολογία πρώτου και δεύτερου προγομφίου της κάτω γνάθου** 7.1 Γενικά 7.1.1 Πρώτος προγόμφιος κάτω γνάθου 7.1.2 Δεύτερος προγόμφιος κάτω γνάθου **8. Μορφολογία πρώτου , δεύτερου και τρίτου γομφίου της άνω γνάθου** 8.1 Γενικά 8.1.1 Πρώτος γομφίος άνω γνάθου 8.1.2 Δεύτερος γομφίος άνω γνάθου 8.1.3 Τρίτος γομφίος άνω γνάθου	Απλή αναφορά των τεσσάρων συστατικών των δοντιών με σύντομη επισήμανση των κύριων χαρακτηριστικών τους και της λειτουργίας τους 2.3 Αναφερόμαστε μόνο στο σύστημα FDL (σύστημα Διεθνούς Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας) Τα κεφάλαια: 3,4,5,6,7,8,9 καλύπτουν τόσο τη Θεωρία όσο και το Εργαστήριο του συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου τόσο στη Β΄ Τάξη ΕΠΑ.Λ όσο και στη Γ' Τάξη ΕΠΑ.Λ . Γίνεται επιλογή των κυριότερων σημείων για την περιγραφή της ειδικής μορφολογίας των μόνιμων δοντιών τόσο της άνω όσο και της κάτω γνάθου . 8.1.3 Σύντομη αναφορά (στη θεωρία)

	9. Μορφολογία πρώτου, δεύτερου και τρίτου γομφίου της κάτω γνάθου 9.1 Γενικά 9.1.1 Πρώτος γομφίος κάτω γνάθου 9.1.2 Δεύτερος γομφίος κάτω γνάθου 9.1.3 Τρίτος γομφίος κάτω γνάθου **10. Μορφολογικές διαφορές δοντιών** 10.1 Διαφορές νεογιλών – μόνιμων δοντιών 10.2 -10.14	9.1.3 Σύντομη αναφορά (στη θεωρία) 10. 10.1 – 10.14 Η αναφορά στις μορφολογικές διαφορές των δοντιών - *σε αδρές γραμμές πάντα* - μπορεί να ακολουθεί την ολοκλήρωση των αντίστοιχων ενοτήτων που προηγούνται (πχ ενότητα 4.1, 5.2 κ.ο.κ), ως ανακεφαλαίωση – επανάληψη. Προτείνεται οι μαθητές /τριες να σχεδιάζουν με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών αντίστοιχους εννοιολογικούς χάρτες ως άσκηση εμπέδωσης της αντίστοιχης θεωρητικής γνώσης.

Δίνεται έμφαση στην περιγραφή της μύλης των δοντιών εντοπίζοντας συνοπτικά τα κυριότερα χαρακτηριστικά της κι όχι στην περιγραφή της ρίζας.

Στο εργαστηριακό μέρος της Μορφολογίας των Δοντιών και σύμφωνα με το Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64 /τ.Β/22-01-2016, οι μαθητές και οι μαθήτριες – αφού τους δοθούν οι ανάλογες οδηγίες - θα σχεδιάσουν σε ειδικό χαρτί μιλιμετρέ όλες τις επιφάνειες του δοντιού σε διαστάσεις μεγαλύτερες των πραγματικών .

Θα παρακολουθήσουν ανά ομάδες επίδειξη κατασκευής του δοντιού σε ειδικό σκληρό κέρινο κύβο και θα προσπαθήσουν να κατασκευάσουν ομοίωμα του δοντιού στις πραγματικές του διαστάσεις.

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Ι

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο «**ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Ι – ΙΙ»,** (ΜΠΕΛΤΕ ΟΥΡΑΝΙΑ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ)

Οδηγίες διδασκαλίας- γενικά:

Κατά τη διδασκαλία των μεικτών μαθημάτων, όπως το μάθημα της Φαρμακευτικής Τεχνολογίας Ι προτείνεται η διδασκαλία του θεωρητικού μέρους να προηγείται της πρακτικής εφαρμογής και των εργαστηριακών ασκήσεων, ώστε η σύζευξη θεωρίας και πράξης να ακολουθείται με συνέπεια και συνέχεια.

Η σειρά των κεφαλαίων με την οποία θα διδαχθεί το μάθημα, δεν είναι απαραίτητο να ακολουθεί τη σειρά των κεφαλαίων του βιβλίου. Ιδιαίτερα στη διδασκαλία του θεωρητικού μέρους του μαθήματος Φαρμακευτική

Τεχνολογία Ι, ακολουθείται η σειρά των κεφαλαίων σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος (και όχι του σχολικού εγχειριδίου).

Αναλυτικά ανά κεφάλαιο:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^{Ο}: Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο του βιβλίου. Οι πίνακες δεν απομνημονεύονται, αλλά τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται στη συνταγογραφία διδάσκονται και απαιτούνται να είναι γνωστά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^{Ο}: Διδάσκεται η ενότητα Α του κεφαλαίου διεξοδικά (Νερό Φαρμακευτικών Προδιαγραφών). Η ενότητα Β (Ισότονα διαλύματα) διδάσκεται από την αρχή μέχρι την σελίδα 28, οι ορισμοί Υπέρτονο και Υπότονο διάλυμα και κατόπιν η παράγραφος 2. Τονικότητα και ενέσιμα (σελίδα 29 και 30 του βιβλίου). Τα υπόλοιπα περιεχόμενα του κεφαλαίου προτείνεται να παραλειφθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^{Ο}: Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^{Ο} : Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^{Ο} : Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^{Ο} : Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^{Ο} : Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο. Σε αυτό το κεφάλαιο και στην ενότητα 7. Πάστες ή Φυράματα προτείνεται να περιληφθεί και η ενότητα «Οδοντόπαστες», διότι απαιτούνται σαν εξεταστέα ύλη στις εξετάσεις για την Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος Βοηθού Φαρμακείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^{Ο} : Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^{Ο} : Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^{Ο} : Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^{Ο} : Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12^{Ο} : Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο.

Β. Φαρμακευτική Τεχνολογία Ι-Εργαστήριο

<u>Οδηγίες διδασκαλίας:</u>

Κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων του μαθήματος Φαρμακευτικής Τεχνολογίας Ι, αρχικά διδάσκονται οι Κανόνες Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής, οι Κανόνες Ασφαλείας του Εργαστηρίου και η απαρέγκλιτη τήρησή τους. Κρίνεται σκόπιμο και αναγκαίο για την εκπαιδευτική διαδικασία να προηγείται η διδασκαλία της αντίστοιχου θεωρητικού μέρους του αντικειμένου κάθε εργαστηριακής άσκησης εισαγωγικά κατά την έναρξη της εργαστηριακής άσκησης, ιδιαίτερα εάν το αντικείμενο δεν έχει διδαχθεί προηγουμένως στα πλαίσια διδασκαλίας της διδασκαλίας της αντίστοιχης ενότητας στην θεωρία.

Πραγματοποιούνται οι εργαστηριακές ασκήσεις και παρασκευές που αναφέρονται στα κεφάλαια του «Εργαστηριακού Οδηγού Φαρμακευτικής Τεχνολογίας Ι», αναρτημένου στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΙ.Θ. Οι εργαστηριακές ασκήσεις, μπορούν να εμπλουτίζονται κατά την κρίση των εκπαιδευτικών και με εργαστηριακές ασκήσεις-παρασκευές προϊόντων από σημειώσεις εκπαιδευτικών, οι οποίες αξιολογούνται κατάλληλες και αντιστοιχούν στην διδακτέα ύλη του μαθήματος, και με την προϋπόθεση ότι διατίθεται η αναγκαία εργαστηριακή υλικοτεχνική υποδομή.

Για την πραγματοποίηση των εργαστηριακών ασκήσεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί όποια μέθοδος θεωρείται προσφορότερη από τον/την εκπαιδευτικό για την συγκεκριμένη εργαστηριακή άσκηση, περιλαμβανομένης και της μεθόδου «Εκτέλεση εργαστηριακής άσκησης με την μέθοδο της Επίδειξης από τον/την εκπαιδευτικό». Οι

εργαστηριακές ασκήσεις υλοποιούνται ανάλογα με τις δυνατότητες του εργαστηρίου κατά περίπτωση (διατιθέμενη εργαστηριακή υποδομή, υλικά, όργανα, συσκευές, κλπ.), σύμφωνα την κρίση του/της εκπαιδευτικού, προκειμένου για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων καθώς και την ανάπτυξη και καλλιέργεια των επιθυμητών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εκπαιδευόμενων.

Παράλληλα προτείνεται η χρήση κατάλληλου ψηφιακού εποπτικού υλικού, με το οποίο προβάλλονται και σχολιάζονται σχετικά VIDEO και Παρουσιάσεις (PowerPoint) στο εργαστήριο και στα πλαίσια της διδακτέας ύλης του εργαστηριακού μαθήματος Φαρμακευτικής Τεχνολογίας Ι. Αυτό αποβαίνει ιδιαίτερα χρήσιμο και σημαντικό για τις Εργαστηριακές εφαρμογές και ασκήσεις των κεφαλαίων για τις οποίες δεν υπάρχει η δυνατότητα υλοποίησης άσκησης/ εφαρμογής στο σχολικό εργαστήριο, λόγω έλλειψης της σχετικής υλικοτεχνικής υποδομής, όπως για παράδειγμα οι παρασκευές ενέσιμων, οφθαλμικών σκευασμάτων, η μέθοδος λυοφιλοποίησης, η αποστείρωση με χημικές μεθόδους και ακτινοβολίες κ.λπ.. Για όλες τις διδακτικές ενότητες του μαθήματος και του εργαστηρίου, προτείνονται σχετικές εκπαιδευτικές - διδακτικές επισκέψεις (όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν) σε Φαρμακευτικές εταιρείες και εργαστήρια, Φαρμακοβιομηχανίες και σε εργαστήρια φαρμακείων ανοικτών στο κοινό (Ιδιωτικών φαρμακείων).

Παρατήρηση Ο/Η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος.

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Ι

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

1.**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ,** (ΖΑΜΑΝΗΣ Κ., ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΚΗΣ Δ. ,ΤΑΜΠΑΚΗ Ε.)

2.**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ,** (ΣΤΑΣΙΝΟΣ Σ.–ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ Α -ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Γ.)

ΘΕΩΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
2ο	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, (ΖΑΜΑΝΗΣ Κ.-ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΚΗΣ Δ.-ΤΑΜΠΑΚΗ Ε.)	ΑΚΤΙΝΕΣ Χ (ROENTGEN)
3ο		ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΚΤΙΝΩΝ Χ
5ο		ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΗ ΛΥΧΝΙΑ
6ο		ΕΞΑΣΘΕΝΗΣΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ-ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
7ο		ΑΝΤΙΣΚΕΔΑΣΤΙΚΟ ΔΙΑΦΡΑΓΜΑ
8ο		ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ
9ο		ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΛΑΝΘΑΝΟΥΣΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

10^{Ο}		ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΛΑΝΘΑΝΟΥΣΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ.
11^{Ο}		ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ.
12^{Ο}		ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΟΡΟΙ – ΠΡΟΒΟΛΕΣ.
	οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αντλήσουν κάποια στοιχεία από το βιβλίο «**Δεοντολογία Επαγγέλματος**» (Μπένος Ιωάννης, Πετρόπουλος Δημήτριος)	Δεοντολογία – Συμπεριφορά

Παρατήρηση Ο/η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, όπως αναφέρεται ανωτέρω, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος.

Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Γενικές οδηγίες διδασκαλίας

Τα μαθήματα ειδικότητας αποτελούνται από το θεωρητικό και το εργαστηριακό μέρος έτσι λόγω του περιεχομένου τους, απαιτείται μια συνολική και συνθετική θεώρηση. Είναι μαθήματα που προσφέρονται για ουσιαστικό διάλογο (όχι επιμέρους μονολόγους) αλλά και για διερευνητική αποκαλυπτική μάθηση. Επιπλέον καλλιεργούν την ενσυναίσθηση και δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές/μαθήτριες να ανακαλύψουν καλλιτεχνικές αλλά και άλλες χειρωνακτικές δεξιότητες.

Τα βιβλία τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για τα μαθήματα ειδικότητας θα χρησιμοποιηθούν κυρίως ως βιβλία αναφοράς. Ωστόσο οφείλει ο/η εκπαιδευτικός να χρησιμοποιήσει κάθε διδακτικό υλικό που προτείνεται αλλά και πρόσθετο, συμπληρωματικό υλικό που συνδέεται με το Πρόγραμμα Σπουδών. Επίσης με τον εμπλουτισμό του μαθήματος με πρόσθετο πληροφοριακό υλικό κρατά σε εγρήγορση τους μαθητές/μαθήτριες. Είναι σκόπιμο να γίνεται ανάθεση εργασιών σε ομάδα μαθητών για την επεξεργασία ενός θέματος και την παρουσίασή του στην τάξη ώστε να ακολουθεί συζήτηση.

Για την αξιοποίηση των διαδραστικών συστημάτων μάθησης στη διδασκαλία του εκάστοτε μαθήματος του Τομέα Υγείας – Πρόνοιας - Ευεξίας, ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι σε θέση να συνδέει την διδακτέα ύλη με συναφείς ηλεκτρονικές πηγές, προκειμένου να επιτευχθούν οι μαθησιακοί στόχοι και να αναπτυχθούν-καλλιεργηθούν οι επιθυμητές δεξιότητες και ικανότητες των μαθητών/τριών.

Γενικές οδηγίες διδασκαλίας για τα εργαστηριακά μαθήματα

Θα πρέπει να γίνεται προσπάθεια ώστε να καλύπτεται ολόκληρο το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις δύναται να γίνονται επιλογές ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες που υπάρχουν, όπως γνωστικό επίπεδο μαθητών, ύπαρξη ή μη εργαστηριακού εξοπλισμού κλπ. Σε αυτή την περίπτωση, ο

εκπαιδευτικός οφείλει να καλύπτει την βασική στοχοθεσία κάθε κεφαλαίου και να μην αφήνει ακάλυπτη εξ΄ ολοκλήρου μια θεματική ενότητα. Επίσης κατά τη διάρκεια του μαθήματος καλό είναι να δίνονται συνοπτικά από τους διδάσκοντες οι απαιτούμενες θεωρητικές γνώσεις. Για την κάθε διδακτική θεωρητική ενότητα οργανώνεται το σχέδιο μαθήματος στα αντίστοιχα χρονικά πλαίσια της κάθε σχολικής μονάδας. Ο προγραμματισμός των εργαστηριακών ωρών διδασκαλίας οργανώνεται και κατατίθενται στην αρχή του κάθε σχολικού έτους στον/στην υπεύθυνο/η Τομέα του εργαστηριακού κέντρου (Ε.Κ) σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα και τις δυνατότητες εξοπλισμού των εργαστηρίων. (ΦΕΚ 1340/2002 - Φ.353.1/324/105657 /Δ1/2002).

Για όλες τις ειδικότητες του Τομέα, τα Πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα είναι:

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΝΑΤΟΜΙΑ – ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

Η διδακτέα-εξεταστέα ύλη του Πανελλαδικώς εξεταζόμενου μαθήματος «**Ανατομία – Φυσιολογία ΙΙ**» έχει οριστεί με την υπ΄ αριθμ. Φ6/85095/Δ4/10.07.2025 (Β΄ 3731) Υπουργική Απόφαση με την οποία καθορίζεται η διδακτέα-εξεταστέα ύλη των Πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Γ΄ τάξης Ημερήσιων, Εσπερινών και Πρότυπων ΕΠΑ.Λ. για το σχολικό έτος 2025-2026.

Παρατήρηση

Ο Άτλαντας Ανατομίας προτείνεται ως επιπλέον εποπτικό υλικό, το οποίο εφόσον κρίνει ο εκπαιδευτικός απαραίτητο και κατάλληλο, θα παρέχεται στους μαθητές/τριες και θα συνοδεύει το σχολικό εγχειρίδιο και θα αποτελεί σημαντικό βοήθημα στην συνολική διδασκαλία και μελέτη του μαθήματος ΑΝΑΤΟΜΙΑ – ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ (Ι & ΙΙ) στις δύο τάξεις ΕΠΑ.Λ..

ΜΑΘΗΜΑ:: ΥΓΙΕΙΝΗ

Η διδακτέα-εξεταστέα ύλη του Πανελλαδικώς εξεταζόμενου μαθήματος «**Υγιεινή**» έχει οριστεί με την υπ΄ αριθμ. Φ6/85095/Δ4/10.07.2025 (Β΄ 3731) Υπουργική Απόφαση με την οποία καθορίζεται η διδακτέα-εξεταστέα ύλη των Πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Γ΄ τάξης Ημερήσιων, Εσπερινών και Πρότυπων ΕΠΑ.Λ. για το σχολικό έτος 2025-2026.

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο:

1. «**ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ**», (ΓΚΟΥΡΓΟΥΛΗ Ε. ΚΙΣΟΥΔΗ Α., ΛΥΚΟΣΤΡΑΤΗ Α., ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ Ε.)
2. «**ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ**», (ΡΟΥΠΑ-ΔΑΡΙΒΑΚΗ Ζ., ΤΣΙΚΟΣ Ν., ΧΑΤΖΗΠΕΤΡΟΥ Μ.)

Οδηγίες διδασκαλίας

Σκοπός του μαθήματος είναι, οι μαθητές και μαθήτριες να έλθουν σε επαφή με ορισμένα γνωστικά αντικείμενα της νοσηλευτικής και να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες εφαρμογής της βασικής νοσηλευτικής φροντίδας, καθώς και της φροντίδας ασθενών με νοσήματα του πεπτικού συστήματος, του αναπνευστικού συστήματος, του κυκλοφορικού συστήματος, καθώς και με ορθοπεδικά, Ω.Ρ.Λ., οφθαλμολογικά, νευρολογικά νοσήματα. Επιπλέον να αποκτήσουν στοιχειώδεις γνώσεις και δεξιότητες εφαρμογής παιδιατρικής νοσηλευτικής φροντίδας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Σημειώνεται ότι μέρος της **«ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι»** έχει διδαχθεί στη Β' τάξη. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να καλύψουν όλη την ύλη του ως άνω μαθήματος.

ΘΕΩΡΙΑ

1. Από το βιβλίο: **«ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ»** , (ΓΚΟΥΡΓΟΥΛΗ Ε., ΚΙΣΟΥΔΗ Α., ΛΥΚΟΣΤΡΑΤΗ Α., ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ Ε.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
2ο	Δεοντολογία	
3ο	Βασική Νοσηλευτική	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.16, 3.17, 3.18, 3.19, 3.20.
4ο	Νοσηλευτική φροντίδα αρρώστου με νοσήματα του Πεπτικού συστήματος	4.2, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12. (από τις παραπάνω ενότητες του κεφαλαίου διδάσκεται μόνο η νοσηλευτική φροντίδα)
5ο	Νοσηλευτική φροντίδα αρρώστου με νοσήματα του Αναπνευστικού συστήματος	5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8. (από τις παραπάνω ενότητες του κεφαλαίου διδάσκεται μόνο η νοσηλευτική φροντίδα)
6ο	Νοσηλευτική φροντίδα αρρώστου με νοσήματα του Κυκλοφορικού συστήματος	6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8. (από τις ενότητες 6.5 έως 6.8. του κεφαλαίου, διδάσκεται μόνο η νοσηλευτική φροντίδα)

2. Από το βιβλίο: **«ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ»**, (ΡΟΥΠΑ-ΔΑΡΙΒΑΚΗ Ζ., ΤΣΙΚΟΣ Ν., ΧΑΤΖΗΠΕΤΡΟΥ Μ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	Ω.Ρ.Λ. Νοσηλευτική	1.3, 1.5, 1.7, 18, 1.9. (από τις παραπάνω ενότητες του κεφαλαίου διδάσκεται μόνο η νοσηλευτική φροντίδα)
2ο	Οφθαλμολογική Νοσηλευτική	2.4, 2.5, 2.6. (από τις παραπάνω ενότητες του κεφαλαίου διδάσκεται μόνο η νοσηλευτική φροντίδα)
3ο	Ορθοπεδική Νοσηλευτική	3.3, 3.5, 3.6.
6ο	Παιδιατρική Νοσηλευτική	6.1, 6.2, 6.5, 610, 6.15, 6.17.
8ο	Νευρολογική Νοσηλευτική	8.3.α (Α.Ε.Ε), 8.3.β (Τετραπληγία), 8.3.γ (Παραπληγία).
10ο	Ουρολογική Νοσηλευτική	10.4, 10.5, 10.6 (όχι το εργαστηριακό μέρος), 10.10, 10.11.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Από το βιβλίο: **«ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ»**, (ΓΚΟΥΡΓΟΥΛΗ Ε., ΚΙΣΟΥΔΗ Α., ΛΥΚΟΣΤΡΑΤΗ Α., ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ Ε.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	Βασική νοσηλευτική φροντίδα αρρώστου Στρώσιμο κρεβατιού - Γενικές αρχές	1.α, 1.β.
2ο	Λήψη ζωτικών σημείων και ενημέρωση θερμομετρικού διαγράμματος	2.α, 2.β, 2γ, 2.δ, .ε.
3ο	Ειδικές θέσεις Αρρώστου	3.α, 3.β, 3.γ, 3.δ, 3.ε.
4ο	Έγερση αρρώστου από το κρεβάτι	
5ο	Πλύσιμο και εντριβή ράχης και γλουτών	
6ο	Καθαριότητα αρρώστου στο κρεβάτι	6.1, 6.β, 6.γ, 6.δ, 6.ε, 6.στ.
7ο	Εφαρμογή σωλήνα αερίων	
8ο	Χορήγηση υποθέτου	
9ο	Υποκλυσμός	9.α, 9.β.
10ο	Αποστείρωση	10.α, 10.β, 10.γ, 10.δ.
11 ο	Εφαρμογή στον άρρωστο θερμών ή ψυχρών επιθεμάτων	11.α, 11.β, 11.γ.
12ο	Περιποίηση Κατακλίσεων	
13ο	Τεχνητή Διατροφή αρρώστου	13.α, 13.β, 13.γ, 13.δ, 13.ε.
14ο	Πλύση Στομάχου	
15ο	Τεχνική Νοσηλευτικών διεργασιών κατά την Προεγχειρητική και Μετεγχειρητική Φροντίδα	15.α, 15.β, 15.γ, 15.δ, 15.ε.

16ο	Τεχνική Νοσηλευτικών διαδικασιών κατά τη χορήγηση φαρμάκων στον άρρωστο	16.α, 16.β, 18.γ, 16.δ, 16.ε, 16.στ.
17ο	Μετάγγιση αίματος σε άρρωστο	
18ο	Τεχνική Νοσηλευτικών διαδικασιών κατά τη διενέργεια Παρακεντήσεων	18.α, 18.β, 18.δ, 18.ε, 18.ζ, 18.η, 18.θ, 18.ι.
19ο	Τεχνική Νοσηλευτικών διαδικασιών κατά τη χορήγηση Οξυγόνου και φαρμάκων μετά από Ομιχλοποίηση	19.α, 19.β, 19.γ.
20ο	Τεχνική Νοσηλευτικών διαδικασιών κατά τη νοσηλεία αρρώστου με τραχειοστομία	20.α, 20.β, 20.γ, 20.δ, 20.ε.
21ο	Τεχνική Νοσηλευτικών διαδικασιών κατά τη νοσηλεία αρρώστου με προβλήματα Ουροποιητικού συστήματος	21.α, 21.γ, 21.δ, 21.ε.
22ο	Τεχνική Νοσηλευτικών διαδικασιών κατά τη νοσηλεία αρρώστου με προβλήματα του Πεπτικού συστήματος	22.α, 22.β.
23ο	Νοσοκομειακή Φροντίδα Νεκρού	
24ο	Απαραίτητα υλικά και όργανα Εκτάκτου Ανάγκης	

2. Από το βιβλίο: **«ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ»**, (ΡΟΥΠΑ-ΔΑΡΙΒΑΚΗ Ζ., ΤΣΙΚΟΣ Ν., ΧΑΤΖΗΠΕΤΡΟΥ Μ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΩΡΛ-Νοσηλευτική	1.6 Ειδικές Νοσηλευτικές Ενέργειες (Ενσταλάξεις-πλύσεις αυτιού), 1.7 Νοσήματα ρινός (ρινορραγία), 1.9 Νοσήματα λάρυγγα (περιποίηση τραχειοστομίας.
2ο	Οφθαλμολογική Νοσηλευτική	2.7 Ειδικές νοσηλευτικές ενέργειες σε νοσήματα ματιών (Ενστάλαξη κολλυρίου, τοποθέτηση οφθαλμικής αλοιφής, πλύση του ματιού)
3ο	Ορθοπεδική-Νοσηλευτική	3.4 Βασικές αρχές επιδεσμολογίας- Επιδεσμικό υλικό-είδη επιδέσμου.
6ο	Παιδιατρική Νοσηλευτική	6.2 (τοποθέτηση υγρών επιθεμάτων-υποκλυσμός-χλιαρό αποσπόγγισμα), 6.5.α.1 (χορήγηση φαρμάκων από το στόμα), 6.5.α.2 (χορήγηση Φαρμάκων με ενδομϊική ένεση), 6.5 α.5 προετοιμασία ορού, 6.7 σίτιση με ρινογαστρικό καθετήρα.

ΜΑΘΗΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ**», (ΡΑΧΜΑΝΙΔΟΥ Μ., ΔΟΞΑΝΙΔΗΣ Ε.)

Οδηγίες διδασκαλίας

Η διδακτέα ύλη της Παθολογίας που προτείνεται έχει ως φιλοσοφία τη διδασκαλία των ίδιων συστημάτων που διδάσκονται και στο μάθημα της Ανατομίας-Φυσιολογίας της Γ΄ΕΠΑΛ. Στόχος, η ανάδειξη της συμπληρωματικής σχέσης μεταξύ των μαθημάτων, ώστε ο μαθητής/η μαθήτρια να κατακτήσει γνωστικά τη συνολική εικόνα της λειτουργίας και παθολογίας του ανθρώπινου οργανισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Γενικό μέρος	0.3 Η έννοια της υγείας και της αρρώστιας (όχι 0.3.1 Φλεγμονή)
2ο	2.4 Διαγνωστικές δοκιμασίες για αναπνευστικές παθήσεις 2.5 Παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος 2.5.1 Σημεία και συμπτώματα παθήσεων αναπνευστικού συστήματος (Α,Β,Γ,Δ,Ε, ΣΤ) 2.5 2δ Βρογχίτιδα (όχι διάγνωση) 2.5 2η Φυματίωση (όχι διάγνωση και αντιμετώπιση) 2.5. 5α Βρογχικό άσθμα (όχι αντιμετώπιση) 2.5. 5β Αλλεργική ρινίτιδα (όχι διάγνωση και αντιμετώπιση) 2.5. 6α Καρκίνος του πνεύμονα (όχι διάγνωση και αντιμετώπιση) 2.5. 7α Πνευμονική εμβολή (όχι διάγνωση, εξέλιξη, αντιμετώπιση)
3ο	3.4 Κύρια σημεία και συμπτώματα παθήσεων πεπτικού συστήματος 3.5 Εξέταση πεπτικού συστήματος 3.6 Παθήσεις οργάνων πεπτικού συστήματος 3.6 2α Φλεγμονές του βλεννογόνου (όχι αντιμετώπιση) 3.6 2β Έλκος (όχι θεραπεία) 3.6 3ζ Καρκίνος στο παχύ έντερο (όχι διάγνωση) 3.6 4β Κλινικός και εργαστηριακός έλεγχος ήπατος 3.6 4στ Αλκοολική ηπατίτιδα (όχι διάγνωση, αντιμετώπιση) 3.6 4ζ Κίρρωση ήπατος (η αρίθμηση του βιβλίου είναι λάθος) 3.6 4η Καρκίνος του ήπατος (όχι διάγνωση, αντιμετώπιση) 3.6 5β Παγκρεατίτιδα (όχι διάγνωση, επιπλοκές, αντιμετώπιση) 3.6 5γ Καρκίνος του παγκρέατος (όχι διάγνωση, αντιμετώπιση)
4ο	4.4 Κύρια σημεία και συμπτώματα καρδιακών παθήσεων 4.5 Διαγνωστικές εξετάσεις για καρδιολογικές παθήσεις 4.6 Παθήσεις καρδιάς και κυκλοφορικού συστήματος 4.6 1 Αθηροσκλήρωση (όχι διάγνωση, αντιμετώπιση) 4.6 2 Ισχαιμική καρδιοπάθεια (όχι διάγνωση, αντιμετώπιση) 4.6 7β Υπέρταση (όχι διάγνωση, αντιμετώπιση)
6ο	6.5 2 Υπερθυρεοειδισμός (όχι διάγνωση, αντιμετώπιση) 6.5 4 Υποθυρεοειδισμός (όχι διάγνωση, αντιμετώπιση)

	6.8 1 Σακχαρώδης διαβήτης (όχι διάγνωση, θεραπευτική αντιμετώπιση)
7ο	7.4 Εργαστηριακές εξετάσεις 7.5 Τα πιο κοινά συμπτώματα 7.6 Παθήσεις νεφρικού παρεγχύματος 7.6 2 Νεφρική ανεπάρκεια Α. Οξεία Νεφρική Ανεπάρκεια (όχι διάγνωση, αντιμετώπιση) Β. Χρόνια Νεφρική Ανεπάρκεια (όχι διάγνωση, θεραπεία) 7.6 4β Νεφρολιθίαση (όχι εργαστηριακές εξετάσεις, θεραπεία)

ΜΑΘΗΜΑ: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β'/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

1. «**ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ**», (ΝΤΕΡΟΣ Κ., ΔΙΚΗ Ε.)
2. «**ΤΕΧΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ**», (ΖΙΑΚΑΣ Θ., ΘΕΟΔΟΣΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛ., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ-ΧΟΥΤΟΥ ΕΙΡ.)

Από το βιβλίο «**ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ»** (ΝΤΕΡΟΣ Κ., ΔΙΚΗ Ε.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
2ο	Η ψυχολογία του αρρώστου απέναντι στην εγχείρηση
3ο	Φλεγμονή
4ο	Χειρουργικές λοιμώξεις (όχι Τέτανος και Αεριογόνος γάγγραινα)
5ο	Κακώσεις
6ο	Αιμορραγίες
7ο	Καταπληξία
8ο	Διαταραχές νερού και ηλεκτρολυτών
12ο	Προεγχειρητική αγωγή
13ο	Μετεγχειρητική αγωγή και κύριες μετεγχειρητικές επιπλοκές

Από το βιβλίο «**ΤΕΧΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ»** (ΖΙΑΚΑΣ Θ., ΘΕΟΔΟΣΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛ., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ - ΧΟΥΤΟΥ ΕΙΡ.)

ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
1η	Το Φυσικό περιβάλλον του Χειρουργείου
2η	Λειτουργίες Κεντρικής Αποστείρωσης (Κ.Α.)
3η	Στελέχωση Χειρουργείου
4η	Περιεγχειρητική Νοσηλευτική Φροντίδα
5η	Ειδικά Θέματα Χειρουργείου

ΜΑΘΗΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ**», (ΒΑΡΡΑΣ Μ., ΖΟΥΡΜΠΑΚΗ Α., ΘΕΟΔΩΡΗ-ΛΑΚΑΦΩΣΗ Β.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ
2ο	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ
3ο	ΤΟΚΕΤΟΣ
4ο	ΛΟΧΕΙΑ
5ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΗΣΗΣ
7ο	ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ
9ο	ΦΛΕΓΜΟΝΕΣ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
11ο	ΚΑΚΟΗΘΕΙΕΣ ΝΕΟΠΛΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
12ο	ΕΦΗΒΕΙΑ
14ο	ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΒΟΗΘΟΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ – ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο «**ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ**», (Μενεγάτου Δ., Νικολοπούλου Ντέρου Ε., Παυλινέρη Π.)

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 1ο	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗ ΧΛΩΡΙΔΑ	§ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6
Κεφ. 2ο	ΣΤΑΦΥΛΟΚΟΚΚΟΙ	§ 2.1, 2.2, 2.3
Κεφ. 3ο	ΣΤΡΕΠΤΟΚΟΚΚΟΙ	§ 3.1, 3.2, 3.3, 3.4
Κεφ. 4ο	ΝΑΪΣΕΡΕΙΕΣ	§ 4.1, 4.2, 4.3
Κεφ. 5ο	ΕΝΤΕΡΟΒΑΚΤΗΡΙΑΚΑ	§ 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6
Κεφ. 6ο	ΜΥΚΟΒΑΚΤΗΡΙΔΙΑ	§ 6.1, 6.2, 6.3
Κεφ. 7ο	ΚΟΡΥΝΟΒΑΚΤΗΡΙΔΙΑ	§ 7.1, 7.2
Κεφ. 8ο	ΨΕΥΔΟΜΟΝΑΔΕΣ	§ 8.1, 8.2
Κεφ. 9ο	ΣΠΕΙΡΟΧΑΙΤΕΣ	§ 9.1, 9.2
Κεφ. 10ο	ΑΙΜΟΦΙΛΟΙ	§ 10.1, 10.2
Κεφ. 11ο	ΜΠΟΡΝΤΕΤΕΛΑ	§ 11.1, 11.2

Κεφ. 12ο	ΒΡΟΥΚΕΛΛΕΣ	§ 12.1, 12.2
Κεφ. 13ο	ΚΛΩΣΤΗΡΙΔΙΑ	§ 13.1, 13.2, 13.3
Κεφ. 14ο	ΔΟΝΑΚΙΑ	§ 14.1, 14.2
Κεφ. 15ο	ΜΥΚΟΠΛΑΣΜΑΤΑ	§ 15.1, 15.2, 15.3, 15.4
Κεφ. 16ο	ΧΛΑΜΥΔΙΑ	§ 16.1, 16.2

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 1ο	ΤΡΟΠΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΡΙΜΑΤΩΝ	§ 1.1, 1.2
Κεφ. 2ο	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΥΟΥ ΡΙΝΟΦΑΡΥΓΓΙΚΟΥ ΕΚΚΡΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΤΥΕΛΩΝ	§ 2.1, 2.2, 2.3
Κεφ. 3ο	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΟΛΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΥΡΗΘΡΙΚΟΥ ΕΚΚΡΙΜΑΤΟΣ	§ 3.1, 3.2
Κεφ. 4ο	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΩΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΦΘΑΛΜΙΚΟΥ ΕΚΚΡΙΜΑΤΟΣ	§ 4.1, 4.2
Κεφ. 5ο	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΟΥΡΩΝ	§ 5.1, 5.2
Κεφ. 6ο	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΙΜΑΤΟΣ και Ε.Ν.Υ.	§ 6.1, 6.2
Κεφ. 7ο	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΣΚΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΛΕΥΡΙΤΙΚΟΥ ΥΓΡΟΥ	§ 7.1, 7.2
Κεφ. 8ο	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΥΛΙΚΟΥ ΔΕΡΜΑΤΙΚΩΝ ΒΛΑΒΩΝ	§ 8.1, 8.2
Κεφ. 9ο	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΛΟΓΙΚΗ ΚΟΠΡΑΝΩΝ	§ 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5
Κεφ. 10ο	ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	§ 10.1, 10.2, 10.3
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ Κεφ 1ο	ΒΙΟΧΗΜΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ	§ 1.1, έως και 1.23

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016 για «ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ Ι»

Εξεταστέα ύλη

Από τα βιβλία:

«**ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ Ι**» (Ιωαννίδου-Παπακωνσταντίνου Ά., Αλεξανδράτου Αν., Παρασκευούλης Στρ.)

«**ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΙΙ**» (Γερανιωτάκη Φ., Μπόλλας Γ., Σοφούλης Ν.)

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Ι (Θεωρητικό μέρος)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 1ο	ΑΙΜΑ	§ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4
Κεφ. 2ο	ΠΛΑΣΜΑ	§ 2.1, 2.2, 2.3, 2.4
Κεφ. 3ο	ΕΡΥΘΡΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ – ΔΕΚ	§ 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8

Κεφ. 4ο	ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΝΗ	§ 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5
Κεφ. 5ο	ΛΕΥΚΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ	§ 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6
Κεφ. 6ο	ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΑ	§ 6.1, 6.2, 6.3, 6.4
Κεφ. 7ο	ΠΗΞΗ – ΑΙΜΟΣΤΑΣΗ	§ 7.1, 7.2, 7.3

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (συνέχεια - Θεωρητικό μέρος)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 1ο	ΑΝΑΙΜΙΕΣ	§ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5
Κεφ. 2ο	ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	§ 2.1, 2.2,
Κεφ. 3ο	ΣΥΣΤΗΜΑ ΟΜΑΔΩΝ ΑΙΜΑΤΟΣ ΑΒΟ	§ 3.1, 3.2, 3.3, 3.4
Κεφ. 4ο	ΑΝΤΙΕΡΥΘΡΟΚΥΤΤΑΡΙΚΑ ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΑ	§ 4.1, 4.2
Κεφ. 5ο	ΣΥΣΤΗΜΑ RHESUS	§ 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7
Κεφ. 6ο	ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ	§ 6.2, 6.3, 6.4, 6.6
Κεφ. 7ο	ΤΜΗΜΑ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ	§ 7.1, 7.2, 7.3

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (συνέχεια-Θεωρητικό μέρος-ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 8ο	ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ	Περιληπτικά
Κεφ. 9ο	ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ	§ 9.1, 9.4, 9.6

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Ι (Εργαστηριακό μέρος)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 12ο	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ	§ 12.1, 12.2, 12.3
Κεφ. 13ο	ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	§ 13.1, 13.2, 13.3, 13.4, 13.5, 13.6, 13.7, 13.8
Κεφ. 14ο	ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΕΡΥΘΡΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ	§ 14.1, 14.2, 14.3, 14.5, 14.6, 14.7, 14.8
Κεφ. 15ο	ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΛΕΥΚΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ	§ 15.1, 15.2 (ηλεκτρονική μέθοδος, σελ. 169)
Κεφ. 16ο	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΩΝ	§ 16.1, 16.3, 16.4
Κεφ. 17ο	ΑΥΤΟΜΑΤΟΙ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΙ ΑΝΑΛΥΤΕΣ	§ 17.1, 17.2, 17.3

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (συνέχεια-Εργαστηριακό μέρος)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 8ο	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΙΜΙΩΝ	§ 8.1, 8.2
Κεφ. 9ο	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΕΩΝ	§ 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7, 9.8, 9.9, 9.10, 9.11, 9.12

Κεφ. 10ο	ΜΥΕΛΟΓΡΑΜΜΑ	§ 10.1, 10.5
Κεφ. 11ο	ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΑΙΜΑΤΟΣ	§ 11.1, 11.2, 11.3, 11.4
Κεφ. 9ο	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΟΜΑΔΩΝ ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ RHESUS	§ 12.3, 12.8, 12.9
Κεφ. 8ο	ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ	§ 13.1, 13.2, 13.3, 13.4

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Ι (συνέχεια-Εργαστηριακό μέρος)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 18ο	ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ	§ 18.1, 18.2, 18.3, 18.4, 18.5, 18.6
Κεφ. 19ο	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	§ 19.1, 19.2, 19.3, 19.4, 19.5

ΜΑΘΗΜΑ: ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016 για ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

- «**ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι**», (Ηρειώτου Π., Καρβούνης Ι., Τράπαλη Μ.)
- «**ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ**», (Γιαλεράκη-Γιακουμάκη Α., Ιωαννίδης Ι., Κοτσιφάκης Θ.)

Οδηγίες διδασκαλίας

Από το βιβλίο «**ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι**» (Ηρειώτου Π., Καρβούνης Ι., Τράπαλη Μ.)

Θεωρητικό μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 1ο	ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	§ 1.1, 1.2
Κεφ. 2ο	ΔΙΑΛΥΜΑΤΑ	§ 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13.
Κεφ. 3ο	ΓΕΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΟΥΡΩΝ	§ 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8
Κεφ. 6ο	ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ	§ 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6,5, 6.6

Εργαστηριακό μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 1ο	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΟΧΗΜΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ (μέρος δεύτερο, εργαστήριο)	§ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5

Κεφ. 2ο	ΠΑΡΑΣΚΕΥΕΣ ΔΙΑΛΥΜΑΤΩΝ (μέρος δεύτερο, εργαστήριο)	§ 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10
Κεφ. 3ο	ΠΑΡΑΣΚΕΥΕΣ ΑΡΑΙΩΣΕΩΝ (μέρος δεύτερο, εργαστήριο)	§ 3.1, 3.2, 3.3, 3.4
Κεφ. 4ο	ΓΕΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΟΥΡΩΝ (μέρος δεύτερο, εργαστήριο)	§ 4.1, 4.2, 4.3 (1&2), 4.4, 4.5, 4.6
Κεφ. 5ο	ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΥΡΩΝ (μέρος δεύτερο, εργαστήριο)	§ 5.2, 5.4

Από το βιβλίο «**ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ**» (Γιαλεράκη-Γιακουμάκη Α., Ιωαννίδης Ι., Κοτσιφάκης Θ.)

Θεωρητικό μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 2ο	ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	§ 2.3, 2.4, 2.5, 2.6
Κεφ. 3ο	ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΣΤΟ ΑΙΜΑ	§ 3.1, 3.2, 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4,
Κεφ. 4ο	ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΕΦΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	§ 4.1, 4.1.1, 4.2, 4.3, 4.4
Κεφ. 5ο	ΕΛΕΓΧΟΣ ΗΠΑΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	§ 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7
Κεφ. 6ο	ΕΝΖΥΜΑ ΣΤΟ ΑΙΜΑ	§ 6.1, 6.2, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.4, 6.5, 6.6
Κεφ. 7ο	ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΤΕΣ ΚΑΙ ΑΕΡΙΑ ΑΙΜΑΤΟΣ	§ 7.1, 7.2, 7.3, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9, 7.10, 7.11
Κεφ. 8ο	ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	§ 8.1, 8.2, 8,3, 8.4, 8.5, 8.6

Εργαστηριακό μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 1ο	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	§ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6
Κεφ. 2ο	ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	§ 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6
Κεφ. 3ο	ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΣΤΟ ΑΙΜΑ	§ 3.1.1-3.1.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.4, 3.3.5, 3.3.6, 3.3.7, 3.3.8
Κεφ. 4ο	ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΕΦΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	§ 4.2.1, 4.2.2, 4.3.1, 4.3.2, 4.4.1, 4.4.2
Κεφ. 5ο	ΕΛΕΓΧΟΣ ΗΠΑΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	§ 5.3.1, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.4, 5.4.1, 5.4.2, 5.4.3, 5.5.1, 5.6.1
Κεφ. 6ο	ΕΝΖΥΜΑ ΣΤΟ ΑΙΜΑ	§ 6.2.2, 6.3.3, 6.3.4, 6.4.1, 6.5.1
Κεφ. 7ο	ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΤΕΣ ΚΑΙ ΑΕΡΙΑ ΑΙΜΑΤΟΣ	§ 7.4, 7.5.1, 7.7.1, 7.9.1, 7.10.1, 7.11.1
Κεφ. 8ο	ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	§ 8.1.7, 8.1.8, 8.1.9, 8.3.2, 8.5.1, 8.5.2, 8.5.3, 8.6.3

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ**», (Καρακάση-Γαρδούνη Α., Κατσούλας Χ. , Μιχαηλίδης Στ.)

Θεωρητικό μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 1ο	ΑΝΤΙΓΟΝΑ - ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΑ	§ 1.1, 1.2
Κεφ. 2ο	ΧΥΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΝΟΣΙΑ	§ 2.1, 2.2
Κεφ. 3ο	ΦΑΓΟΚΥΤΤΑΡΩΣΗ	§ 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5
Κεφ. 4ο	ΤΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ	§ 4.1, 4.3
Κεφ. 5ο	ΑΛΛΕΡΓΙΑ – ΥΠΕΡΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ	§ 5.1, 5.2
Κεφ. 6ο	ΕΜΒΟΛΙΑ ΚΑΙ ΟΡΟΙ	§ 6.1, 6.2, 6.3
Κεφ. 7ο	ΜΕΙΖΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΣΤΟΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ	§ 7.1 (σελ. 95-98), 7.3 (σελ. 102-103)
Κεφ. 8ο	ΜΟΝΟΚΛΩΝΙΚΑ ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΑ	§ 8.1, 8.2
Κεφ. 9ο	ΑΥΤΟΑΝΟΣΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	§ 9.1, 9.3

Εργαστηριακό μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
Κεφ. 10ο	ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ-ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΟΣ IN VITRO	§ 10.1
Κεφ. 11ο	ΙΖΗΜΑΤΙΝΟΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ	§ 11.1, 11.2, 11.3
Κεφ. 12ο	ΣΥΓΚΟΛΛΗΤΙΝΟΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ	§ 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6
Κεφ. 13ο	ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ	§ 13.1, 13.2, 13.3, 13.4, 13.5, 13.6, 13.7, 13.8
Κεφ. 14ο	ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ	§ 14.1
Κεφ. 15ο	ΜΕΘΟΔΟΙ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΣΕΣΗΜΑΣΜΕΝΟΥ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ Ή ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΟΣ	§ 15.1, 15.2, 15.3, 15.4, 15.5
Κεφ. 16ο	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΛΕΜΦΟΚΥΤΤΑΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΤΟΥΣ	§ 16.1, 16.2, 16.3
Κεφ. 17ο	HLA ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ	§17.1, 17.2

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΒΟΗΘΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ**», (ΚΑΡΤΑΣΙΔΟΥ Λ., ΛΙΩΝΗ Σ., ΜΑΚΡΗ ΕΥΘ.)

Οδηγίες διδασκαλίας

Ως έχει όλο το βιβλίο

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΓΩΓΗ ΒΡΕΦΟΥΣ ΚΑΙ ΝΗΠΙΟΥ (Θεωρητικό μέρος)

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Εξεταστέα ύλη

Από τα βιβλία:

1. «**ΑΓΩΓΗ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ**», (ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ Μ. - ΣΩΦΡΟΝΑ ΕΥΣΤ.- ΚΙΑΜΙΛΗ ΦΛ.)
2. «**ΒΡΕΦΟΚΟΜΙΑ**», (ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ Μ. - ΚΛΗΜΑΝΟΓΛΟΥ Σ. - ΜΠΟΣΙΝΑΚΗ Ι.)

ΑΓΩΓΗ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ
3Ο	ΘΕΜΕΛΙΩΤΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
4Ο	Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ
6Ο	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
7Ο	ΤΟΜΕΙΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
10Ο	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

ΒΡΕΦΟΚΟΜΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΟΥ
3Ο	ΣΤΑΔΙΑ ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΓΕΝΝΗΤΟΥ

5^{Ο}	ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ
6^{Ο}	ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ
8^{Ο}	ΥΓΙΕΙΝΗ, ΥΠΝΟΣ ΚΑΙ ΝΤΥΣΙΜΟ ΒΡΕΦΟΥΣ
10^{Ο}	ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ (2-4 ΕΤΩΝ)
11^{Ο}	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ - ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
12^{Ο}	ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
14^{Ο}	Η ΗΘΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
15^{Ο}	ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Προτείνεται η προσθήκη των κεφαλαίων:

Κεφάλαιο 9ο (ολόκληρο και το εργαστηριακό μέρος)

Κεφάλαιο 13ο (13.2 & 13.3 και το εργαστηριακό μέρος)

Τα ανωτέρω κεφάλαια αναφέρονται στα χαρακτηριστικά σωματικής και αισθητηριακής ανάπτυξης των βρεφών (αναπτυξιακά ορόσημα), τα οποία οι μαθητές/τριες, ως απόφοιτοι/ες χρειάζεται να γνωρίζουν, προκειμένου να είναι σε θέση να παρατηρούν την ομαλή ανάπτυξη του παιδιού, στην τάξη του βρεφονηπιακού σταθμού, αλλά και να μπορούν να οργανώνουν κατάλληλες παιδαγωγικές δραστηριότητες, σύμφωνες με την ηλικία και το αναπτυξιακό επίπεδο.

Η τεκμηρίωση για την ένταξη των κεφαλαίων είναι επαρκής - τίθεται ζήτημα επάρκειας χρόνου στο ωρολόγιο πρόγραμμα.

ΜΑΘΗΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ**», (Μ. ΜΑΚΡΟΓΛΟΥ- ΓΟΥΩΛΣ, ΣΦΥΡΙΔΟΥ,Ν. ΤΣΕΡΓΑΣ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1^{ο}	ΕΙΣΑΓΩΓΗ Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΗΜΕΡΑ ΚΛΑΔΟΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
2^{Ο}	ΟΛΟ
3^{Ο}	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ Η ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.

4ο	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΝΟΗΤΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ
5ο	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΕΙΔΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥΣ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ Η ΕΚΦΡΑΣΗ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ
7ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ
8ο	ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΗΨΗ ΩΣ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ
9ο	ΒΡΕΦΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ 9.6 ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ)
10ο	ΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ 10.3 ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ)
11ο	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
12ο	ΜΟΡΦΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΜΑΘΗΜΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΙΙ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

1. «**ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ & ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ**», (ΜΑΝΕΤΑ Μ., ΣΚΟΥΜΥΔΗ Σ.)
2. «**ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**», (ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ ΆΛΚ., ΒΑΟΣ ΑΝΤ.)

Οδηγίες διδασκαλίας

Η σειρά με την οποία θα διδαχθεί το μάθημα, δεν είναι απαραίτητο να ακολουθεί τη σειρά των κεφαλαίων των βιβλίων.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ & ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
4ο	ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ – ΤΥΠΩΜΑ
5ο	ΤΟ ΨΑΛΙΔΙ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ
6ο	ΚΟΛΑΖ
7ο	ΠΛΑΣΤΙΚΗ
9ο	ΓΙΟΡΤΕΣ
10ο	ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

11ο	ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
12ο	ΜΑΛΑΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
13ο	ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ
15ο	ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
16ο	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΦΥΤΩΝ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
3ο	ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ
4ο	ΤΟ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ
2ο	Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΜΑΘΗΜΑ: ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

1. «**ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**» (ΠΑΤΣΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Κ.- ΣΤΑΜΟΥ Λ. – ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ Σ.)
   (διαθέσιμο μέσω του υπερσυνδέσμου: http://pi-schools.gr/lessons/tee/health/)
2. «**ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**»(ΠΑΤΣΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Κ.-ΣΤΑΜΟΥ Λ –ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ Σ)
   (*διαθέσιμο και μέσω της πλατφόρμας του Ψηφιακού Σχολείου*)

ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
1η	ΗΧΟΧΡΩΜΑ
2η	ΔΙΑΡΚΕΙΑ – ΥΨΟΣ
5η	Έντάση.
7η	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ : Ως έχει όλο το βιβλίο

ΜΑΘΗΜΑ: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣΗ ΗΛΙΚΙΑΣ**», (ΧΡ. ΜΑΝΟΣ, Ε. ΣΕΛΙΜΗΣ, Χ. ΣΟΝΙΑΔΗΣ)

Οδηγίες διδασκαλίας

Ως έχει όλο το βιβλίο.

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΒΟΗΘΟΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗ

ΜΑΘΗΜΑ: ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ**», (ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΑΣ Α. – ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ Χ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7
2ο	Ο ΣΚΕΛΕΤΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10
3ο	ΟΙ ΑΡΘΡΩΣΕΙΣ	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8
4ο	ΟΙ ΜΥΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8
5ο	Ο ΩΜΟΣ ΚΑΙ Η ΩΜΙΚΗ ΖΩΝΗ	5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10
6ο	Ο ΑΓΚΩΝΑΣ	6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10
7ο	ΚΑΡΠΟΣ ΚΑΙ ΔΑΚΤΥΛΑ	7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.10, 7.11
8ο	Η ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ	8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10, 8.11, 8.12, 8.13, 8.14, 8.15, 8.16, 8.17, 8.18, 8.19
9ο	Η ΛΕΚΑΝΗ	9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7, 9.8
10ο	Η ΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΙΣΧΙΟΥ	10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7
11ο	Η ΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΓΟΝΑΤΟΣ	11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 11.5, 11.6, 11.7, 11.8, 11.9, 11.10, 11.11, 11.12
12ο	Η ΠΟΔΟΚΝΗΜΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΔΙ	12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6, 12.7, 12.8, 12.9
13ο	Η ΒΑΔΙΣΗ	13.1, 13.2, 13.3, 13.4, 13.5, 13.6, 13.7

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ**», (ΑΛΑΤΖΑΤΖΗ Α., ΑΝΔΡΕΑΔΗ Α., ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΥ Γ.)

ΘΕΩΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 (δε συμπεριλαμβάνονται οι ενδεικτικές ασκήσεις των ενοτήτων 1.3, 1.4, 1.5, 1.6)
2ο	ΒΑΔΙΣΗ	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 (δε συμπεριλαμβάνονται οι ενδεικτικές ασκήσεις των ενοτήτων 2.3, 2.4, 2.5, 2.6)
3ο	ΧΑΛΑΡΩΣΗ	3.1, 3.2, 3.3, 3.4
4ο	ΜΥΪΚΕΣ ΔΙΑΤΑΣΕΙΣ	4.1, 4.2, 4.3, 4.4
5ο	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ	5.1, 5.2, 5.3, 5.4
6ο	ΙΣΟΚΙΝΗΣΗ	6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5
7ο	ΜΗΧΑΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	7.1, 7.2, 7.3 (δε συμπεριλαμβάνονται οι τρόποι εφαρμογής των μέσων μηχανοθεραπείας στην ενότητα 7.2)
8ο	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	8.1, 8.2, 8.3, 8.4

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ	1.3, 1.4, 1.5, 1.6
2ο	ΒΑΔΙΣΗ	2.3, 2.4, 2.5, 2.6
3ο	ΧΑΛΑΡΩΣΗ	3.3, 3.4
4ο	ΜΥΪΚΕΣ ΔΙΑΤΑΣΕΙΣ	4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8
5ο	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ	5.5
6ο	ΙΣΟΚΙΝΗΣΗ	6.6
7ο	ΜΗΧΑΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	7.2 (δε συμπεριλαμβάνονται οι ενδείξεις και αντενδείξεις εφαρμογής των μέσων μηχανοθεραπείας)
8ο	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	8.5, 8.6, 8.7, 8,8

ΜΑΘΗΜΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ**», (ΓΡΙΒΕΑΣ Π. – ΚΟΛΟΒΟΣ Σ. – ΚΑΝΝΕΛΟΣ Γ.)

ΘΕΩΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΗΜΙΠΛΗΓΙΑ	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5α, 1.5β
2ο	ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ ΚΑΤΑ ΠΛΑΚΑΣ	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7
3ο	ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΗΣ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ	3.1
4ο	ΑΓΚΥΛΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΠΟΝΔΥΛΙΤΙΔΑ	4.1, 4.2
5ο	ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΣΤΗΛΗΣ: ΣΚΟΛΙΩΣΗ – ΚΥΦΩΣΗ – ΛΟΡΔΩΣΗ	5.1, 5.2
6ο	ΟΣΦΥΑΛΓΙΑ – ΙΣΧΙΑΛΓΙΑ	6.1
7ο	ΚΑΤΑΓΜΑΤΑ	7.1
8ο	ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	8.1, 8.2

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΗΜΙΠΛΗΓΙΑ	1.5γ, Εργαστηριακό μέρος
2ο	ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ ΚΑΤΑ ΠΛΑΚΑΣ	2.8, Εργαστηριακό μέρος
3ο	ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΗΣ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ	3.2, Εργαστηριακό μέρος
4ο	ΑΓΚΥΛΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΠΟΝΔΥΛΙΤΙΔΑ	4.3, Εργαστηριακό μέρος
5ο	ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΣΤΗΛΗΣ: ΣΚΟΛΙΩΣΗ – ΚΥΦΩΣΗ – ΛΟΡΔΩΣΗ	5.3, Εργαστηριακό μέρος
6ο	ΟΣΦΥΑΛΓΙΑ – ΙΣΧΙΑΛΓΙΑ	6.2, Εργαστηριακό μέρος
7ο	ΚΑΤΑΓΜΑΤΑ	7.2, Εργαστηριακό μέρος
8ο	ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Εργαστηριακό μέρος

ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΛΑΞΗ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

«**ΜΑΛΑΞΗ Ι**», (ΓΑΡΙΝΗΣ Γ. – ΚΑΡΥΓΙΑΝΝΗΣ Π. – ΠΕΤΑΛΑ-ΜΠΑΣΙΑΔΑΚΗ Μ.)

«**ΜΑΛΑΞΗ ΙΙ**», (ΖΕΥΚΙΛΗΣ Ι. – ΤΣΙΓΑΡΑ Β. – ΚΟΥΚΟΥΣ Α.)

ΜΑΛΑΞΗ Ι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΑΛΑΞΗ	• Ιστορική αναδρομή • Θέση της μάλαξης στη σύγχρονη θεραπευτική • Σκοπός της μάλαξης (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
2ο	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΩΣΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ	• Συμπεριφορά και εμφάνιση του θεραπευτή • Χώρος και εξοπλισμός • Θέση εργασίας του θεραπευτή • Τοποθέτηση του ασθενή • Υλικά επαφής
3ο	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΗ	• Προετοιμασία του ασθενή • Παρακολούθηση του ασθενή από το θεραπευτή
4ο	ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ	• Τεχνική της μάλαξης (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
5ο	ΒΑΣΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ	• Χαρακτηριστικά στοιχεία βασικών χειρισμών • Βασικοί χειρισμοί (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
6ο	ΟΛΙΣΘΗΣΗ – ΘΩΠΕΙΕΣ	• Ορισμός – χαρακτηριστικά στοιχεία ολίσθησης και θωπείας • Είδη θωπείας • Προϋποθέσεις εφαρμογής ολίσθησης και θωπείας • Θεραπευτικοί σκοποί ολίσθησης και θωπείας (Σημείωση: τα θεωρητικά στοιχεία του κεφαλαίου να διδαχθούν συνοπτικά) **Εργαστηριακό μέρος** • Ολίσθηση – Τεχνική της εκτέλεσης • Θωπείες – Τεχνική της εκτέλεσης

7ο	ΖΥΜΩΜΑΤΑ	• Ορισμός – χαρακτηριστικά στοιχεία ζυμωμάτων • Είδη ζυμωμάτων • Προϋποθέσεις εφαρμογής ζυμωμάτων • Θεραπευτικοί σκοποί ζυμωμάτων <u>(Σημείωση: τα θεωρητικά στοιχεία του κεφαλαίου να διδαχθούν συνοπτικά)</u> **Εργαστηριακό μέρος** • Ζυμώματα-συνθλίψεις – Τεχνική της εκτέλεσης • Κυκλικές τρίψεις – Τεχνική της εκτέλεσης • Ημικυκλικές τρίψεις – Τεχνική της εκτέλεσης • Ρολάρισμα – Τεχνική της εκτέλεσης • Σημεία προσοχής κατά την εφαρμογή των ζυμωμάτων
8ο	ΑΝΑΤΡΙΨΕΙΣ	• Ορισμός – χαρακτηριστικά στοιχεία ανατρίψεων • Είδη ανατρίψεων • Προϋποθέσεις εφαρμογής ανατρίψεων • Θεραπευτικοί σκοποί ανατρίψεων <u>(Σημείωση: τα θεωρητικά στοιχεία του κεφαλαίου να διδαχθούν συνοπτικά)</u> **Εργαστηριακό μέρος** • Ανατρίψεις – Τεχνική της εκτέλεσης
9ο	ΠΕΛΕΚΙΣΜΟΙ	• Ορισμός – χαρακτηριστικά στοιχεία πελεκισμών • Είδη πελεκισμών • Προϋποθέσεις εφαρμογής πελεκισμών • Θεραπευτικοί σκοποί πελεκισμών <u>(Σημείωση: τα θεωρητικά στοιχεία του κεφαλαίου να διδαχθούν συνοπτικά)</u> **Εργαστηριακό μέρος** • Πελεκισμοί με ανοικτή παλάμη – Τεχνική της εκτέλεσης • Πελεκισμοί με κλειστή παλάμη – Τεχνική της εκτέλεσης • Σημεία προσοχής κατά την εφαρμογή των πελεκισμών
10ο	ΠΛΗΞΕΙΣ	• Ορισμός – χαρακτηριστικά στοιχεία πλήξεων • Είδη πλήξεων • Προϋποθέσεις εφαρμογής πλήξεων • Θεραπευτικοί σκοποί πλήξεων <u>(Σημείωση: τα θεωρητικά στοιχεία του κεφαλαίου να διδαχθούν συνοπτικά)</u>

		Εργαστηριακό μέρος • Πλήξεις με κοίλη παλάμη – Τεχνική της εκτέλεσης • Πλήξεις με κλειστή παλάμη – Τεχνική της εκτέλεσης • Παραλλαγές πλήξεων
11ο	ΔΟΝΗΣΕΙΣ	• Ορισμός – χαρακτηριστικά στοιχεία δονήσεων • Είδη δονήσεων • Προϋποθέσεις εφαρμογής δονήσεων • Θεραπευτικοί σκοποί δονήσεων <u>(Σημείωση: τα θεωρητικά στοιχεία του κεφαλαίου να διδαχθούν συνοπτικά)</u> Εργαστηριακό μέρος • Δονήσεις – Τεχνική της εκτέλεσης

<u>ΜΑΛΑΞΗ ΙΙ</u>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ	1.1, 1.2, 1.3, 1.4 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
2ο	ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΑ ΑΝΩ ΑΚΡΑ	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, εργαστηριακές ασκήσεις
3ο	ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΟ ΒΡΑΧΙΟΝΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΝΤΙΒΡΑΧΙΟ	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, εργαστηριακές ασκήσεις
4ο	ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΟ ΑΚΡΟ ΧΕΡΙ	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, εργαστηριακές ασκήσεις
5ο	ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΙΣΧΙΟΥ	5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 5.13, εργαστηριακές ασκήσεις
6ο	ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΟ ΓΟΝΑΤΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΓΑΣΤΡΟΚΝΗΜΙΑΣ	6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, εργαστηριακές ασκήσεις
7ο	ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗΝ ΠΟΔΟΚΝΗΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΑΚΡΟΥ ΠΟΔΙΟΥ	7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, εργαστηριακές ασκήσεις
8ο	ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗ ΡΑΧΗ	8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10, 8.11, 8.12, 8.13, εργαστηριακές ασκήσεις
9ο	ΜΑΛΑΞΗ ΤΗΣ ΑΥΧΕΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7, εργαστηριακές ασκήσεις
10ο	ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ	10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.8, 10.9, 10.10, 10.11, 10.12, εργαστηριακές ασκήσεις
11ο	ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΛΙΑΚΗ ΧΩΡΑ	11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 11.5, 11.6, 11.7, 11.8, εργαστηριακές ασκήσεις
12ο	ΜΑΛΑΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΘΙΟΠΛΑΓΙΑΣ ΠΛΑΓΙΑΣ ΘΩΡΑΚΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6, 12.7, 12.8, 12.9, εργαστηριακές ασκήσεις

13ο	ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗΝ ΟΣΦΥΪΚΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΚΑΝΗ	13.1, 13.2, 13.3, 13.4, 13.5, 13.6, 13.7, 13.8, 13.9, 13.10, εργαστηριακές ασκήσεις
14ο	ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΛΑΞΗ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΜΑΛΑΞΗΣ	14.1, 14.2, 14.3, 14.4, 14.5 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

1. «**ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ Ι**», (ΜΙΧΑΛΑΤΟΥ Μ. – ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Λ. – ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Σ.)
2. «**ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΙΙ**», (ΙΩΑΝΝΟΥ Π. – ΚΟΥΤΣΑΜΠΕΛΑΣ Χ. – ΛΕΒΕΝΤΟΥΔΗΣ Φ.)
3. «**ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ**», (ΚΥΡΙΑΚΗΣ Κ. – ΨΑΛΤΗ Κ.)

ΘΕΩΡΙΑ Α΄ ΜΕΡΟΣ

Από το βιβλίο «**ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ Ι**» (ΜΙΧΑΛΑΤΟΥ Μ. –ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Λ. –ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Σ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
2ο	ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΚΥΚΛΩΜΑ	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
3ο	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	3.1, 3.1.1, 3.1.1.1, 3.1.1.2, 3.1.1.3, 3.4, 3.5
5ο	ΦΑΡΑΔΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	5.1, 5.1.2, 5.2, 5.2.1, 5.2.2 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
6ο	ΓΑΛΒΑΝΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	Εισαγωγή, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
7ο	ΙΟΝΤΟΦΟΡΕΣΗ	7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
8ο	ΔΙΑΔΥΝΑΜΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	8.1, 8.2, 8.3 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
9ο	ΠΑΡΕΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
10ο	ΔΙΑΔΕΡΜΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΝΕΥΡΙΚΟΣ ΕΡΕΘΙΣΜΟΣ – Τ.Ε.Ν.S.	10.1, 10.2, 10.2.1, 10.2.2, 10.3, 10.4 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)

Από το βιβλίο «**ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΙΙ**» (ΙΩΑΝΝΟΥ Π. – ΚΟΥΤΣΑΜΠΕΛΑΣ Χ. – ΛΕΒΕΝΤΟΥΔΗΣ Φ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΘΕΡΜΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	1.Α.1, 1.Α.2, 1.Α.3, 1.Α.4, 1.Α.5, 1.Α.6
2ο	ΘΕΡΜΑ ΕΠΙΘΕΜΑΤΑ	2.Α.1, 2.Α.2, 2.Α.3, 2.Α.4

3ο	ΠΑΡΑΦΙΝΟΛΟΥΤΡΟ	3.Α.1, 3.Α.2, 3.Α.3
4ο	ΥΠΕΡΥΘΡΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ	4.Α.1, 4.Α.2, 4.Α.3, 4.Α.4, 4.Α.5, 4.Α.6, 4.Α.7 (οι ενότητες 4.Α.1 και 4.Α.3 να διδαχθούν συνοπτικά)
5ο	ΥΠΕΡΙΩΔΗΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ	5.Α.1, 5.Α.2, 5.Α.3
6ο	LASER	6.Α.1, 6.Α.2, 6.Α.3, 6.Α.4, 6.Α.5, 6.Α.6, 6.Α.7 (οι ενότητες 6.Α.1 και 6.Α.2 να διδαχθούν συνοπτικά)
7ο	ΔΙΑΘΕΡΜΙΑ ΜΙΚΡΟΚΥΜΑΤΩΝ	7.Α.1, 7.Α.2, 7.Α.3, 7.Α.4, 7.Α.5, 7.Α.6, 7.Α.7 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
8ο	ΔΙΑΘΕΡΜΙΑ ΒΡΑΧΕΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ	8.Α.1, 8.Α.2, 8.Α.3, 8.Α.4, 8.Α.5, 8.Α.6, 8.Α.7 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
9ο	ΥΠΕΡΗΧΑ ΚΥΜΑΤΑ	9.Α.1, 9.Α.2, 9.Α.3, 9.Α.4, 9.Α.5, 9.Α.6, 9.Α.7, 9.Α.8
10ο	ΜΑΓΝΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ	10.Α.1, 10.Α.2, 10.Α.3, 10.Α.4 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)

ΘΕΩΡΙΑ Β΄ ΜΕΡΟΣ

Από το βιβλίο «**ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ**» (ΚΥΡΙΑΚΗΣ Κ. – ΨΑΛΤΗ Κ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
2ο	ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	2.1, 2.2, 2.3, 2.4
3ο	ΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	3.1, 3.2, 3.3 (δε συμπεριλαμβάνονται οι υποενότητες 3.1.5, 3.2.5 και 3.3.5)
4ο	ΕΠΩΔΥΝΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7 (δε συμπεριλαμβάνονται οι υποενότητες 4.1.5, 4.2.4, 4.3.3, 4.4.5, 4.5.2, 4.6.5 και 4.7.2)
5ο	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ	5.1, 5.2 (δεν συμπεριλαμβάνονται οι υποενότητες 5.1.2 και 5.2.2)
6ο	ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ	(δεν συμπεριλαμβάνονται οι υποενότητες 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 (6.4.3)
7ο	ΑΥΧΕΝΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ - ΟΣΦΥΑΛΓΙΑ	7.1

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Α΄ ΜΕΡΟΣ

Από «**ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ Ι**» (ΜΙΧΑΛΑΤΟΥ Μ. – ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Λ. – ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Σ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
3ο	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	3.6, 3.7, 3.8
4ο	ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΡΕΥΜΑΤΩΝ	4.1, 4.2, 4.3, 4.4

5ο	ΦΑΡΑΔΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	5.3, 5.3.1, 5.3.2, 5.4, 5.4.1, 5.4.2, 5.5
6ο	ΓΑΛΒΑΝΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	6.5, 6.6
7ο	ΙΟΝΤΟΦΟΡΕΣΗ	7.6, 7.6.1, 7.6.2, 7.7, 7.8
8ο	ΔΙΑΔΥΝΑΜΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	8.4, 8.4.1, 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 8.5
9ο	ΠΑΡΕΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	9.7, 9.7.1, 9.7.2, 9.8, 9.9, 9.10
10ο	ΔΙΑΔΕΡΜΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΝΕΥΡΙΚΟΣ ΕΡΕΘΙΣΜΟΣ – Τ.Ε.Ν.S.	10.5, 10.5.1, 10.5.2, 10.6, 10.7, 10.8

Από «**ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΙΙ**» (ΙΩΑΝΝΟΥ Π. – ΚΟΥΤΣΑΜΠΕΛΑΣ Χ. – ΛΕΒΕΝΤΟΥΔΗΣ Φ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΘΕΡΜΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	1.Β.1, 1.Β.2, 1.Β.3, 1.Β.4
2ο	ΘΕΡΜΑ ΕΠΙΘΕΜΑΤΑ	2.Β.1, 2.Β.2, 2.Β.3, 2.Β.4
3ο	ΠΑΡΑΦΙΝΟΛΟΥΤΡΟ	3.Β.1, 3.Β.2, 3.Β.3
4ο	ΥΠΕΡΥΘΡΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ	4.Β.1, 4.Β.2, 4.Β.3, 4.Β.4
5ο	ΥΠΕΡΙΩΔΗΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ	5.Β.1, 5.Β.2, 5.Β.3, 5.Β.4, 5.Β.5, 5.Β.6, 5.Β.7 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
6ο	LASER	6.Β.1, 6.Β.2, 6.Β.3, 6.Β.4, 6.Β.5, 6.Β.6 (οι ενότητες 6.Β.1 και 6.Β.3 να διδαχθούν συνοπτικά)
7ο	ΔΙΑΘΕΡΜΙΑ ΜΙΚΡΟΚΥΜΑΤΩΝ	7.Β.1, 7.Β.2, 7.Β.3, 7.Β.4, 7.Β.5 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
8ο	ΔΙΑΘΕΡΜΙΑ ΒΡΑΧΕΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ	8.Β.1, 8.Β.2, 8.Β.3, 8.Β.4, 8.Β.5 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)
9ο	ΥΠΕΡΗΧΑ ΚΥΜΑΤΑ	9.Β.1, 9.Β.2, 9.Β.3, 9.Β.4, 9.Β.5, 9.Β.6, 9.Β.7, 9.Β.8
10ο	ΜΑΓΝΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ	10.Β.1, 10.Β.2, 10.Β.3, 10.Β.4 (το κεφάλαιο να διδαχθεί συνοπτικά)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Β΄ ΜΕΡΟΣ

Από «**ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ**» (ΚΥΡΙΑΚΗΣ Κ. – ΨΑΛΤΗ Κ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	1.2, Εργαστηριακό τμήμα

2ο	ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, Εργαστηριακό τμήμα
3ο	ΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	3.1.5, 3.2.5, 3.3.5, Εργαστηριακό τμήμα
4ο	ΕΠΩΔΥΝΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	4.1.5, 4.2.4, 4.3.3, 4.4.5, 4.5.2, 4.6.5, 4.7.2, Εργαστηριακό τμήμα
5ο	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ	5.1.2, 5.2.2, Εργαστηριακό τμήμα
6ο	ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ	6.4, Εργαστηριακό τμήμα
7ο	ΑΥΧΕΝΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ - ΟΣΦΥΑΛΓΙΑ	7.2, 7.3, Εργαστηριακό τμήμα

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΒΟΗΘΟΣ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΤΗ

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΥΛΙΚΑ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Διδακτέα ύλη

Από τα βιβλία:

1. «**Οργάνωση και εξοπλισμός Οδοντοτεχνικού Εργαστηρίου**», (Θάνου Ν., Ιωαννίδου Φ., Μιχαηλίδου Αν.)
2. «**Οδοντοτεχνικά υλικά**», (Χρονόπουλος Β., Ηλιόπουλος Δ., Διαμαντόπουλος Ελ.)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ
1ο	ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ § 1.1., 1.2.
2ο	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ-ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ § 2.1., 2.2.
3ο	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ § 3.1., 3.2., 3.3., 3.4.
4ο	ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ-ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ § 4.1., 4.2., 4.3., 4.4.
5ο	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΧΩΡΟΥ § 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5.

6ο	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ § 6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5.
7ο	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ § 7.1., 7.2.

ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ
2ο	ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
3ο	ΑΠΟΤΥΠΩΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
4ο	ΓΥΨΟΣ
5ο	ΠΡΟΧΩΜΑΤΑ
6ο	ΚΕΡΙΑ
7ο	ΡΗΤΙΝΕΣ
8ο	ΚΡΑΜΑΤΑ
9ο	ΠΟΡΣΕΛΑΝΗ
10ο	ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΑ ΣΥΡΜΑΤΑ
11ο	ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
12ο	ΕΚΤΡΙΠΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΙΛΒΩΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΑ ΙΙ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Εξεταστέα ύλη

Από τα βιβλία:

«ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ», ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ Α.

«ΚΙΝΗΤΗ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ Ι» , ΜΕΝΕΓΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΑΞΙΩΤΑΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, ΤΣΟΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία Φ4/94008/Δ4/29-07-2025 (ΦΕΚ 4186/τ. Β΄/31-07-2025) Υπουργική Απόφαση. **Εξεταστέα Ύλη μαθήματος «ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΊΑ ΙΙ (Θεωρητικό μέρος)» στο πλαίσιο της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας:**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο

ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΗΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΛΕΙΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ

8.1 Είδη των τεχνητών δοντιών

8.2 Επιλογή δοντιών για την κατασκευή της ολικής οδοντοστοιχίας 95

8.3 Είδη σύνταξης

8.4 Γενικές αρχές για τη φυσιολογική σύνταξη των δοντιών

8.5 Φυσιολογική σύνταξη των προσθίων δοντιών της άνω και κάτω γνάθου σε αρθρωτήρα σταθερών αποκλίσεων

8.6 Φυσιολογική σύνταξη των οπισθίων δοντιών της άνω και κάτω γνάθου σε αρθρωτήρα σταθερών αποκλίσεων

8.7 Διαμόρφωση λείων επιφανειών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9ο

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΣΗΤΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΕΓΚΛΕΙΣΤΡΩΣΗ ΤΩΝ ΟΛΙΚΩΝ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΙΧΙΩΝ

9.1. Διατήρηση της θέσης του μασητικού επιπέδου

9.2. Εγκλείστρωση των ολικών οδοντοστοιχιών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10ο

ΑΠΟΚΗΡΩΣΗ-ΣΤΙΒΑΓΜΟΣ ΤΗΣ ΑΚΡΥΛΙΚΗΣ ΡΗΤΙΝΗΣ-ΟΠΤΗΣΗ ΤΩΝ ΟΛΙΚΩΝ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΙΧΙΩΝ

10.1. Αποκήρωση των ολικών οδοντοστοιχιών

10.2. Στιβαγμός της θερμοπολυμεριζόμενης ακρυλικής ρητίνης

10.3. Όπτηση της ακρυλικής ρητίνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11°

ΑΠΕΓΚΛΕΙΣΤΡΩΣΗ - ΛΕΙΑΝΣΗ-ΣΤΙΛΒΩΣΗ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΣΥΓΚΛΕΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΛΙΚΩΝ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΙΧΙΩΝ

11.1. Απεγκλείστρωση των ολικών οδοντοστοιχιών

11.2. Λείανση και στίλβωση των ολικών οδοντοστοιχιών

11.3. Διόρθωση της σύγκλεισης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12°

ΣΦΑΛΜΑΤΑ-ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΛΙΚΩΝ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΙΧΙΩΝ

12.1. Σφάλματα στην κατασκευή της ολικής οδοντοστοιχίας

12.2. Συγκόλληση σπασμένης ολικής οδοντοστοιχίας

12.3. Συγκόλληση σπασμένου δοντιού σε ολική οδοντοστοιχία

12.4. Αναπροσαρμογή βάσης ολικής οδοντοστοιχίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13ο

ΑΜΕΣΕΣ ΟΛΙΚΕΣ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΙΧΙΕΣ

13.1. Ορισμός - Σκοπός των άμεσων ολικών οδοντοστοιχιών

13.2. Στάδια κατασκευής των άμεσων ολικών οδοντοστοιχιών

13.3. Εργαστηριακή τοποθέτηση των προσθίων δοντιών στην άμεση ολική οδοντοστοιχία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14ο ΜΕΡΙΚΕΣ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΙΧΙΕΣ

14.1. Γενικά - ορισμός της μερικής οδοντοστοιχίας

14.2. Ταξινόμηση των μερικών οδοντοστοιχιών

14.3. Τα τμήματα της μερικής οδοντοστοιχίας

14.4. Το πλέγμα της μερικής οδοντοστοιχίας

14.5. Οι μεγάλοι και οι μικροί συνδετήρες της μερικής οδοντοστοιχίας

14.6. Συγκρατητικά στοιχεία της μερικής οδοντοστοιχίας

14.7. Άγκιστρα

14.8. Ταξινόμηση των αγκίστρων

14.9. Σύνδεσμοι ακριβείας

14.10. Έμμεσα συγκρατητικά στοιχεία

14.11. Τεχνητά δόντια

(Οι ανακεφαλαιώσεις εμπεριέχονται στην εξεταστέα ύλη)

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα - Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο: **«Η εργαστηριακή διαδικασία στην Ακίνητη Προσθετική»,** Ευγενία Χ. Δημητροπούλου Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία Φ4/94008/Δ4/29-07-2025 (ΦΕΚ 4186/τ. Β΄/31-07-2025) Υπουργική Απόφαση. **Εξεταστέα Ύλη μαθήματος «ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ (Θεωρητικό μέρος)» στο πλαίσιο της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας**

ΔΙΔΑΚΤΕΑ – ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

Κεφάλαιο 1: Ακίνητες οδοντικές προσθέσεις

ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ:

1.2.3 Στεφάνες μερικής επικάλυψης

α. Στεφάνες 3/4 και 4/5

β. Ηλοπαγείς στεφάνες ή καρφιδόπηκτα

Κεφάλαιο 2: Το εκμαγείο

ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ:

2.2 Αποτυπώματα

2.6 Επιμετάλλωση

2.9.1 Είδη αυχενικών παρασκευών

Κεφάλαιο 4: Το κέρινο ομοίωμα

ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ:

4.5 Κέρινο ομοίωμα στεφανών μερικής επικάλυψης)

α. Στεφάνες 3/4 και 4/5

β. Ηλοπαγής στεφάνης ή Καρφιδόπηκτο

Κεφάλαιο 5: Οι αγωγοί χύτευσης

Κεφάλαιο 6: Η επένδυση με πυρόχωμα

Κεφάλαιο 7: Η αποκήρωση και προθέρμανση

Κεφάλαιο 8: Η τήξη και χύτευση

Κεφάλαιο 9: Η επεξεργασία του χυτού

Κεφάλαιο 10: Οι γέφυρες

ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ:

10.3 Η σχεδίαση (εξαιρείται από την εξεταστέα ύλη ωστόσο στη διδακτέα ύλη οι εκπαιδευτικοί να κάνουν μια απλή αναφορά στην παράγραφο)

Κεφάλαιο 11: Η συγκόλληση

Κεφάλαιο 12: Οι ρητίνες

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΡΣΕΛΑΝΗ

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**Ακίνητη Προσθετική και Πορσελάνη**», (Κικάκης Ν., Ποδαρόπουλος Λ., Σπέντζου Γ.)

ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΡΣΕΛΑΝΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ
1ο	ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΠΟΡΣΕΛΑΝΗ §.1.1, 1.2., 1.3., 1.4.
2ο	ΚΡΑΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΟΚΕΡΑΜΙΚΗΣ § 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5.
3ο	ΜΕΤΑΛΛΟΚΕΡΑΜΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ § 3.1., 3.2.
4ο	ΣΤΑΔΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΕΤΑΛΛΟΚΕΡΑΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΥ ΣΚΕΛΕΤΟΥ § 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5.
5ο	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΕΡΙΝΟΥ ΟΜΟΙΩΜΑΤΟΣ § 5.1., 5.2.
6ο	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΑΓΩΓΩΝ ΧΥΤΕΥΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΠΥΡΟΧΩΜΑΤΟΣ § 6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5.
7ο	ΑΠΟΚΗΡΩΣΗ -ΠΡΟΘΕΡΜΑΝΣΗ-ΧΥΤΕΥΣΗ § 7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5.
8ο	ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΥ ΣΚΕΛΕΤΟΥ ΔΟΜΗΣΗ-ΟΠΤΗΣΗ ΠΟΡΣΕΛΑΝΗΣ § 8.1., 8.2., 8.3., 8.4.
9ο	ΧΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΦΥΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΣΕΛΑΝΗΣ § 9.1., 9.2., 9.3.
10ο	ΛΕΙΑΝΣΗ ΚΑΙ ΣΤΙΛΒΩΣΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΥ ΣΚΕΛΕΤΟΥ § 10.1., 10.2.
12ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΟΛΟΚΕΡΑΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ § 12.1., 12.2., 12.3., 12.3.1., 12.3.2., 12.3.3., 12.4.1., 12.4.2., 12.4.3., 12.5., 12.5.1., 12.5.2., 12.6.

ΜΑΘΗΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗΣ

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: « **Στοιχεία Ορθοδοντικής**», (Καναρέλης Π., Γλαρέντζου Ε., Μαυρίδου Μ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ
1ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗ § 1.1., 1.2.
2ο	ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΑΝΩΜΑΛΙΩΝ ΣΥΓΚΛΕΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ANGLE § 2.1., 2.2., 2.3.
3ο	ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗ § 3.1., 3.2., 3.3.
4ο	ΕΚΜΑΓΕΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗ § 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5.
5ο	ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ § 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5.
6ο	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ § 6.1., 6.2., 6.3., 6.4.
7ο	ΚΙΝΗΤΑ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ § 7.1., 7.2, 7.3., 74.
8ο	ΣΥΓΚΟΛΛΗΣΕΙΣ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ § 8.1., 8.2., 8.3.
9ο	ΑΚΙΝΗΤΑ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ § 9.1., 9.2., 9.3., 9.4.

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΒΟΗΘΟΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ**» (ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΣ Δ, ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑΣ Γ, ΣΤΑΣΙΝΟΣ Σ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ-ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ
2Ο	ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΔΟΣΙΜΕΤΡΙΑΣ
3Ο	Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ ΣΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
4Ο	ΑΜΕΣΑ ΚΑΙ ΑΠΩΤΕΡΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
5Ο	ΑΡΧΕΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

6^{Ο}	ΟΔΗΓΙΑ 97/43/EURATOM
7^{Ο}	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
8^{Ο}	ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
9^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
10^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΩΤΕΡΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο «**ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ**», (ΔΕΛΗΚΑΝΑΚΗΣ Ν, ΜΠΑΤΑΚΗΣ Ν.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ
2^{Ο}	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑΣ
3^{Ο}	ΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ
4^{Ο}	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ MRI
5^{Ο}	ΣΤΕΦΑΝΙΟΓΡΑΦΙΑ
6^{Ο}	ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΓΓΕΙΟΓΡΑΦΙΑ
7^{Ο}	ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
8^{Ο}	ΜΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα - Εξεταστέα ύλη

Από τα βιβλία:

1. **«ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**», (ΖΑΜΑΝΗΣ Κ, ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΚΗΣ Δ, ΤΑΜΠΑΚΗ ΕΥΓ.)
2. «**ΘΕΩΡΙΑ ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**», (ΜΠΕΛΕΣΚΑ ΕΛ, ΣΚΑΛΙΩΤΗΣ ΚΥΡ, ΤΣΟΥΡΟΥΦΛΗΣ Γ.)
3. «**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**», (ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ ΑΠ., ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Γ., ΣΤΑΣΙΝΟΣ ΣΩΤ.)

Αναλυτικότερα:

1. Από το βιβλίο: **«ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ»** (ΖΑΜΑΝΗΣ Κ, ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΚΗΣ Δ, ΤΑΜΠΑΚΗ ΕΥΓ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ-ΔΙΕΓΕΡΣΗ-ΙΟΝΙΣΜΟΣ
2^{Ο}	ΑΚΤΙΝΕΣ Χ
3^{Ο}	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΚΤΙΝΩΝ Χ (3.1, 3.2, 3.3)
4^{Ο}	ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΡΗ ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

5^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΗ ΛΥΧΝΙΑ
6^{Ο}	ΕΞΑΣΘΕΝΗΣΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ-ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
7^{Ο}	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΚΕΔΑΖΟΜΕΝΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ
8^{Ο}	ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΕΙΚΟΝΑΣ (8.1, 8.2.1, 8.3, 8.4)
10^{Ο}	ΧΗΜΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΜ- ΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΜΦΑΝΙΣΤΗΡΙΟ- ΣΚΟΤΕΙΝΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ (10.1, 10.2.2, 10.3.1, 10.3.4)
11^{Ο}	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ
12^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΕΣ

2. Από το βιβλίο: **«ΘΕΩΡΙΑ ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ»** (ΜΠΕΛΕΣΚΑ ΕΛ, ΣΚΑΛΙΩΤΗΣ ΚΥΡ, ΤΣΟΥΡΟΥΦΛΗΣ Γ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1^{ο}	ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΕΡΕΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6)
2^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΡΑΝΙΟΥ (2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.10, 2,12, 2.13 ,2.14)
3^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΣΤΩΝ ΘΩΡΑΚΟΣ ΚΑΙ ΩΜΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ (3.1.1, 3.1 2, 3.1.3, 3.2, 3.4, 3.6, 3.8, 3.9)
4^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΣΤΗΛΗΣ (4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6.1, 4.7, 4.8.1, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12, 4.13.1)
5^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΥΕΛΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ (5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5)
6^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΩ ΑΚΡΩΝ (6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.6, 6.8, 6.9, 6,10, 6,11, 6.13, 6.14. 6.15)
7^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΝΩ ΑΚΡΩΝ (7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9, 7,10, 7.11, 7.12)
8^{Ο}	ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (8.1, 8.7)
9^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΘΩΡΑΚΟΣ (9.1, 9.2, 9.3, 9.6)
10^{Ο}	ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (10.1, 10.2, 10.3, 10.4)
12^{Ο}	ΠΕΠΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (12.1, 12.2, 12.3, 12.4)
13^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (13.1, 13.2, 13.4)
14^{Ο}	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (14.1)

3. Από το βιβλίο «**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΚΤΙΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ»** (ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ ΑΠ., ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Γ., ΣΤΑΣΙΝΟΣ ΣΩΤ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ
2Ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΚΡΑΝΙΟΥ (2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.10, 2,12, 2.13 ,2.14)
3Ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΟΣΤΩΝ ΘΩΡΑΚΑ-ΩΜΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ (3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3,7. 3.8)
4Ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΣΤΗΛΗΣ
5Ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΠΥΕΛΙΚΗΣ (5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5)
6Ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΚΑΤΩ ΑΚΡΩΝ (6.1, 6.2, 6.3, 6.4,6. 6.6, 6.8, 6.9, 6,10, 6,11, 6.13, 6.14. 6.15)
7Ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΑΝΩ ΑΚΡΩΝ
8Ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
9Ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
10Ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΟΙΛΙΑΚΗΣ ΧΩΡΑΣ
11Ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΚΤΙΝΟΑΤΟΜΙΚΗ

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΑΚΤΙΝΟΑΝΑΤΟΜΙΚΗ**» (ΚΟΚΚΙΝΑΚΗ ΑΝ, ΜΑΛΑΧΙΑΣ Γ, ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Κ, ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ Π.)

Οδηγίες διδασκαλίας

Ως έχει το βιβλίο.

ΜΑΘΗΜΑ: ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ**», (ΜΠΕΝΟΣ ΙΩΑΝ, ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1ο	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
2Ο	ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ -ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
3Ο	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ-ΑΡΧΕΙΟ
4Ο	ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

5^{Ο}	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
6^{Ο}	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ-ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΒΟΗΘΟΣ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-ΒΙΒΛΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

Από το βιβλίο «**ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-ΒΙΒΛΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ**», (ΜΠΕΛΤΕ ΟΥΡΑΝΙΑ-ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ)
κωδικός βιβλίου: 24-0637

Η εξεταστέα ύλη του μαθήματος " ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-ΒΙΒΛΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ" είναι όλο το βιβλίο, εκτός από τα κεφάλαια:

-ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑ Κεφάλαιο 2ο "Η ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΗΣΗ"

- ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑ Κεφάλαιο 3ο " ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΑ ΒΑΡΟΥΣ - ΟΓΚΟΥ, ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΕΣ"

-ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΒΙΒΛΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ Κεφάλαιο 11ο Μεταφορά Φαρμακείου

-ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΒΙΒΛΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ Κεφάλαιο 12ο Συστέγαση Φαρμακείων

-ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΒΙΒΛΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ Κεφάλαιο 13ο Απαγόρευση εκμίσθωσης αδειών φαρμακείων.

Οδηγίες διδασκαλίας γενικά:

Η συγγραφή του σχολικού Εγχειριδίου «ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΒΙΒΛΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ» για το διδασκόμενο μάθημα στην Γ’ Τάξη ΕΠΑ.Λ και στην Δ΄ τάξη του Λυκείου των ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ. ειδικότητας «Βοηθός Φαρμακείου», βασίστηκε στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών της ειδικότητας και στα ισχύοντα κατά την χρονική περίοδο της σύνταξης και συγγραφής του, το έτος 2015. Ωστόσο πολλά από τα περιεχόμενα των αντικειμένων της διδασκαλίας του μαθήματος άλλαξαν και επικαιροποιούνται συνεχώς με τροποποιήσεις και αλλαγές νομοθεσίας από την Πολιτεία σε θέματα Φαρμάκων -Φαρμακείων. Για τον λόγο αυτό, κρίνεται αναγκαία επικαιροποίηση της διδασκόμενης ύλης, με κατάλληλες προσαρμογές από τον/την εκπαιδευτικό στα εκάστοτε ισχύοντα στο μάθημα αυτό. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να συμπεριλαμβάνονται στην διδασκαλία του μαθήματος οι αναγκαίες γνώσεις και ενότητες με ιδιαίτερη βαρύτητα, ενώ παράλληλα θα πρέπει να επιδιώκεται η καλλιέργεια και ανάπτυξη των απαραίτητων δεξιοτήτων και ικανοτήτων των μαθητών/τριών της ειδικότητας «Βοηθός Φαρμακείου» ΕΠΑ.Λ. και ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.-Λ. Ο εκάστοτε εκπαιδευτικός μπορεί να καλύπτει κενά που πιθανά δημιουργούνται στο σχολικό εγχειρίδιο από επικαιροποιημένες σημειώσεις που είτε παρέχονται από το Ι.Ε.Π, είτε διατίθενται ελεύθερα από άλλους συναδέλφους

εκπαιδευτικούς και Φαρμακοποιούς, είτε μέσω δικτυογραφίας ή της ελεύθερης χρήσης βιβλίων. Αυτές οι σημειώσεις μπορούν να αντικαθιστούν, να συμπληρώνουν και να επικαιροποιούν το προαναφερόμενο διδακτικό εγχειρίδιο.

Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να ενθαρρύνουν την συμμετοχή των μαθητών τους, σε δραστηριότητες εντός και εκτός σχολείου (όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν) με οργανωμένες διδακτικές και εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επαγγελματικούς χώρους, ιδιωτικά και νοσοκομειακά φαρμακεία, φαρμακευτικές βιομηχανίες και εταιρείες, εργαστήρια, κλπ. Παράλληλα προτείνεται η πρόσκληση ειδικών επιστημόνων στη σχολική μονάδα για παρουσιάσεις (μετά από σχετική άδεια), ώστε να προάγεται η ενεργητική μάθηση και να ενισχύεται η σύνδεση του επαγγελματικού σχολείου με την κοινωνία.

Μέρος πρώτο-Συνταγολογία

<u>Οδηγίες διδασκαλίας ανά κεφάλαιο:</u>

Κεφάλαιο 1ο: Διδάσκεται από το βιβλίο ως έχει. Τα παραδείγματα αναγραφής χειρόγραφης συνταγής αναφέρονται ενδεικτικά. Στην τέταρτη ενότητα «Σύμβολα που χρησιμοποιούνται κατά την Συνταγογραφία», οι πίνακες δεν αποστηθίζονται, αλλά τα αναφερόμενα σύμβολα αναγνωρίζονται και αντιστοιχούνται η σύντμηση, η Λατινική και η Ελληνική ονομασία τους.

Η ενότητα «Ε) Κοστολόγηση μιας συνταγής» αναφέρεται ενδεικτικά, όπως και ο πίνακας με τις τιμές Φαρμακοτεχνικών εργασιών, χωρίς απομνημόνευση.

Κεφάλαιο 2ο: Το κεφάλαιο αυτό παραλείπεται διότι αφορά μέρος που απαιτεί πρακτική ηλεκτρονική εφαρμογή, Η/Υ, προγράμματα φαρμακείου, κωδικούς κλπ. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν κεφάλαιο αναφοράς εάν χρειαστεί κάπου αναφορά σε κάποιο/ κάποια σημεία του. Διδάσκονται μόνο τα Θεραπευτικά Πρωτόκολλα συνταγογράφησης στο τέλος του κεφαλαίου, τα οποία ο εκπαιδευτικός μπορεί να προσθέσει και επικαιροποιημένο τον κατάλογο των θεραπευτικών πρωτοκόλλων τα οποία ισχύουν κατά τον χρόνο διδασκαλίας της ενότητας.

Κεφάλαιο 3ο: Διδάσκονται οι βασικές μονάδες όγκου και βάρους που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή πρακτική. Οι διάφορες ισοδυναμίες δεν απομνημονεύονται. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν αρχείο αναφοράς, πληροφοριών και ισοδυναμιών των μονάδων όποτε απαιτείται, ιδιαίτερα κατά τις εργαστηριακές εφαρμογές, ασκήσεις και παρασκευές των μαθημάτων της ειδικότητας.

Κεφάλαιο 4ο και Κεφάλαιο 5ο: Τα κεφάλαια διδάσκονται ως έχουν από το βιβλίο.

Κεφάλαιο 6ο: Από το κεφάλαιο «Η Εξατομίκευση της δοσολογίας», προτείνεται να διδαχθεί πολύ συνοπτικά η ενότητα «Γενετικοί παράγοντες…. Παραδείγματα με συγκεκριμένες δραστικές ουσίες». Το υπόλοιπο κεφάλαιο διδάσκεται κανονικά.

Κεφάλαιο 7ο: Από το κεφάλαιο «Η Δοσολογία στα παιδιά» παραλείπονται οι κανόνες υπολογισμού των δόσεων στα παιδιά.

Κεφάλαιο 8ο: Από την διδασκαλία του κεφαλαίου «Φάρμακα και δόσεις στα νεογέννητα» παραλείπεται η διδασκαλία του εμπειρικού κανόνα του Friends. Ο πίνακας υπολογισμού της δόσης βρέφους ως ποσοστιαία δόση φαρμάκου ενηλίκου αναφέρεται ενδεικτικά, χωρίς να απαιτείται η απομνημόνευσή του. Το υπόλοιπο κεφάλαιο διδάσκεται κανονικά.

Κεφάλαιο 9ο: Διδάσκονται οι ορισμοί στην ενότητα «Γενικά». Ο πίνακας ουσιών που προκαλούν εθισμό αναφέρεται και επεξηγείται στην τάξη, αλλά δεν απαιτείται η απομνημόνευσή του. Μπορεί να γίνει αναδρομή σε αυτόν, σαν αρχείο αναφοράς, όποτε χρειάζεται**.**

Κεφάλαιο 10ο: Το κεφάλαιο διδάσκεται αυτούσιο από το βιβλίο και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση και βαρύτητα στην διδασκαλία των περιεχομένων του.

Κεφάλαιο 11ο: Τα περιεχόμενα του κεφαλαίου δεν απομνημονεύονται, αλλά χρησιμοποιούνται σαν αρχείο αναφοράς και άντλησης πληροφοριών, ώστε κατά την εκτέλεση ηλεκτρονικής ειδικής ιατρικής συνταγής χορήγησης ναρκωτικών αναλγητικών φαρμάκων, οι βοηθοί φαρμακείου να γνωρίζουν συνολικά τις μέγιστες επιτρεπόμενες ημερήσιες και μέγιστες χορηγούμενες δόσεις.

Κεφάλαιο 12ο: Το κεφάλαιο διδάσκεται αυτούσιο από το βιβλίο και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση και βαρύτητα στην διδασκαλία των περιεχομένων του.

Κεφάλαιο 13ο: Στο κεφάλαιο «Ασυμβασίες φαρμάκων» διδάσκονται κανονικά οι ενότητες 1 και 2 του βιβλίου, ενώ οι ενότητες 3.«Φυσικές ασυμβασίες» και 4.«Χημικές ασυμβασίες», διδάσκονται πολύ συνοπτικά. Προτείνεται να γίνεται αναφορά σε αυτές τις ενότητες κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες του τμήματος και την κρίση των διδασκόντων εκπαιδευτικών και να περιλαμβάνονται σαν παραδείγματα κατά τη διδασκαλία των εργαστηριακών ασκήσεων – παρασκευών Γαληνικών σκευασμάτων του Φαρμακείου, στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων της Φαρμακευτικής Τεχνολογίας Ι και ΙΙ στην Β’ και Γ’ τάξη ΕΠΑ.Λ, αντίστοιχα. Ακολούθως το υπόλοιπο μέρος του κεφαλαίου που περιλαμβάνει την ενότητα «5. Θεραπευτικές ασυμβασίες» έως το τέλος, διδάσκεται κανονικά με ιδιαίτερη βαρύτητα και έμφαση στις διάφορες αλληλεπιδράσεις των φαρμάκων.

Κεφάλαιο 14ο: Διδάσκονται οι ονομασίες των φαρμάκων. Τα παραδείγματα ονομασιών που αναφέρονται στα παραδείγματα του βιβλίου, αποσκοπούν στην κατανόηση της ονοματολογίας των δραστικών συστατικών και των φαρμάκων, είναι ενδεικτικά και δεν απομνημονεύονται από τους μαθητές/τριες. Προτείνεται να εμπλουτίζονται στην πράξη με σχετικά παραδείγματα διαφόρων φαρμακευτικών σκευασμάτων και ιδιοσκευασμάτων (εμβαλάγια φαρμάκων, κ.λπ.) τα οποία διατίθενται σαν εποπτικό υλικό, κρίνει κατάλληλα και επιλέγει ο/η εκπαιδευτικός για τις εκπαιδευτικές ανάγκες του μαθήματος.

Κεφάλαιο 15ο: Το περιεχόμενο του κεφαλαίου αυτού είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την ειδικότητα των Βοηθών Φαρμακείου. Οι γνώσεις και πληροφορίες που περιλαμβάνει αφενός απαιτούνται ως βασικές και αναγκαίες για την καθημερινή λειτουργία του φαρμακείου, και αφετέρου συμβάλλουν γενικότερα στην προστασία της Δημόσιας Υγείας. Τα γενικά περιεχόμενα του κεφαλαίου διδάσκονται πολύ αναλυτικά. Δεν απαιτείται απομνημόνευση από τους μαθητές/τριες του αναφερόμενου καταλόγου όλων των εμπορικών ιδιοσκευασμάτων των χορηγούμενων εμβολίων από τα ιδιωτικά Φαρμακεία, δεδομένου ότι τα εμβόλια και οι συνδυασμοί με τους οποίους κυκλοφορούν, επικαιροποιούνται και ανανεώνονται κατ’ έτος. Ωστόσο οι μαθητές/τριες θα πρέπει να αναγνωρίζουν και να διακρίνουν μεταξύ των εμβολίων που χορηγούνται από τα Υγειονομικά Κέντρα και τα Φαρμακεία της κοινότητας (Ιδιωτικά φαρμακεία). Κατά την αναλυτική διδασκαλία κάθε είδους εμβολίου, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στις ομάδες ατόμων υψηλού κινδύνου που πρέπει να εμβολιάζονται με το συγκεκριμένο εμβόλιο. Παράλληλα συζητείται ευρύτερα το Εθνικό πρόγραμμα Εμβολιασμών και τονίζονται ιδιαίτερα σημεία κατά την κρίση του εκπαιδευτικού και ανάλογα με τις μαθησιακές ανάγκες του συγκεκριμένου τμήματος. Δεν απαιτείται απομνημόνευση των χρονικών περιόδων αναμνηστικών δόσεων κάθε εμβολίου.Τα υπόλοιπα της παραγράφου ισχύουν.

Ο πίνακας του «Εθνικού προγράμματος Εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων» δεν απομνημονεύεται από τους μαθητές/τριες, αλλά επεξηγούνται τα περιεχόμενά του μέσα στην τάξη στα πλαίσια της διδασκαλίας του κεφαλαίου, ώστε στη συνέχεια να γνωρίζουν ότι το εκάστοτε επικαιροποιημένο «Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων» αποτελεί αρχείο αναφοράς και άντλησης σχετικών πληροφοριών κατά περίπτωση, όποτε χρειάζεται.

Κεφάλαιο 16ο: Στα πλαίσια της διδασκαλίας του κεφαλαίου προτείνεται στον/στην εκπαιδευτικό να επιδείξει εποπτικό υλικό και παραδείγματα στους μαθητές στην τάξη, όπως φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα. . Προτείνεται να γίνεται σχετική μελέτη των αναγραφόμενων στις εξωτερικές συσκευασίες και των φύλλων οδηγιών χρήσης

των διαφόρων φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων. Παράλληλα μελετάται ο τρόπος παροχής των οδηγιών χρήσης προς τους ασθενείς καθώς και ο τρόπος παρακολούθησης της συμμόρφωσης των ασθενών στη φαρμακοθεραπεία, με εκτεταμένη και διεξοδική συζήτηση, μέσα από παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης. Επιπλέον στην τάξη μπορούν να επιδειχθούν, να περιγραφούν και να μελετηθούν ποικίλα υγειονομικά και ιατροτεχνολογικά προϊόντα που διακινούνται από τα Φαρμακεία, σύμφωνα με την νομοθεσία, καθώς και ο ενδεδειγμένος τρόπος ασφαλούς και αποτελεσματικής χρήσης τους με τις κατάλληλες οδηγίες προς τους ασθενείς.

Μέρος δεύτερο -Νομοθεσία - Βιβλία φαρμακείου

Οδηγίες διδασκαλίας ανά κεφάλαιο:

Κεφάλαιο 1ο: Προτείνεται πολύ σύντομη αναφορά της εισαγωγής του κεφαλαίου. Τα υπόλοιπα περιεχόμενα του κεφαλαίου αυτού διδάσκονται κανονικά.

Κεφάλαιο 2ο: Προτείνεται συνοπτική διδασκαλία των τμημάτων του κεφαλαίου που αναφέρονται στις υπηρεσίες και τα όργανα αρμόδια για θέματα φαρμακείου. Αντίθετα, προτείνεται να διδαχθούν αναλυτικά τα περιεχόμενα των παραγράφων που αφορούν τον Πανελλήνιο Φαρμακευτικό Σύλλογο και τους Φαρμακευτικούς Συλλόγους.

Κεφάλαιο 3ο: Προτείνεται συνοπτική διδασκαλία των δύο πρώτων ενοτήτων και παραγράφων που αφορούν τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ) και το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (Κ.Ε.Σ.Υ). Η ενότητα 3 «Έγκριση φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων» παρουσιάζει ιδιαίτερη βαρύτητα για την ειδικότητα Β. Φαρμακείου και διδάσκεται πολύ αναλυτικά.

Κεφάλαιο 4ο: Πολύ συνοπτική διδασκαλία των ενοτήτων και παραγράφων του Κώδικα Φαρμακευτικής Δεοντολογίας, με εξαίρεση και έμφαση στη διδασκαλία του Γ' κεφαλαίου, που αφορά τις σχέσεις των φαρμακοποιών με τους βοηθούς τους, τους ασκούμενους μαθητές και βοηθούς και τους συναδέλφους φαρμακοποιούς.

Κεφάλαιο 5ο: Διδάσκεται ως έχει. Στην πρώτη ενότητα «Χορήγηση άδειας ίδρυσης φαρμακείου θα πρέπει να περιλαμβάνεται και η παράγραφος: «η ίδρυση φαρμακείου μπορεί να δοθεί και σε φυσικά πρόσωπα μη φαρμακοποιούς, αλλά σε αυτήν την περίπτωση για την χορήγηση άδειας ίδρυσης φαρμακείου απαιτείται να περιλαμβάνεται απαραίτητα και φαρμακοποιός με άδεια άσκησης επαγγέλματος. Ο φαρμακοποιός αυτός συμμετέχει με ορισμένο ποσοστό και είναι υπεύθυνος για την λειτουργία του φαρμακείου».

Κεφάλαιο 6ο: Διδάσκεται αναλυτικά και ως έχει. Προτείνονται εκπαιδευτικές και διδακτικές επισκέψεις στους αντίστοιχους επαγγελματικούς χώρους Φαρμακείων Νοσοκομειακών /Ιδιωτικών (όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν). Ο πίνακας «φυλασσόμενων φαρμάκων στο φαρμακείο» του βιβλίου έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και δεν απαιτείται η απομνημόνευσή του από τους μαθητές/τριες.

Κεφάλαιο 7ο:Το κεφάλαιο διδάσκεται αναλυτικά.

Κεφάλαιο 8ο: Το κεφάλαιο αυτό διδάσκεται αναλυτικά και διαδραστικά. Προτείνεται στον/στην εκπαιδευτικό στα πλαίσια της διδασκαλίας του κεφαλαίου αυτού, να επιδείξει σαν εποπτικό υλικό στους μαθητές στην τάξη οτιδήποτε περιλαμβάνεται στα φαρμακευτικά προϊόντα και είδη που διατίθενται στο φαρμακείο και είναι διαθέσιμα. Παράλληλα, μπορούν να προβληθούν επιμορφωτικά βίντεο ή άλλο κατάλληλο ψηφιακό υλικό, με το οποίο παρουσιάζονται υλικά και προϊόντα που αναφέρονται και μελετώνται στο κεφάλαιο αυτό, δίνονται επεξηγήσεις στα χαρακτηριστικά και την ορθή χρήση διαφόρων προϊόντων και συσκευών, όπως για παράδειγμα γενικές οδηγίες χρήσης διαφόρων ιατροτεχνολογικών προϊόντων, συσκευών και άλλων ειδών που διατίθενται στο φαρμακείο.

Κεφάλαιο 9ο: Το κεφάλαιο αυτό διδάσκεται ως έχει. Προτείνονται συνοπτικές επικαιροποιημένες σημειώσεις εκπαιδευτικών σχετικά με τα ισχύοντα για τα ωράρια λειτουργίας φαρμακείων, υποχρεωτικά και διευρυμένα ωράρια, δεδομένου ότι αυτά υπόκεινται σε συνεχείς νομοθετικές αλλαγές και τροποποιήσεις.

Κεφάλαιο 10ο: Το περιεχόμενο του κεφαλαίου αυτού είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την ειδικότητα «Βοηθός Φαρμακείου», διδάσκεται πολύ αναλυτικά, περιλαμβάνει και περιγράφει συνολικά και διεξοδικά τα στοιχεία του επαγγέλματος του Βοηθού Φαρμακείου, τα επαγγελματικά του δικαιώματα, τις προϋποθέσεις και διαδικασίες για την απόκτηση Άδειας Άσκησης επαγγέλματος Βοηθού Φαρμακείου, κ.λπ.

Κεφάλαιο 11ο-Κεφάλαιο-12ο-Κεφάλαιο 13ο: Η διδασκαλία των κεφαλαίων αυτών παραλείπεται δεδομένης της εκτεταμένης ύλης του μαθήματος, των νομοθετικών αλλαγών που έχουν επέλθει μετά την συγγραφή του βιβλίου, και διότι αφορούν φαρμακοποιό.

Κεφάλαιο 14ο: Το κεφάλαιο διδάσκεται συνοπτικά**.**

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο «**ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Ι & ΙΙ»** (ΜΠΕΛΤΕ ΟΥΡΑΝΙΑ-ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ)

Οδηγίες διδασκαλίας γενικά:

Για την διδασκαλία των μεικτών μαθημάτων, όπως το μάθημα της Φαρμακευτικής Τεχνολογίας Ι - ΙΙ προτείνεται η διδασκαλία της θεωρίας να προηγείται της πρακτικής εφαρμογής και των εργαστηριακών ασκήσεων, ώστε η σύζευξη θεωρίας και πράξης να ακολουθείται με συνέπεια και συνέχεια.

Κατά την διδασκαλία του μαθήματος **Φαρμακευτική Τεχνολογία ΙΙ - Θεωρία**, προτείνεται να ακολουθείται η σειρά των κεφαλαίων σύμφωνα με το σχολικό εγχειρίδιο και το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος.

Στην αρχή του σχολικού έτους προτείνεται συνοπτική ανασκόπηση/ επανάληψη των κεφαλαίων της θεωρίας του μαθήματος Φαρμακευτική Τεχνολογία Ι, ιδιαίτερα αναγκαία για τους μαθητές της Γ’ τάξης που δεν έχουν παρακολουθήσει στην Β΄ τάξη ΕΠΑ.Λ το μάθημα του Τομέα Υγείας Πρόνοια ευεξίας «Φαρμακευτική Τεχνολογία Ι- Θ/Ε)». Αναλυτικά ανά κεφάλαιο διδάσκονται:

Κεφάλαιο 13ο: Διδάσκονται οι ενότητες «1.Γενικά» και από την ενότητα «2. Ιδιότητες Σκόνης», διδάσκονται αναλυτικά οι ιδιότητες της στερεής κατάστασης της σκόνης και τα υπόλοιπα περιεχόμενα της ενότητας συνοπτικά. Προτείνεται η χρήση εποπτικού υλικού, βίντεο, φωτογραφιών και παραδειγμάτων στην τάξη για την κατανόηση των εννοιών του κεφαλαίου. Οι υπόλοιπες ενότητες του κεφαλαίου διδάσκονται διεξοδικά.

Κεφάλαιο. 14ο: Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο.

Κεφάλαιο 15ο: Διδάσκονται διεξοδικά οι ενότητες του κεφαλαίου, εκτός από την ενότητα «6. Μέθοδοι παρασκευής δισκίων» που μπορεί να διδαχθεί και συνοπτικά σύμφωνα με την κρίση του/της εκπαιδευτικού και χρήση κατάλληλου σχετικού εποπτικού υλικού.

Κεφάλαιο 16ο: Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο

Κεφάλαιο 17ο: Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο

Κεφάλαιο 18ο: Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο

Κεφάλαιο 19ο : Το κεφάλαιο διδάσκεται πολύ συνοπτικά

Κεφάλαιο 20ο: Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο

Κεφάλαιο 21ο: Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο
Κεφάλαιο 22ο: Διδάσκεται διεξοδικά ολόκληρο το κεφάλαιο

Β. Φαρμακευτική Τεχνολογία ΙΙ- Εργαστήριο

Οδηγίες διδασκαλίας:

Κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων του μαθήματος Φαρμακευτικής Τεχνολογίας ΙΙ, αρχικά διδάσκονται οι Κανόνες Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής, οι Κανόνες Ασφαλείας του Εργαστηρίου και η απαρέγκλιτη τήρησή τους. Το μάθημα της Φαρμακευτικής Τεχνολογίας ΙΙ αποτελεί μεικτό μάθημα (Θ/Ε). Κατά την διδασκαλία των μεικτών μαθημάτων η διδασκαλία του θεωρητικού μέρους προηγείται πάντοτε του αντίστοιχου εργαστηρίου, ώστε η σύζευξη θεωρίας και πράξης να ακολουθείται με συνέπεια και συνέχεια. Κρίνεται σκόπιμο και αναγκαίο για την εκπαιδευτική διαδικασία, να προηγείται εισαγωγικά η διδασκαλία του αντίστοιχου θεωρητικού μέρους του αντικειμένου κάθε εργαστηριακής άσκησης, ιδιαίτερα εάν δεν έχει διδαχθεί προηγουμένως στα πλαίσια διδασκαλίας της θεωρητικής ενότητας.

Οι Εργαστηριακές ασκήσεις του Εργαστηριακού Οδηγού Φαρμακευτικής Τεχνολογίας Ι, προτείνονται να επαναληφθούν στο εργαστήριο της Γ' τάξης, αυτούσιες ή με παραλλαγές, κατά την επιστημονική κρίση του/της εκπαιδευτικού, προκειμένου να εμπεδώνεται η ορθή εργαστηριακή πρακτική και να καλύπτονται τυχόν κενά από την διδασκαλία των εργαστηριακών ασκήσεων Φαρμακευτικής Τεχνολογίας Ι στην Β' τάξη ΕΠΑ.Λ. Παράλληλα εξυπηρετούνται οι μαθησιακές ανάγκες των μαθητών που δεν έχουν παρακολουθήσει αυτό το ειδικό μάθημα στην Β' τάξη ΕΠΑ.Λ.

Οι εργαστηριακές ασκήσεις μπορούν να εμπλουτίζονται κατά την κρίση των εκπαιδευτικών με εργαστηριακές ασκήσεις-παρασκευές προϊόντων σημειώσεις εκπαιδευτικών, οι οποίες αξιολογούνται κατάλληλες και αντιστοιχούν στην διδακτέα ύλη του μαθήματος, και με την προϋπόθεση ότι διατίθεται η αναγκαία εργαστηριακή υλικοτεχνική υποδομή.

Οι εργαστηριακές ασκήσεις υλοποιούνται ανάλογα με τις δυνατότητες του εργαστηρίου κατά περίπτωση (διατιθέμενη εργαστηριακή υποδομή, υλικά, όργανα, συσκευές, κλπ.), σύμφωνα την κρίση του/της εκπαιδευτικού, προκειμένου για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων καθώς και την ανάπτυξη και καλλιέργεια των επιθυμητών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εκπαιδευόμενων. Για την πραγματοποίηση των εργαστηριακών ασκήσεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί όποια μέθοδος θεωρείται προσφορότερη από τον/την εκπαιδευτικό για την συγκεκριμένης εργαστηριακής άσκησης, περιλαμβανομένης και της μεθόδου «Εκτέλεση εργαστηριακής άσκησης με την μέθοδο της Επίδειξης από τον/την εκπαιδευτικό». Παράλληλα προτείνεται η χρήση κατάλληλου εκπαιδευτικού ψηφιακού εποπτικού υλικού στο σχολικό εργαστήριο σχετικά VIDEO, Παρουσιάσεις (PowerPoint) εργαστηριακών παρασκευών στα πλαίσια της διδακτέας ύλης του εργαστηριακού μαθήματος Φαρμακευτικής Τεχνολογίας ΙΙ. Αυτό αποβαίνει ιδιαίτερα χρήσιμο και αναγκαίο για τις Εργαστηριακές εφαρμογές και ασκήσεις συγκεκριμένων κεφαλαίων του μαθήματος Φαρμακευτικής Τεχνολογίας ΙΙ, δεδομένης της φύσης των αντικειμένων τους. Για αυτά δεν υπάρχει η δυνατότητα εργαστηριακής εφαρμογής/άσκησης στο σχολικό εργαστήριο, είτε λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους, είτε λόγω έλλειψης της σχετικής υλικοτεχνικής υποδομής, είτε λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών και απαιτήσεων εξειδικευμένου εξοπλισμού διαθέσιμου μόνο σε επίπεδο Φαρμακοβιομηχανίας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι παρασκευές κοκκοποιημένων, επικαλυμμένων δισκίων, εμβολίων, ραδιοφαρμάκων, εφαρμογών φαρμακευτικής νανοτεχνολογίας, άνοσων ορών, κ.λπ.

Για όλες τις διδακτικές ενότητες του μαθήματος και του εργαστηρίου, προτείνονται σχετικές εκπαιδευτικές – διδακτικές επισκέψεις (όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν) σε Φαρμακευτικές εταιρείες και Φαρμακευτικά εργαστήρια, Φαρμακοβιομηχανίες καθώς και σε εξειδικευμένα εργαστήρια φαρμακείων ανοικτών στην Κοινότητα (Ιδιωτικών φαρμακείων).

ΜΑΘΗΜΑ: ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο «**ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ**» (ΚΑΜΜΕΝΟΥ-ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Ε., ΚΟΤΟΝΙΑΣ Γ., ΣΚΑΝΔΑΛΗ ΑΝ.)

Κοσμητολογία – Θεωρία

Οδηγίες διδασκαλίας:

Ο/Η εκπαιδευτικός προκειμένου να διευκολύνεται η κατανόηση των αντικειμένων του μαθήματος που περιλαμβάνονται στα διδασκόμενα κεφάλαια του βιβλίου, μπορεί να χρησιμοποιεί σημειώσεις, άλλο εποπτικό και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο αξιολογεί ως κατάλληλο κατά περίπτωση για την εκπαιδευτική διαδικασία. Αυτό το υλικό μπορεί να συμπληρώνει, να επικαιροποιεί τα περιεχόμενα διδασκαλίας και να καλύπτει κενά που πιθανά δημιουργούνται από το βιβλίο για το μάθημα «Κοσμητολογία – Θεωρία». Παράλληλα προτείνεται η μελέτη των ερωτήσεων που ακολουθούν στο τέλος κάθε κεφαλαίου του βιβλίου και η αξιοποίησή τους για την εμβάθυνση, κατανόηση και αξιολόγηση του αντίστοιχου κεφαλαίου. Η σειρά των κεφαλαίων με την οποία θα διδαχθεί το μάθημα, δεν είναι απαραίτητο να ακολουθεί τη σειρά των κεφαλαίων του βιβλίου.

Οδηγίες διδασκαλίας κατά προτεινόμενη σειρά κεφαλαίων:

Κεφάλαιο 1ο: Διδάσκεται διεξοδικά και πολύ αναλυτικά. Δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στις ενότητες που αφορούν το δέρμα συνολικά.

Κεφάλαιο 2ο: Διδάσκεται πολύ συνοπτικά. Ο βασικές έννοιες από την ανακεφαλαίωση (σελίδα 26 του βιβλίου). Για την κατανόηση των εννοιών του είναι χρήσιμο να συνοδεύεται από εικόνες, σκίτσα και εποπτικό υλικό.

Κεφάλαιο 3ο: Διδάσκονται οι ενότητες 3.1, 3.2, 3.3, 3.5 και η Ανακεφαλαίωση. Οι πίνακες που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο είναι ενδεικτικοί και δεν απαιτείται απομνημόνευσή τους.

Κεφάλαιο 4ο: Διδάσκεται ως έχει από το βιβλίο, αναλυτικά.

Κεφάλαιο 5ο: Διδάσκονται αναλυτικά οι ενότητες 5.1, 5.3, 5.4 και 5.5 του βιβλίου. Η ενότητα 5.2 πολύ συνοπτικά (βασικές έννοιες) και η ενότητα 5.6 προτείνεται να παραληφθεί.

Κεφάλαιο 6ο: Διδάσκονται αναλυτικά οι ενότητες 6.1, 6.2, 6.3 και 6.4. και η ανακεφαλαίωση. Η διδασκαλία της ενότητας 5.6 προτείνεται να παραληφθεί.

Κεφάλαιο 7ο: Διδάσκεται το κεφάλαιο ως έχει από το βιβλίο. Οι πίνακες του κεφαλαίου δεν απομνημονεύονται.

Κεφάλαιο 8ο: Διδάσκεται διεξοδικά και αναλυτικά όλο το κεφάλαιο.

Κεφάλαιο 9ο : Διδάσκεται το κεφάλαιο ως έχει από το βιβλίο.

Κεφάλαιο 11ο: Διδάσκεται αναλυτικά και προτείνεται να ακολουθεί χρονικά και κατά προτεραιότητα την διδασκαλία του 9ου κεφαλαίου.

Κεφάλαιο 14ο: Δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην διδασκαλία του κεφαλαίου «Τοξικολογία Καλλυντικών» και προτείνεται χρονικά να ακολουθεί την διδασκαλία του 11ου κεφαλαίου, ιδιαίτερα κατά την διδασκαλία του στην ειδικότητα Βοηθών Φαρμακείου.

Κεφάλαιο 12ο: Διδάσκονται οι ενότητες 12.1, 12.2.1, 12.3,12.4 και πολύ συνοπτικά οι ενότητες 12.2.2.και 12.2.3 (Αφρόλουτρα και Σαμπουάν).

Κεφάλαιο 10ο: Διδάσκεται πολύ συνοπτικά. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την διδασκαλία του και η ανακεφαλαίωση (σελίδες 122-123 του βιβλίου).

Κεφάλαιο 13ο : Διδάσκεται πολύ συνοπτικά ως τελευταίο κεφάλαιο ύλης της θεωρίας Κοσμητολογίας. Οι ενότητές του μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν εκπαιδευτικό υλικό εισαγωγικά κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων, ανάλογα με το είδος του παρασκευαζόμενου προϊόντος της εργαστηριακής άσκησης και του κατάλληλου χρησιμοποιούμενου περιέκτη κατά περίπτωση**.**

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στην προβλεπόμενη εξεταστέα ύλη των Εξετάσεων (βάση Φ.Ε.Κ) για την Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος Βοηθού Φαρμακείου από την Περιφέρεια, περιλαμβάνονται βασικά στοιχεία Κοσμητολογίας αναφορικά με το αντικείμενο «Πούδρες». Δεδομένου ότι αυτά δεν περιλαμβάνονται μέσα στα διδασκόμενα κεφάλαια του βιβλίου, προτείνεται στον/στην εκπαιδευτικό να παρουσιάσει πρόσθετα στους μαθητές/τριες σημειώσεις με συνοπτικά βασικά στοιχεία του κεφαλαίου, όπως ορισμό, συστατικά, ιδιότητες, κατηγορίες πουδρών, «make up», κ.λπ.. Επιπλέον μπορεί σε συμφωνία και συνεργασία με τους μαθητές/τριες να προβεί στην ανάθεση σχετικών ατομικών ή ομαδικών εργασιών για την μελέτη του θέματος.

Κοσμητολογία-Εργαστήριο

Οδηγίες διδασκαλίας εργαστηριακών ασκήσεων:

Κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων αρχικά διδάσκονται οι Κανόνες Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής, οι Κανόνες Ασφαλείας του Εργαστηρίου και η απαρέγκλιτη τήρησή τους. Στα πλαίσια των εργαστηριακών ασκήσεων Κοσμητολογίας μπορούν να πραγματοποιούνται οι παρασκευές των αντίστοιχων κεφαλαίων του βιβλίου Κοσμητολογίας. Επιπλέον στα πλαίσια της διδασκαλίας του Εργαστηρίου Κοσμητολογίας προτείνεται να περιληφθούν εργαστηριακές ασκήσεις και από τον «Εργαστηριακό Οδηγό Φαρμακευτικής Τεχνολογίας Ι», της Β’ τάξης ΕΠΑ.Λ. του Τομέα Υγείας -Πρόνοιας -Ευεξίας, οι οποίες αντιστοιχούν στα σχετικά κεφάλαια του μαθήματος της Κοσμητολογίας, όπως για παράδειγμα παρασκευές λοσιόν, γαλακτώματος, κρέμας, κλπ.

Τέλος, προτείνεται και πραγματοποίηση εργαστηριακών ασκήσεων - παρασκευών από κατάλληλες σημειώσεις εκπαιδευτικών, που περιλαμβάνονται και αντιστοιχούν στην διδακτέα ύλη του μαθήματος του Εργαστηρίου Κοσμητολογίας.

Οι εργαστηριακές ασκήσεις υλοποιούνται ανάλογα με τις δυνατότητες του εργαστηρίου κατά περίπτωση (διατιθέμενη εργαστηριακή υποδομή, υλικά, όργανα, συσκευές, κ.λπ.), σύμφωνα την κρίση του/της

εκπαιδευτικού, προκειμένου για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων καθώς και την ανάπτυξη και καλλιέργεια των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εκπαιδευόμενων.

Κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων, προηγείται κάθε φορά η διδασκαλία του αντίστοιχου θεωρητικού μέρους της συγκεκριμένης άσκησης.

Στις εργαστηριακές ασκήσεις που περιλαμβάνονται στο βιβλίο της Κοσμητολογίας, όπου περιλαμβάνονται ενότητες με τίτλο «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» προτείνεται να διδάσκονται αναλυτικά (όπως για παράδειγμα στις σελίδες 47-48, 92, κλπ. του βιβλίου).

Για την πραγματοποίηση των εργαστηριακών ασκήσεων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον /την εκπαιδευτικό κατά περίπτωση, όποια μέθοδος θεωρείται προσφορότερη για την συγκεκριμένη εργαστηριακή άσκηση, περιλαμβανομένης και της μεθόδου «Εκτέλεση της άσκησης με επίδειξη από τον/την εκπαιδευτικό». Πρόσθετα προτείνεται η χρήση εκπαιδευτικού ψηφιακού εποπτικού υλικού, η προβολή στο εργαστήριο και ο σχολιασμός κατάλληλων VIDEO και παρουσιάσεων. Αυτό κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμο ιδιαίτερα για εκείνες τις εργαστηριακές ασκήσεις, για τις οποίες δεν υπάρχει δυνατότητα και υλικοτεχνική υποδομή να πραγματοποιηθούν στο σχολικό εργαστήριο.

Για τις διδακτικές ενότητες τόσο της θεωρίας του μαθήματος όσο και του Εργαστηρίου της Κοσμητολογίας, προτείνονται (όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν), σχετικές εκπαιδευτικές επισκέψεις σε Εργαστήρια και Εταιρείες και Καλλυντικών και Δερμοκαλλυντικών προϊόντων καθώς και σε εργαστήρια ιδιωτικών φαρμακείων.

ΜΑΘΗΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΟΓΝΩΣΙΑΣ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β'/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο «**ΦΑΡΜΑΚΟΓΝΩΣΙΑ**», (ΧΑΡΒΑΛΑ ΑΙΚ., ΑΓΓΟΥΡΟΔΗΜΟΥ Μ., ΧΗΝΟΥ Ι.)

Οδηγίες διδασκαλίας:

Στο μάθημα Στοιχεία Φαρμακογνωσίας η διδακτέα ύλη της θεωρίας είναι μεγάλη σε όγκο και το βιβλίο ιδιαίτερα εκτενές. Για τον λόγο αυτό, προτείνονται να διδαχθούν τα σημαντικότερα σημεία, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων γνώσεων για την ειδικότητα των Β. Φαρμακείου.

Για την διδασκαλία των μεικτών μαθημάτων, όπως το μάθημα Στοιχεία Φαρμακογνωσίας προτείνεται η διδασκαλία της θεωρίας να προηγείται της πρακτικής εφαρμογής και των εργαστηριακών ασκήσεων, ώστε η σύζευξη θεωρίας και πράξης να ακολουθείτε με συνέπεια και συνέχεια.

Ιδιαίτερη βαρύτητα προτείνεται να δοθεί στο Δεύτερο μέρος την Συστηματική Φαρμακογνωσία και το Τρίτο μέρος, τις Δρόγες που περιγράφονται σε αυτό, δεδομένου ότι τα περιεχόμενά τους είναι ιδιαίτερα σημαντικά. Οι δρόγες αφενός αποτελούν πρώτες ύλες παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων, αλλά αφετέρου αποτελούν συστατικά μεγάλου μέρος των φυτοθεραπευτικών σκευασμάτων που διατίθενται στο Φαρμακείο. Επιπλέον, συχνά περιλαμβάνονται στα συστατικά συνταγών παρασκευής Γαληνικών σκευασμάτων στο εργαστήριο του Φαρμακείου.

Προτείνεται επίσης η αξιοποίηση των ερωτήσεων του βιβλίου στο τέλος κάθε κεφαλαίου, όσες αντιστοιχούν στις προτεινόμενες ενότητες να διδαχθούν.

Α' ΜΕΡΟΣ - Γενική Φαρμακογνωσία
Αναλυτικά ανά κεφάλαιο:

Κεφάλαιο 1ο: Διδάσκεται ολόκληρο το κεφάλαιο.

Κεφάλαιο 2ο: Διδάσκεται με έμφαση στην αναγνώριση βασικών χημικών ομάδων οργανικών ενώσεων όπως η καρβοξυλομάδα, υδροξύλιο, αμινομάδα, αρωματικός, κλπ. (χωρίς απομνημόνευση των χημικών τύπων σελ 31) του βιβλίου.

Κεφάλαιο 3ο: Προτείνεται να παραληφθεί η διδασκαλία του. Μπορούν να γίνουν συγκεκριμένες αναφορές σε σημεία του, εάν χρειαστεί κατά την διδασκαλία επόμενων κεφαλαίων.

Κεφάλαιο 4ο: Προτείνεται να διδαχθεί κανονικά η ενότητα 4.1 και οι ενότητες η 4.2, 4.3 και 4.4. να διδαχθούν συνοπτικά από τις αντίστοιχες ανακεφαλαιώσεις 4.2.5, 4.3.9, 4.4.4. του βιβλίου.

Κεφάλαιο 5ο : Διδάσκονται κανονικά οι ενότητες 5.1 και 5.2 του βιβλίου.

Κεφάλαιο 6ο: Διδάσκονται συνοπτικά οι ενότητες 6.1 (ιδιότητες) και 6.3 (παραδείγματα φυτών με ταννίνες) του βιβλίου.

Κεφάλαιο 7ο: Διδάσκονται τα γενικά περί αιθερίων ελαίων, η ενότητα 7.2, 7.4, και 7.5.

Κεφάλαιο 8ο: Διδάσκεται το κεφάλαιο συνοπτικά από την ενότητα 8.4 (ανακεφαλαίωση) και από την ενότητα 8.3 (παραδείγματα ρητινών) του βιβλίου.

Β ΜΕΡΟΣ. Συστηματική Φαρμακογνωσία – Δρόγες
Αναλυτικά ανά κεφάλαιο:

Κεφάλαιο 9ο: Διδασκαλία από την Ανακεφαλαίωση (σελ. 137-138) καθώς και η σελίδα 130 του βιβλίου με τον σχετικό πίνακα Αντιβιοτικών παραγόμενων από τους μύκητες.

Κεφάλαιο 10ο: Διδασκαλία από την Ανακεφαλαίωση (σελ. 159) του βιβλίου. Διδασκαλία των φυτών -δρογών από επίσης από σελίδα 167 έως 183 με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά χημικά συστατικά κάθε δρόγης και ιδιαίτερα στις χρήσεις -βιολογικές δράσεις και εφαρμογές της. Για παράδειγμα στην δρόγη μέντα : αιθέριο έλαιο που περιέχει μινθόλη, λιμονένιο, κλπ., χρήσεις και βιολογικές δράσεις.

Γ ΜΕΡΟΣ. Δρόγες

Αποτελεί και το σημαντικότερο ίσως μέρος του μαθήματος Στοιχεία Φαρμακογνωσίας, δεδομένου ότι η πλειοψηφία των δρογών που παρουσιάζονται αποτελούν μέρος της καθημερινότητας του Ελληνικού Φαρμακείου, και ο Βοηθός φαρμακείου θα τα συναντήσει στην καθημερινή πρακτική του Επαγγέλματός του. Προτείνεται επίσης να χρησιμοποιούνται οι ερωτήσεις στο τέλος του αντίστοιχου κεφαλαίου του βιβλίου για μελέτη από τους μαθητές/τριες στην ύλη που έχουν διδαχθεί.

Κεφάλαιο 11ο: Διδασκαλία των φαρμακευτικών φυτών που αναφέρονται σε κάθε ενότητα του κεφαλαίου, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους, για κάθε φυτό σε συντομία:

- το μέρος του που αποτελεί την δρόγη,
- τα βασικά χαρακτηριστικά συστατικά του και οι χρήσεις του.

Προτείνεται να δοθεί προτεραιότητα αυτά που έχουν καθημερινά στο φαρμακείο, όπως:

Ευκάλυπτος, Άνθη χαμομηλιού, Φύλλα Ευθαλείας, Όπιο, Σπέρματα Λίνου, Αλόη, Άρνικα, Βαλεριάνα, Γκίνγκο, Γλυκύρριζα, Φύλλα δακτυλίτιδας, Εχινάτσεα, Καλέντουλα, Φύλλα Σέννας, Σκόρδο, Αγριοράδικο, Υπερικό, , Τζίνσενγκ.

Η ενότητα 11.6 του βιβλίου (Αντικαρκινικές δρόγες), μπορεί να παραληφθεί και προτείνεται να διδαχθεί μόνο αν υπάρχει επάρκεια χρόνου και έχουν καλυφθεί όλες οι προηγούμενες ενότητες.

Β. Φαρμακογνωσία Ι - ΙΙ Εργαστήριο

<u>Οδηγίες για το εργαστήριο Φαρμακογνωσίας:</u>

Κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων διδάσκονται οι Κανόνες Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής αρχικά, οι Κανόνες Ασφαλείας του Εργαστηρίου και η απαρέγκλιτη τήρησή τους.

Όπως για την διδασκαλία όλων των μεικτών μαθημάτων, η διδασκαλία της θεωρίας προηγείται του εργαστηρίου, ώστε η σύζευξη θεωρίας και πράξης να ακολουθείται με συνέπεια και συνέχεια. Κρίνεται αναγκαίο για την εκπαιδευτική διαδικασία να προηγείται η διδασκαλία της αντίστοιχης θεωρίας του αντικειμένου κάθε εργαστηριακής άσκησης εισαγωγικά κατά την ώρα της εργαστηριακής άσκησης. Για παράδειγμα, κατά την εργαστηριακή άσκηση παρασκευής αφεψήματος, εμβρέγματος, εκχυλίσματος, βάμματος κ.λπ.. με συγκεκριμένες δρόγες, προτείνεται να προηγείται η διδασκαλία της ενότητας που αφορά την εκάστοτε χρησιμοποιούμενη δρόγη, και η οποία στην συνέχεια χρησιμοποιείται στην εργαστηριακή άσκηση.

Παράλληλα προτείνεται δημιουργία τμήματος στο εργαστήριο των Β. Φαρμακείου με ανάλογο χώρο (ράφια, ντουλάπι με προθήκες, κ.λπ.) όπου θα δημιουργείται συλλογή με δρόγες - φαρμακευτικά φυτά που ενδημούν και συναντώνται σε διάφορες περιοχές του Ελλαδικού χώρου. Οι δρόγες τοποθετούνται σε βάζα στα οποία επικολλώνται σχετικές ετικέτες με την επίσημη επιστημονική ονομασία και την κοινή ονομασία της συγκεκριμένης δρόγης στις διάφορες γεωγραφικές περιοχές. Η συλλογή αυτή μπορεί να εμπλουτίζεται και να επικαιροποιείται ανάλογα με τις υπάρχουσες δυνατότητες του τμήματος κάθε φορά.

Οι μαθητές/τριες καλούνται στα πλαίσια των εργαστηριακών ασκήσεων της φαρμακογνωσίας να παρατηρήσουν και να αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εκάστοτε δρογών που αποτελούν την συλλογή της τάξης, να τα σχολιάσουν. Ιδιαίτερα αν αποτελούν δρόγες χαρακτηριστικές της γεωγραφικής περιοχής τους, προτείνεται να παροτρυνθούν να πραγματοποιήσουν εργασίες επάνω σε αυτά, αντλώντας υλικό και πληροφορίες και από την παραδοσιακή φυτοθεραπεία και την Εθνοφαρμακολογία. Μπορούν να ασχοληθούν, να ερευνήσουν, να συνθέσουν και να παρουσιάσουν με την μορφή ατομικών ή ομαδικών εργασιών, σχετικό εκπαιδευτικό επιμορφωτικό ή /και εποπτικό υλικό, βίντεο κλπ., μέσα στην εργαστηριακή τάξη.

Ακόμη, μπορεί να προταθεί η καλλιέργεια στο σχολείο και στα πλαίσια διαθεματικών δράσεων και συνεργασίας με άλλους τομείς – ειδικότητες, φυτών με φαρμακευτικό ενδιαφέρον ή /και που ευδοκιμούν στον τόπο τους (όπως Τομέα Γεωπονίας και Φυσικού περιβάλλοντος). Κατόπιν οι μαθητές/τριες μπορούν να συλλέξουν τα κατάλληλα τμήματα του φυτού και να τα χρησιμοποιήσουν στις εργαστηριακές ασκήσεις φαρμακογνωσίας (παρασκευή βάμματος, αφεψήματος, διαβρέγματος κ.λπ.), ανάλογα με τη περίπτωση της συγκεκριμένης δρόγης κάθε φορά. Επιπλέον προτείνεται χρήση κατάλληλου εκπαιδευτικού ψηφιακού εποπτικού υλικού, προβολή σχετικών VIDEO και παρουσιάσεων Εργαστηριακών ασκήσεων, ιδιαίτερα εκείνων που δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν στο εργαστήριο για οποιονδήποτε λόγο. Για όλες τις διδακτικές ενότητες του μαθήματος (όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν προτείνονται σχετικές εκπαιδευτικές επισκέψεις σε φαρμακευτικά, φαρμακοβιομηχανίες, φαρμακευτικές εταιρείες, καλλιέργειες, εργαστήρια επεξεργασίας φαρμακευτικών φυτών καθώς και σε ιδιωτικά φαρμακεία όπου αναπτύσσουν ιδιαίτερα το εργαστήριο του φαρμακείου.

Εργαστηριακές ασκήσεις φαρμακογνωσίας:

1. Από το πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου Φαρμακογνωσίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα περιεχόμενα των σελίδων 24, 25 και 26, για υλοποίηση εργαστηριακών ασκήσεων, όπως η εξίκμαση, η εκχύλιση, η εκχύλιση με συσκευή Soxhlet, η απόσταξη και η χρωματογραφία χάρτου ή χρωματογραφία λεπτής στοιβάδας.

2. Από τα περιεχόμενα του κεφαλαίου 3.3 (σελίδα 45-54 του βιβλίου) μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν βάση για εργαστηριακές ασκήσεις φαρμακογνωσίας, όπως για παράδειγμα η χρήση διαχωριστικής χοάνης για την απομόνωση και διαχωρισμό συστατικών μιας δρόγης, ο ποσοτικός έλεγχος με ογκομέτρηση, η ζύγιση, η χρήση αντιδραστηρίων, η φασματοσκοπία και η χρωματογραφία (TLC).

3. Από την ενότητα 7.1 του βιβλίου προτείνονται να γίνουν εργαστηριακές ασκήσεις απόσταξης από δρόγες, όπως πχ. Ρίγανη, το θυμάρι, ή/και προβολή σχετικών βίντεο με διάφορους τρόπους παραλαβής των αιθερίων ελαίων.

4. Οι Εργαστηριακές ασκήσεις που περιγράφονται στο σχολικό εγχειρίδιο της Φαρμακογνωσίας σελίδες 116-120, όσες είναι δυνατόν να γίνουν με επίδειξη δια ζώσης στο εργαστήριο, ανάλογα με τα διατιθέμενα μέσα και υλικά κατά περίπτωση. Εναλλακτικά στο εργαστήριο προβολή σχετικών βίντεο με τις αναφερόμενες εργαστηριακές ασκήσεις.

5. Από το Κεφάλαιο 10ο: Προτείνεται η εργαστηριακή Άσκηση σελίδας 161 του βιβλίου. Επίσης παρουσίαση στο εργαστήριο και αναγνώριση των χαρακτηριστικών φύλλων, ανθέων και καρπών στο εργαστήριο, ιδιαίτερα εκείνα που είναι διαθέσιμα από την τοπική χλωρίδα κλπ. Παρατήρηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, σχολιασμός και ταξινόμησή τους από τους μαθητές/τριες, σύμφωνα με το αντίστοιχο κεφάλαιο και εικονογράφηση του βιβλίου.

6. Εργαστηριακές ασκήσεις «Τρόποι χρήσης δρογών» σελίδων 242-243 του βιβλίου Φαρμακογνωσίας. Οι Εργαστηριακές ασκήσεις της ενότητας 11.6.3, όπως περιγράφονται στις σελίδες 242-243 του βιβλίου Φαρμακογνωσίας, είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Μπορούν να επαναληφθούν στο εργαστήριο με χρήση διαφορετικών δρογών κάθε φορά, πραγματοποιώντας την κατάλληλη εργαστηριακή άσκηση για την παραλαβή των επιθυμητών συστατικών και ανάλογα με το είδος της εκάστοτε χρησιμοποιούμενης δρόγης. Για παράδειγμα ή άσκηση του εγχύματος, του αφεψήματος, του εκχυλίσματος και του βάμματος, μπορεί να επαναληφθεί με διαφορετικές δρόγες κάθε φορά και να συνδυαστεί με την μελέτη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, ιδιοτήτων και χρήσεων του συγκεκριμένου φαρμακευτικού φυτού.

Παρατήρηση

Ο/Η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο του μαθήματος.

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ-ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Εξεταστέα ύλη

Από τα βιβλία:

1. «**ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ**», (ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡ., ΞΕΝΙΑΣ ΠΑΝ., ΤΕΣΣΕΡΟΜΑΤΗ ΧΡ.)
2. «**ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ**», (ΑΘΑΝΑΣΕΛΗΣ Σ., ΝΤΟΝΑ Α., ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ-ΛΟΥΤΣΙΔΟΥ Μ.)

Φαρμακολογία (Θεωρία)

Οδηγίες διδασκαλίας - γενικά:

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στο μάθημα της Φαρμακολογίας δεδομένου ότι το μάθημα αποτελεί κορμό των απαιτούμενων γνώσεων της ειδικότητας Βοηθών Φαρμακείου ΕΠΑ.Λ. και επιπλέον τα αντικείμενά του περιλαμβάνονται στην ύλη των εξετάσεων των Πτυχιούχων αποφοίτων ΕΠΑ.Λ. Β. Φαρμακείου, για την «Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος Βοηθού Φαρμακείου», που διενεργούνται από την Περιφέρεια.

Το μάθημα με τα διακριτά διδακτικά αντικείμενα Φαρμακολογία - Τοξικολογία αναφέρεται σαν τετράωρο ενιαίο μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών της Γ΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. ειδικότητας Βοηθών Φαρμακείου. Για την διδασκαλία τους προτείνεται μία ώρα διδασκαλία Τοξικολογίας την εβδομάδα, παράλληλα με την διδασκαλία της Φαρμακολογίας τις υπόλοιπες ώρες εβδομαδιαία, σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα της σχολικής μονάδας.

Η σειρά με την οποία θα διδαχθούν τα κεφάλαια του μαθήματος δεν είναι απαραίτητο να ακολουθεί τη σειρά των κεφαλαίων του βιβλίου. Η προτεινόμενη σειρά διδασκαλίας των κεφαλαίων της Φαρμακολογίας από το βιβλίο αναλυτικά κατά κεφάλαιο είναι:

Κεφάλαια 1ο, 2ο 3ο, 4ο: Διδασκαλία των κεφαλαίων αυτών πολύ αναλυτικά.

Κεφάλαιο 5ο: Φάρμακα του Αυτόνομου Νευρικού Συστήματος. Διδάσκονται τα σημαντικότερα σημεία, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων γνώσεων για την ειδικότητα των Βοηθών Φαρμακείου και συγκεκριμένα:

- Αναλυτικά οι ενότητες 5.1, 5.2, 5.5 (Νευρομυϊκή σύναψη), 5.8 (Αντιυπερτασικά φάρμακα) και 5.9 (Ενδοκρινικό σύστημα).
- Συνοπτικά οι ενότητες 5.4 Αντιχολινεργικά - (Ατροπίνη-Δράση- θεραπευτικές χρήσεις - Ανεπιθύμητες ενέργειες) και 5.7.α (Συμπαθομιμητικά - Φυσικές Κατεχολαμίνες ονομαστικά – Εφεδρίνη –Αμφεταμίνη - Σαλβουταμόλη).
- Τα υπόλοιπα περιεχόμενα του κεφαλαίου παραλείπονται.

Κεφάλαιο 6ο: Φάρμακα του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος. Διδάσκονται:

- Οι ορισμοί της εισαγωγής και της ενότητας 6.1.Α διδάσκονται ονομαστικά. Οι ενότητες 6.1.Β., 6.2 και 6.4 διδάσκονται ως έχουν από το βιβλίο.
- Οι ενότητες 6.3, 6.5 και 6.6 διδάσκονται πολύ συνοπτικά.
- Οι ενότητες 6.7 και 6.8 διδάσκονται αναλυτικά.

Κεφάλαιο 12ο: Αντιβιοτικά και Χημειοθεραπευτικά φάρμακα. Το κεφάλαιο διδάσκεται αναλυτικά και προηγείται των άλλων κεφαλαίων λόγω της εξαιρετικής σημασίας των περιεχομένων του στην καθημερινή φαρμακευτική πρακτική είτε Ιδιωτικού είτε Νοσοκομειακού Φαρμακείου. Εμπλουτίζεται με επιπλέον επικαιροποιημένες σημειώσεις εκπαιδευτικών.

Κεφάλαιο 15ο: Βιταμίνες. Το κεφάλαιο αυτό αναπτύσσεται ανεπαρκώς στο βιβλίο, αν και απαιτείται να διδαχθεί αναλυτικά, τόσο λόγω της εξαιρετικής σημασίας των βιταμινών στην καθημερινή πρακτική του Φαρμακείου ανοικτού στην Κοινότητα, αλλά και διότι περιλαμβάνεται στην ύλη των εξετάσεων για την Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος Βοηθού Φαρμακείου. Για τον λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμο και προτείνεται να διδαχθεί διεξοδικά κάθε κατηγορία βιταμινών ξεχωριστά και να δοθούν επιπλέον σημειώσεις από τον/την διδάσκοντα/ουσα εκπαιδευτικό.

Κεφάλαιο 7ο: Φάρμακα του Κυκλοφορικού Συστήματος

Κεφάλαιο 8ο: Φάρμακα του Πεπτικού Συστήματος

Κεφάλαιο 10ο: Φάρμακα του Αιμοποιητικού Συστήματος

Κεφάλαιο 9ο: Φάρμακα του Ουροποιητικού Συστήματος

Κεφάλαιο 11ο: Φάρμακα Ανοσολογικού - Αναπν/τικού Συστήματος

Κεφάλαιο 13ο: Απολυμαντικά – Αντισηπτικά

Κεφάλαιο 14ο: Αντικαρκινικά Φάρμακα

Ο/Η εκπαιδευτικός προτείνεται να επικαιροποιεί και να καλύπτει τα κενά που πιθανά δημιουργούνται από το σχολικό εγχειρίδιο Φαρμακολογίας είτε με σημειώσεις, είτε άλλο εποπτικό και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό το οποίο αξιολογεί ως κατάλληλο κατά περίπτωση για την εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να διευκολύνεται η κατανόηση των αντικειμένων που περιλαμβάνονται στα διδασκόμενα κεφάλαια του μαθήματος. Αυτό το εκπαιδευτικό υλικό αποσκοπεί στο να συμπληρώνει και να επικαιροποιεί το προαναφερόμενο διδακτικό εγχειρίδιο, όπως για παράδειγμα με προσθήκη νέων φαρμακευτικών δραστικών ουσιών που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες των αντιβιοτικών και αντιικών φαρμάκων, και τα οποία αναπτύχθηκαν στην θεραπευτική, μετά την έκδοση του σχολικού εγχειριδίου της Φαρμακολογίας.

Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να ενθαρρύνουν την συμμετοχή των μαθητών τους, σε δραστηριότητες εντός και εκτός σχολείου (όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν) με οργανωμένες επισκέψεις σε επαγγελματικούς χώρους όπως ιδιωτικά και νοσοκομειακά φαρμακεία, φαρμακευτικές εταιρείες, επιδείξεις, δραστηριότητες, ώστε να προάγεται η ενεργητική μάθηση και να ενισχυθεί η σύνδεση του σχολείου με την κοινωνία.

Β. Τοξικολογία- Θεωρία

<u>Οδηγίες διδασκαλίας:</u>

Το μάθημα της Τοξικολογίας διδάσκεται μία ώρα την εβδομάδα παράλληλα με τις υπόλοιπες ώρες διδασκαλίας του μαθήματος της Φαρμακολογίας. Για τη διδασκαλία του μαθήματος προτείνεται να ακολουθείται η σειρά των κεφαλαίων του σχολικού εγχειριδίου της Τοξικολογίας.

Παράλληλα, θεωρείται ιδιαίτερα σκόπιμη η χρήση κατάλληλου εποπτικού υλικού, με ψηφιακό υλικό, σχετικά VIDEO και παρουσιάσεις. Προτείνεται επίσης συζήτηση με παραδείγματα στην τάξη, αντιμετώπισης δηλητηριάσεων και παράλληλη σύνδεση των αντικειμένων του μαθήματος με ανάλογες και συναφείς ενότητες/αντικείμενα τα οποία διδάσκονται στα άλλα μαθήματα του Τομέα και της ειδικότητας, όπως για παράδειγμα: Πρώτες Βοήθειες, Φαρμακογνωσία, Φαρμακολογία, Συνταγολογία, κ.λπ..

Επιπλέον προτείνονται επιμορφωτικές δράσεις είτε διά ζώσης (όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν), είτε εξ αποστάσεως, σε συνεργασία με σχετικούς εγκεκριμένους φορείς (Εθνικό Κέντρο Δηλητηριάσεων, Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Ερυθρού Σταυρού, κλπ.).

<u>Παρατήρηση</u> Ο/Η εκπαιδευτικός που διδάσκει σε Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. προτείνεται να διδάξει περιληπτικά την ίδια διδακτέα ύλη με του Ημερησίου, ώστε οι μαθητές/ μαθήτριες να αποκτήσουν συνολική εικόνα για το περιεχόμενο

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΚΙΓΙΑΖ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β'/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη:

1. «**ΜΑΚΙΓΙΑΖ Ι**», (Βιβιλάκη Ε., Θεοδωροπούλου Μ., Κυργίου Κ ., Μανιάς Κ., Χονδρορίζου Ι.)
2. «**ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΙΙ**», (Αναγνώστου Β., Αρβανιτίδου Σ., Βιβιλάκη Ε., Γιαννακοπούλου Ε., Θεοδωροπούλου Μ., Κάντζου Φ., Μπενέτου Α., Τσάπου Κ., Χονδρορίζου Ι.)

Αναλυτικότερα:

1. Από το βιβλίο: «**ΜΑΚΙΓΙΑΖ Ι»** (Βιβιλάκη Ε., Θεοδωροπούλου Μ.,Κυργίου Κ .,Μανιάς Κ., Χονδρορίζου Ι.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
4^{Ο}	ΠΡΟΣΩΠΟΛΟΓΙΑ – ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
5^{ο}	ΧΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΟΥΔΕΤΕΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΩΤΟΣΚΙΑΣΕΙΣ
6^{Ο}	ΧΡΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑ - ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΧΡΩΜΑΤΩΝ
7^{ο}	ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΜΑΤΙΩΝ
8^{ο}	ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΧΕΙΛΙΩΝ
9^{ο}	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΡΟΥΖ
10^{ο}	ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΜΑΤΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ
11^{ο}	ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΝΥΦΗΣ

2. Από το βιβλίο: «**ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΙΙ»** (Αναγνώστου Β., Αρβανιτίδου Σ., Βιβιλάκη Ε., Γιαννακοπούλου Ε., Θεοδωροπούλου Μ., Κάντζου Φ., Μπενέτου Αι., Τσάπου Κ., Χονδρορίζου Ι.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1^{Ο}	ΥΛΙΚΑ- ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ
2^{ο}	ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
3^{Ο}	ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ

ΜΑΘΗΜΑ: SPA ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Διδακτέα ύλη:

Από το βιβλίο «**ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ**», (Βιβιλάκη Ε., Δενδραμή Φ., Θεοδωροπούλου Μ., Μπενέτου Α., Νταουντάκη Ε.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1^{Ο}	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ
2^{ο}	Ο ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

3^{Ο}	Η ΜΑΛΑΞΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
4^{Ο}	Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΒΟΤΑΝΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ
5^{Ο}	Η ΜΟΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
6^{Ο}	Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
7^{Ο}	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ “ΕΥΖΗΝ” ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΙΙ

Εξεταστέα ύλη:

Από το βιβλίο: «**ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ**», (Αρβανιτίδου Σ., Βαφειάδου Γ., Βιβιλάκη Ε., Γιαννακοπούλου Ε., Δαλιάνη Β., Θεοδωροπούλου Μ., Παλαιοδήμου Λ., Παπαδογεώργου Σ., Σταμπολάκη Χ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
2^{ο}	ΤΟ ΔΕΡΜΑ
3^{Ο}	ΜΑΛΑΞΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
4^{Ο}	ΑΠΟΛΕΠΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ- ΣΩΜΑΤΟΣ
5^{Ο}	ΚΡΕΜΕΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ- ΣΩΜΑΤΟΣ
6^{Ο}	ΜΑΣΚΕΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ- ΣΩΜΑΤΟΣ
7^{Ο}	ΕΝΥΔΑΤΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
9^{Ο}	ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΠΟΤΡΙΧΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ –ΣΩΜΑΤΟΣ
10^{Ο}	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
11^{Ο}	ΜΑΛΑΞΗ ΣΩΜΑΤΟΣ
12^{Ο}	ΕΠΙΔΕΡΜΙΚΗ ΚΑΙ ΜΥΪΚΗ ΣΥΣΦΙΞΗ
13^{Ο}	ΑΔΥΝΑΤΙΣΜΑ (ΑΠΙΣΧΝΑΣΗ) - ΚΥΤΤΑΡΙΤΙΔΑ (ΛΙΠΟΔΥΣΤΡΟΦΙΑ)
14^{Ο}	ΛΕΜΦΙΚΗ ΠΑΡΟΧΕΤΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ – ΣΩΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΚΡΩΝ-ΟΝΥΧΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

Διδακτέα ύλη:

Από το βιβλίο «**ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΚΡΩΝ - ΟΝΥΧΟΠΛΑΣΤΙΚΗ**», (Ασημάκη Π., Θεοδωροπούλου Μ., Κωνσταντινίδου Ε., Μπόντια Χ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1^{ο}	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΝΥΧΙΟΥ – ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ – ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΝΥΧΙΟΥ
2^{Ο}	ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΤΡΟΧΟΥ
3^{Ο}	ΜΑΝΙΚΙΟΥΡ
4^{Ο}	ΠΕΝΤΙΚΙΟΥΡ

5^{Ο}	ΒΑΦΗ ΝΥΧΙΩΝ – ΣΧΕΔΙΑ – ΣΤΟΛΙΣΜΟΣ ΣΕ ΦΥΣΙΚΟ ΝΥΧΙ ΒΑΦΗ ΝΥΧΙΩΝ
6^{Ο}	ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ ΝΥΧΙΩΝ – ΟΝΥΧΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

ΜΑΘΗΜΑ: ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΛΙΚΩΝ

Διδακτέα ύλη:

Από τα βιβλία:

1. «**ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ**», (Καμμένου – Παπαγεωργίου Ελ., Κοτονιάς Γ., Σκανδάλη Αν.)
2. «**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΛΙΚΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ**», (Καραγεωργοπούλου Α., Παναγιωτόπουλος Δ., Παπαθανασίου Δ.)

1. Από το βιβλίο: «**ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ»** (Καμμένου – Παπαγεωργίου Ε., Κοτονιάς Γ., Σκανδάλη Α.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1^{ο}	ΕΙΣΑΓΩΓΗ
14^{Ο}	ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ

2. Από το βιβλίο: «**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΛΙΚΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ»** (Καραγεωργοπούλου Α., Παναγιωτόπουλος Δ., Παπαθανασίου Δ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
1^{ο}	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ
2^{Ο}	ΔΙΑΛΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΩΜΑΤΑ
4^{Ο}	pH
5^{Ο}	ΟΞΕΙΔΟΑΝΑΓΩΓΗ
6^{Ο}	ΑΛΚΟΟΛΕΣ, ΑΙΘΕΡΕΣ, ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΟΞΕΑ ΚΑΙ ΕΣΤΕΡΕΣ
7^{Ο}	ΑΝΤΙΟΞΕΙΔΩΤΙΚΑ, ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΑ
8^{Ο}	ΑΜΙΝΟΞΕΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ
11^{Ο}	ΝΕΡΟ
16^{Ο}	ΚΡΕΜΕΣ
17^{Ο}	ΜΑΣΚΕΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
18^{Ο}	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΠΙΚΑΛΥΨΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
19^{Ο}	ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΕΙΛΗ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΟΜΗΣ ΤΡΙΧΩΤΟΥ ΚΕΦΑΛΗΣ-ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ-ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β'/ 22-01-2016

Εξεταστέα ύλη:

Από τα βιβλία:

1. «**ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΡΙΧΩΤΟΥ ΚΕΦΑΛΗΣ-ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ**», (Αγγελακόπουλος Β., Μαράκης Χ., Σακελλαροπούλου Α.)
2. «**ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ**», (Γαλανού Ε., Ηλίου Α., Μαρκαντώνη-Ντουράκη Μ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ
1ο	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ-ΤΡΙΧΩΤΟΥ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ
2ο	ΝΟΣΟΙ ΤΟΥ ΤΡΙΧΩΤΟΥ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ
5ο	ΦΘΕΙΡΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΙΧΩΤΟΥ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ
8ο	ΑΚΜΗ
10ο	Η ΨΩΡΙΑΣΗ
11ο	ΝΟΣΟΙ ΤΩΝ ΤΡΙΧΩΝ
12ο	ΝΟΣΟΙ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΔΥΣΠΛΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΥΣΤΡΟΦΙΑ ΤΩΝ ΤΡΙΧΩΝ
13ο	ΝΟΣΟΙ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΤΩΝ ΤΡΙΧΩΝ
14ο	ΝΟΣΟΙ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΡΙΧΩΝ-ΑΛΩΠΕΚΙΕΣ
15ο	ΜΗ ΟΥΛΩΤΙΚΗ ΑΛΩΠΕΚΙΑ
16ο	ΔΙΑΧΥΤΗ ΑΝΔΡΟΓΕΝΕΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΑΛΩΠΕΚΙΑ
17ο	ΔΙΑΧΥΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΑΛΩΠΕΚΙΑ
18ο	ΓΥΡΟΕΙΔΗΣ ΑΛΩΠΕΚΙΑ
19ο	ΔΙΑΧΥΤΗ ΑΛΩΠΕΚΙΑ
20ο	ΟΥΛΩΤΙΚΗ ΑΛΩΠΕΚΙΑ

ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ
23ο	ΟΙ ΒΑΦΕΣ
24ο	ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ
1ο	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

2ο	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ
4ο	ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΒΛΑΒΕΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ

Διδακτέα ύλη

Από **ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ**

ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΑΛΛΙΩΝ	1.1 Τοποθέτηση φουρκέτας-τσιμπιδάκι. 1.2 Τοποθέτηση κουάφ-τιάρας-πέπλου. 1.3 Τοποθέτηση λάστιχου με τσιμπιδάκι. 1.4 Χρήση χτένας καλλιτεχνικών χτενισμάτων. 1.5 Εφαρμογή λακ- ζελέ- υγρή λακ- glitter σπρέι. 1.6. Νέες Καινοτόμες Τεχνικές 1.7 Κοινωνική διάσταση χτενίσματος ανάλογα με την ηλικία, το φύλο, το επάγγελμα, κ.τ.λ.
ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ ΒΑΣΗΣ	2.1 Κοτσίδα στεφανάκι 2.2 Πιάσιμο μαλλιών μόικαν 2.3 Στριφτά 2.4 Ρόμβοι ή Μπακλαβαδάκια 2.5 Μπανάνα 2.6 Μονόπλευρο 2.7 Σινιόν 2.8 Φιόγκος 2.9 Ανάποδη γαλλική 2.10 Ψάθα 2.11 Δίκλωνη στριφτή 2.12 Αλυσίδες ή κύκλοι 2.13 Κότσοι σε επίπεδα 2.14 Χτενίσματα με χρήση φιλέ 2.15 Χτενίσματα κατά επιλογή του εκπαιδευτικού (νυφικά, βραδινά, θεάτρου, διαγνωστικά κτλ) 2.16 Νέες Καινοτόμες Τεχνικές
ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ TOTAL LOOK	3.1 Αποκριάτικα χτενίσματα 3.2 Χτενίσματα επιδείξεων 3.3 Νέες Καινοτόμες Τεχνικές
ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ	4.1 Μόδα μαλλιών παλιάς εποχής (3000 π.Χ.-1500 μ.Χ.) 4.2 Μόδα μαλλιών νέας εποχής (1500 μ.Χ.-1789 μ.Χ.) 4.3 Μόδα μαλλιών νεότερης εποχής (1789 μ.Χ.-21 αιώνα)
ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗ	5.1 Φωτογράφηση και Κομμωτική 5.2 Νέες Καινοτόμες Τεχνικές
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗ	6.1 Κινηματογράφος και Κομμωτική 6.2 Νέες Καινοτόμες Τεχνικές

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ή ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΕΤΟΙΜΩΝ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΩΝ ΜΑΛΛΙΩΝ	7.1 Τρέσα 7.2 Περουκίνι 7.3 Περούκα 7.4 Ποστίς 7.5 Μετατροπή τούφας σε Τρέσα 7.6 Μετατροπή τρίχας σε Τρέσα Extensions 7.7 Προσθετική μαλλιών 7.8 Νέες Καινοτόμες Τεχνικές

ΜΑΘΗΜΑ: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΛΙΚΩΝ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β'/ 22-01-2016

Εξεταστέα ύλη

Από το βιβλίο: «**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΛΙΚΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ**», (Καραγεωργοπούλου Α., Παναγιωτόπουλος Δ., Παπαθανασίου Δ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ
1ο	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ
2ο	ΔΙΑΛΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΩΜΑΤΑ
3ο	ΟΞΕΑ , ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΑΤΑ
4ο	pH
5ο	ΟΞΕΙΔΟΑΝΑΓΩΓΗ
6ο	ΑΛΚΟΟΛΕΣ, ΑΙΘΕΡΕΣ, ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΟΞΕΑ ΚΑΙ ΕΣΤΕΡΕΣ
7ο	ΑΝΤΙΟΞΕΙΔΩΤΙΚΑ, ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΑ
8ο	ΑΜΙΝΟΞΕΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ
9ο	ΟΞΥΖΕΝΕ
10ο	ΑΜΜΩΝΙΑ
11ο	ΝΕΡΟ
12ο	ΣΑΠΟΥΝΙΑ ΚΑΙ ΣΑΜΠΟΥΑΝ
13ο	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ
14ο	ΒΑΦΕΣ ΜΑΛΙΩΝ
15ο	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΛΛΙΩΝ
16ο	ΚΡΕΜΕΣ
17ο	ΜΑΣΚΕΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
18ο	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΠΙΚΑΛΥΨΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
19ο	ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΧΕΙΛΗ

ΜΑΘΗΜΑ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΙΙ

Διδακτέα ύλη:

Από το βιβλίο:

1.«**Εργαστήριο Κομμωτικής Ι**», (Αμαράντου Χλόη, Μανιάς Κων/νος, Παπαθανασίου Δήμητρα)

2.«**Εργαστήριο Κομμωτικής ΙΙ**», (Αμαράντου Χλόη, Μανιάς Κων/νος, Παπαδοπούλου Δήμητρα)

Οδηγίες διδασκαλίας - γενικά

Για τη διδασκαλία του μαθήματος «**Βασικές Εφαρμογές Κομμωτικής ΙΙ»** προτείνεται η πρακτική εφαρμογή των εργαστηριακών ασκήσεων και των φύλλων αξιολόγησης του Εργαστηριακού Οδηγού «**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΙΙ**», αυτούσιες ή με παραλλαγές. Οι εργαστηριακές ασκήσεις και η πρακτική εφαρμογή τους υλοποιούνται ανάλογα με τις δυνατότητες του εργαστηρίου κατά περίπτωση (διατιθέμενη εργαστηριακή υποδομή, υλικά, κλπ.), σύμφωνα με την κρίση του/της εκπαιδευτικού, προκειμένου την επίτευξη των μαθησιακών στόχων καθώς και την ανάπτυξη και καλλιέργεια των επιθυμητών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εκπαιδευόμενων.

ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΤΡΙΧΑΣ	➢ Σύνθεση μαλλιών ➢ Ανάπτυξη μαλλιών ➢ Ιδιότητες μαλλιών ➢ Τύποι μαλλιών ➢ Ανάλυση δέρματος και τρίχας ➢ Ασθένειες δέρματος και τριχωτού κεφαλής ➢ Σημασία πε-χα στην κομμωτική ➢ Μέτρηση με πεχάμετρα ➢ Επίδραση υγρασίας και θερμότητας στα μαλλιά
ΛΟΥΣΙΜΟ ΚΑΙ ΜΑΣΑΖ	➢ Αναγνώριση ποιότητας μαλλιών (Λιπαρά- Κανονικά –Ξηρά -Μεικτές περιπτώσεις ποιότητας μαλλιών) ➢ Εφαρμογή λουσίματος για τον καθαρισμό του τριχωτού της κεφαλής ➢ Λιπαρά-Κανονικά-Ξηρά- Μεικτές περιπτώσεις ποιότητας μαλλιών ➢ Διαδικασία εφαρμογής μαλακτικής-μάσκας, αμπούλες και θεραπείες ➢ Μασάζ χαλάρωσης ➢ Θεραπείες μαλλιών μετά από τεχνικές εργασίες
	➢ Απλό φορμάρισμα μαλλιών με χτένα αέρος ➢ Φορμάρισμα μαλλιών με τη χρήση φισούνας ➢ Όγκο στη ρίζα και άκρες προς τα μέσα ➢ Όγκο στη ρίζα και άκρες ίσιες (καρφί) ➢ Όγκο στη ρίζα και άκρες προς τα έξω ➢ Όγκο στη ρίζα και άκρες φλού (μπουκλέ)

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΠΙΣΤΟΛΑΚΙ	➢ Φυσικό όγκο στη ρίζα και άκρες προς τα μέσα ➢ Φυσικό όγκο στη ρίζα και άκρες ίσιες (καρφί) ➢ Φυσικό όγκο στη ρίζα και άκρες προς τα έξω ➢ Φυσικό όγκο στη ρίζα και άκρες φλού (μπουκλέ) ➢ Χωρίς όγκο στη ρίζα και άκρες προς τα μέσα ➢ Χωρίς όγκο στη ρίζα και άκρες ίσιες (καρφί) ➢ Χωρίς όγκο στη ρίζα και άκρες προς τα έξω ➢ Χωρίς όγκο στη ρίζα και άκρες φλού (μπουκλέ) ➢ Μπούκλες μαλλιών με πενσάκια ➢ Μπούκλες μαλλιών με μία βούρτσα ➢ Μπούκλες μαλλιών με δύο βούρτσες ➢ Αυτοκόλλητα ρόλλευ ➢ Ελεύθερες τεχνικές κατά επιλογή του εκπαιδευτικού
ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΨΑΛΙΔΙ	➢ Κλασική μπούκλα ➢ Μπούκλα φλου ➢ Μπούκλα σπιράλ ➢ Τοστιέρα ➢ Κεραμική
ΡΟΛΛΕΫ	➢ Κλασικό τύλιγμα χωρίς χωρίστρα ➢ Κλασικό τύλιγμα με χωρίστρα ➢ Κλασικό τύλιγμα χωρίς χωρίστρα προς τα έξω (φλου) ➢ Κλασικό τύλιγμα με χωρίστρα προς τα έξω (φλου) ➢ Μπανάνα ➢ Μονόπλευρο

ΚΟΥΡΕΜΑ	➢ Καθαρισμός ψαλίδας ➢ Κλασικό καρέ ➢ Καρέ με μύτη μπροστά ➢ Καρέ με μυτάκια μπροστά ➢ Ντεγκραντέ απλό ➢ Ντεγκραντέ μεσαίο ➢ Ντεγκραντέ έντονο ➢ Ασύμμετρο ➢ Κοντό μπομπέ γυναικείο ➢ Κλασικό αντρικό ➢ Καπελάκι παιδικό ➢ Μόικαν ➢ Καρφάκια με χρήση μηχανής κουρέματος ➢ Κούρεμα με ξυράφι ➢ Φιλάρισμα (αφαίρεση όγκων) με ψαλίδια ➢ φιλαρίσματος-αραιώματος ➢ Φράντζες-Αφέλειες ➢ Κουρέματα κατά επιλογή του εκπαιδευτικού ➢ Μπαρμπέρικο κούρεμα (χτένα ψαλίδι)
ΚΟΥΡΕΜΑ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ ΓΕΝΕΙΑΔΑΣ	➢ Ανδρική φαβορίτα ➢ Μουστάκι ➢ Γένια ➢ TRIBAL ➢ HAIR TATTOO

Παρατήρηση: Η ενότητα **«Κούρεμα»** και η ενότητα **«Κούρεμα περιποίησης Γενειάδας»,** είναι αρκετά απαιτητικές και χρονοβόρες ως προς το περιεχόμενο τους. Θα πρέπει να γίνονται προσπάθειες ώστε να **καλύπτεται το σύνολο των παρακάτω υποενοτήτων,** από όλους τους εκπαιδευτικούς.

ΜΑΘΗΜΑ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών: Φ.Ε.Κ. 64/τ.Β΄/ 22-01-2016

Διδακτέα ύλη

Από το βιβλίο: «**Εργαστήριο Κομμωτικής ΙΙ**», (Αμαράντου Χλ., Μανιάς Κων., Παπαδοπούλου Δημ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΕΣ/ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ
3ο	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΚΑΤΣΑΡΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΜΑΛΛΙΩΝ (ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ)	Ολόκληρο το κεφάλαιο.

4ο	ΙΣΙΩΜΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ (ΙΣΙΩΤΙΚΗ)	Ολόκληρο το κεφάλαιο.
5ο	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΒΑΦΩΝ (ΠΡΟΕΡΓΑΣΙΑ ΒΑΦΗΣ ΚΑΙ ΒΑΦΗ ΜΑΛΛΙΩΝ)	Ολόκληρο το κεφάλαιο.

Οδηγίες διδασκαλίας

Ο/Η εκπαιδευτικός προκειμένου να διευκολύνεται η κατανόηση των αντικειμένων του μαθήματος που περιλαμβάνονται στα διδασκόμενα κεφάλαια του βιβλίου, μπορεί να χρησιμοποιεί σημειώσεις, άλλο εποπτικό και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο αξιολογεί ως κατάλληλο κατά περίπτωση για την εκπαιδευτική διαδικασία. Αυτό το υλικό μπορεί να συμπληρώνει, να επικαιροποιεί τα περιεχόμενα διδασκαλίας και να καλύπτει κενά που πιθανά δημιουργούνται από το βιβλίο για το μάθημα «**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΙΙ**». Παράλληλα προτείνεται η μελέτη των ερωτήσεων που ακολουθούν στο τέλος κάθε κεφαλαίου του βιβλίου και η αξιοποίησή τους για την εμβάθυνση, κατανόηση και αξιολόγηση του αντίστοιχου κεφαλαίου.

Οι διδάσκοντες/ουσες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

Με εντολή Υπουργού
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΜΑΡΚΑΚΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο ΓΓ Π/θμιας, Δ/θμιας Εκπ/σης & Ειδικής Αγωγής
- Γραφείο ΓΓ Επαγγελματικής Εκπ/σης, Κατάρτισης & ΔΒΜ
- Γενική Δ/νση Σπουδών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής & Εκπ/σης
- Δ/νση Επαγγ/κής Εκπ/σης -Τμήμα Α΄
- Δ/νση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης ΕΕΚ & ΔΒΜ
- Δ/νση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Καινοτομίας
- Δ/νση Υποστήριξης Προγραμμάτων & Εκπ/σης για την Αειφορία- Τμήμα Δ’
- Ψηφιακό Φροντιστήριο – Εκπαιδευτικοί (psf-teachers@minedu.gov.gr)